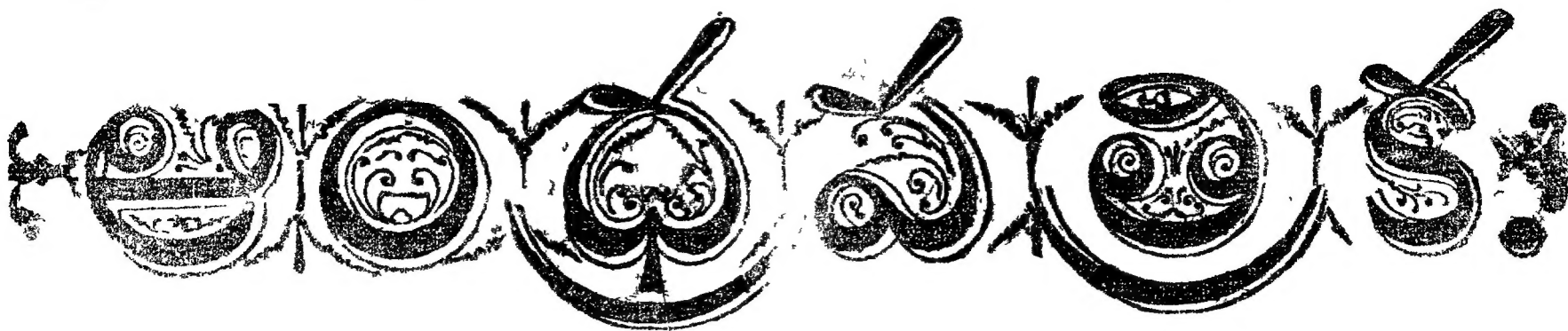

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

విజయవరం 1-3 0-1-8

Telephone No. 544.

3/1/01 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
నంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ నవంబరు నెల 26-వ తేది బుధవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, శా రికమాన బహుళ అమావాస్య 3౦.

No 200

నందిక ౨౦౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

నొప్పు గొప్పవారిచే వేలవ వేల యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వంశభాష చీటి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము న కలవిద

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుబోట్ల బాపును,
సార్సపు నొప్పుల బారదోలును, బోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
వగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

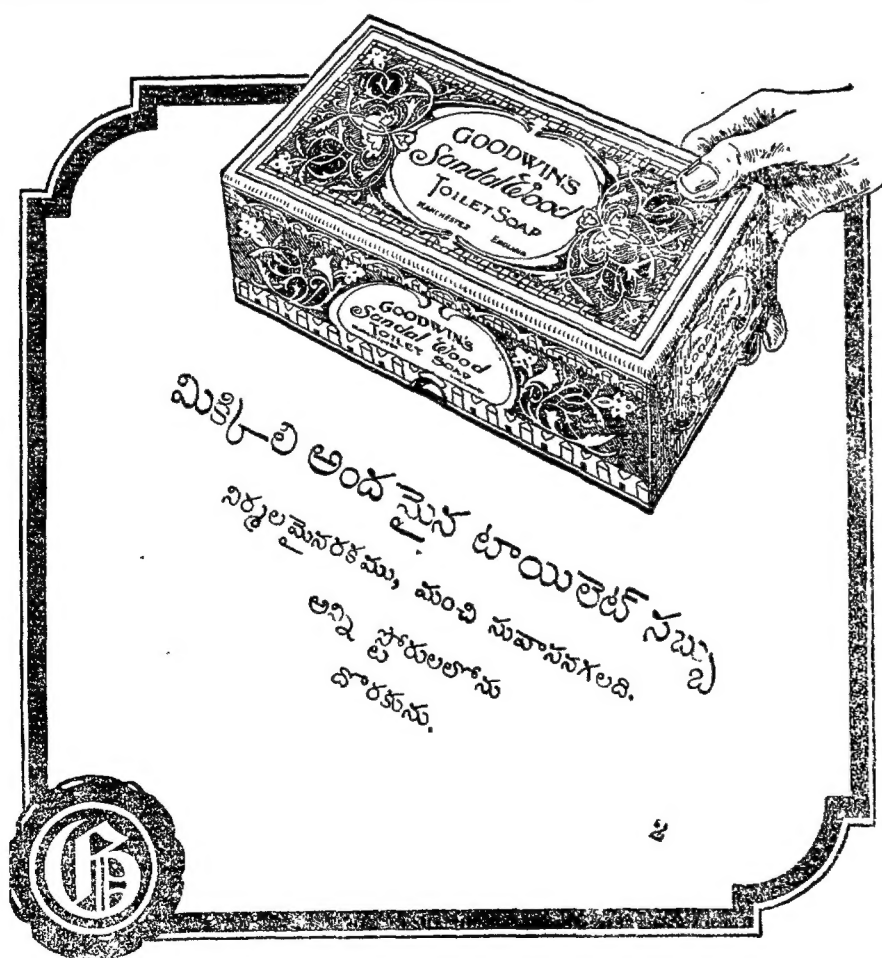

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే చెమట కట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి ప్రమామక
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

దక్క-నిడబ్బీ తో నహా కీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 0-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో. 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

మిక్కిలి అందమైన టాయిలెట్ సబ్బు
నిర్మలమైనరకము, మంచి సువాసనగలది.
అన్ని ప్రోరులలోను
దొరకును.

చెల్లింగుటన్ సినిమా,

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు.

22-11-24 శనివారమునుండి 28-11-24 తేది శుక్రవారమువరకు

యూనివర్సల్ జ్యూయల్ క్రొత్తది 3 వ సీరీస్.

ది లెదర్ వుష్వర్సు మాడవారము
2 భాగములు

ఆరోసు గొప్పసీరియల్ 49 దినముల కథ
నేవా గర్బర్ కృత్యములు చూడతగినవి. 3 వ వారము.

క ఫ చింతామణి

వాత, పిత్త, క్లేష్మ, ఉబ్బసములు, దీర్ఘదగ్గులు, క్షయ,
రక్తక్షయ, శ్వాసకోశము, గొంతుకనందు కశ్యకపై దగ్గులు, ఆ
యాసము, ఒగర్పు, శరీరము కుష్మించుట, పిత్తమధికరించి నోట
నీరూరుట, అజీర్ణము, అరుచి ఎన్నివిధముల, గుంజుకొన్నను కఫ
ము బయటపడకుండుట మేఘరంజని మొదలగు కఠిన బాధలకు
అమోఘముగా బలవేసి జీ. తము శుభి ప్రదముగా జేయును.
గ్యారంటీగా నెలకు ఫరిషదుమందు రు 4.0.0. పక్షమునకు రు.
2.0.0. వారమునకు రు. 1.0.0. వి. పి. ఖర్చులుమేలు.

సుమారు 100 యోగ్యతాపత్రములు గల కేట్లాసు యివాం

యం. సుబ్బారెడ్డి, ప్రొవైడెంటరీ,

రెడ్డి. అందుకో గోపాలపురం, కొత్తపేట.

(ధేండ్సుకం వెని, బెజవాడ

క్రొత్తస్థలమునకు మార్చబడినది.

అన్ని రకముల వస్తువులు సరసమైన ధరలకు విక్రయించబడును.

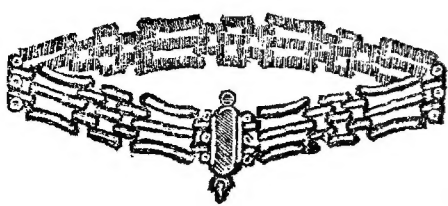
నమ్మకము

కల్పితేదు

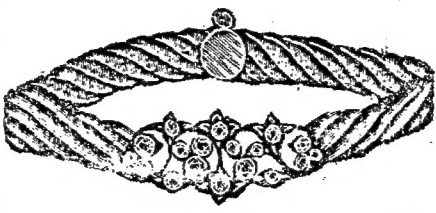
1842

మా సములేదు

యీ మూడు విషయములను ప్రతి ఒక్కరు గమనించ తగినవి.

పురుషుల

చేతి గా

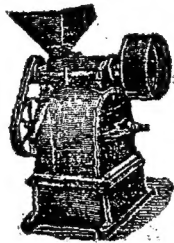
లునులు.

ప్రస్తుత కాలపు నాగరికమునకు తగినట్లు అనేక సుందరమైన మాదిరిలో ఈ గొలుసులు 2 1/2 సవరము ఎత్తు మొదలుకొని 6 సవరములు ఎత్తులవరకు తయారు చేయబడును. చేదారం మజారి రుప్ 5 మొదలు రు 15 ల వరకు గలదు. మోపుకు పువ్వరాగ కమలములు, సత్తె కంపులు, సీమకమలములు అమర్చిన ప్రత్యేకముగా సామ్యు చెల్లించవలసి యుండును. సవరము బంగారము, సీమ చెండికి పూచీనిచ్చెదము. 172 పుటలుగల చిత్రమైన క్యాటలాగు 1.కి ధర రు 1

ఉమిడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మెషిను అమ్మకము

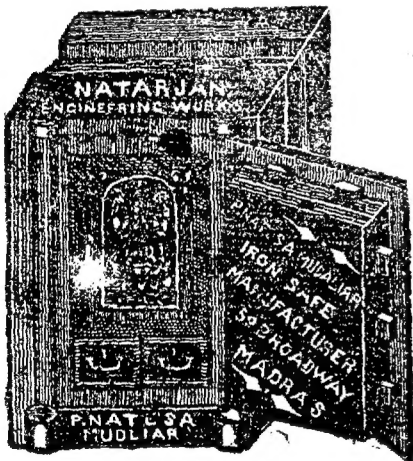
1. క్రొత్త 16 గుట్టుల పవరుగల హోర్నస్టెబి యింజను.
2. క్రొత్త 12 గుట్టుల పవరుగల డెట్టి యింజను.
3. డెట్టి రైసుమల్లు పాలిషర్లతో సహా నెం 1 స్క్రూ 7 స్క్రూ.
4. క్రొత్త 18 అంగులము వేగముగల షేపింగు మెషిను.
5. 14 అంగులము డ్రైయింగుమీటరుగల, వర్తికల్, పిండిమిల్లు.
6. క్రొత్త 12 అడుగులు X 8 1/2 అంగులం స్క్వా, కట్టింగ్, రేపు, యింకా వుపయోగించిన 12 అడుగుల X 10 అంగులం, 12 అడుగుల X 10 1/2 అంగులం రేపులున్న ఉన్నవి.
7. ఉపయోగించిన 50 గుట్టుల పవరుగల, బ్లాక్స్, 65 గుట్టుల పవరుగల, రక్తము, ప్రాప్టరు, కూడా యిలు యింజను, (బొంబాయి స్టామలోగలవి.)
8. ఉపయోగించిన 20 గుట్టుల పవరుగల, మార్లలు, డబిలు, సిలిండరు, పోర్ట్విలు, స్టీం, యింజను. (కల్ కత్తా స్టామలోగలవి.) మాయొక్కధరలు మిక్సిల్ తక్కువ, పచ్చిమాడుము.
9. "ఒక సకెండాండు 82 గుట్టుల పవరుగల హోర్నస్టెబి పాత్రైపు యింజను. రెండు చక్రములుగలదు."
10. సకెండుహాండు 2 1/2 గుట్టుల పవరుగల ప్రాత్రైపు హోర్నస్టెబి యింజను.
11. సకెండుహాండు 20 గుట్టుల పవరుగల ప్రాత్రైపు హోర్నస్టెబి యింజను.

బి. డి. డెట్టి అండు కంపెనీ, 8, నెంబుదానువీధి, చెన్నపురి.

సరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది.

యిప్పటిమో దుర్ఘటకారము కాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు
ఈవిధమున తెలుపబడిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నవి.
రాంతులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు
మొదలగువాటికి ధరపరా చేయబడినవి. (1429)

జీవన తేజ మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

(ప్రాప్టి)జు,

52, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజనీరింగు వర్కుసు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు
అయిల్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషిను గుంటలు, మొదలగునవి రిపేరు
చేయుటకును సమర్థులగుచున్నారు. రైసుమిల్లులు, వెలస్టి సిలండరు, సాప్టింగు,
నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. కుబ్బరాక్షసి విధి, పెద్దనాయకకోశేట,
మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్ధరు యిచ్చి
తయారుచేసి యివ్వబడును. ఈ త్రరములు (వాసిన బయట వ్రాయబడుక.

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

1591

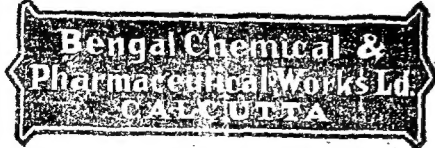
వైరెక్సు

ఒక్కటే ఆమోఘమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచినీటిని, ఆరోగ్యమునుపొందిన లెక్కలేనివారితో ఈ యోగ్యతాపత్రక నిచ్చియున్నారు. అందువల్లనే

వైరెక్సు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది

రహస్యమైన బొంబములుకాదు. ఫారములా వ్రాసిన పంపబడును.
బుడ్డి 1.కి ధర రు 0.18-0 వి. పి. చార్జి తో సహా రు 1.2-0.

REMOVAL NOTICE.
HAMILTON & Co.,
has been removed from Villivakkam to
158-A, Broadway, MADRAS.

చెన్నపురి బజారుధరలు

నవంబరు 26-న తేది బుధవారము

1. తాగ్యములు

గునెలు రూ 1.కి రు 80.0-0 మొదలు	42.0-0 వరకు
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు వరకు
గునెలు రూ 1.కి రు 48 గలవి	రు 14.0-0 14.8-0
నెలూరివి	రు 15.8-0 16.0-0
డిల్లీ	రు 16.8-0 17.0-0
రామిలు రూ. 164 బస్తా 1.కి	రు 8 12.0 9.0-0
నవ్వులు	రు 20.0-0 24.0-0

2. వస్త్రధాన్యములు

కందులు బస్తా 1.కి రు 205	రు 11.0-0 రు 12.0-0
నెవగలు	రు 11.8-0 12.4-0
నెసలు	రు 11.8-0 12.4-0
మినుములు	రు 18.0-0 16.0-0
ఉలలు రు 164	రు 9.4-0 11.4-0

3. నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె రూ 1.కి	రు 170.0-0 175.0-0
నెయ్యి రూ 1.కి	రు 14.0-0 26.0-0
కొండాపురం వేరు నెవగపప్పు రూ 1.కి	రు 60.0-0 65.0-0
ఇతరప్రదేశము	రు 55.0-0 58.0-0
వేరు నెవగనూనె గానుగ రూ 1.కి రు 150	మి.న. నూనె 145
అముదము రూ 1.కి	రు 175 0 0

4. చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు రూ 1.కి	రు 190.0-0 195.0-0
కూరపసుపు	రు 125.0-0 180.0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరివి) రూ 1.కి రు 120.0-0	188.0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమండ ముఖగు	1 P 4 50, 55
కాగ్గూ పిపాయకట్టు	రు 70, 75
చెల్లము రూ 1.కి	రు 85.0-0 60.0-0
చింతపండు రూ 1.కి	రు 80.0-0 49.0-0

5. ఇనుము

వట్ట రకం రూ 1.కి	రు 81.0-0 82.0-0
చదరం	రు 81.0-0 82.0-0
రవుండు	రు 81.0-0 84.0-0

6. లోహములు

నెండి 100 కుంలివ	రు 75.0-0 76.8-0
బంగారము, కులము 1 కి	రు 22.8-0 28.0-0
సవరము 1.కి	14-12.6
ఇత్తడి రూ 1.కి	రు 249.0-0 255.0-0
రాగి డిల్లీ	రు 290.0-0 295.0-0
అస్కాచక్రైర రూ 1.కి	రు 86.12-0 87.0-0

7. ర గులు అలిజరై ను

అవుక్కుప్పుడు 20 డిల్లీలు	రు 78.0-0
కొట్టిక్కుప్పుడు	రు 72.0-0
సింహం	రు
గుర్రం	రు

8. దూది

బోండా వస్త్రబాగు 1.కి	రు 820.0-0
-----------------------	------------

9. నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1.కి	రు 9.0-0
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1.కి	రు 8.0-0
పుట్టూరు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1.కి	రు 8.12-0
అనామదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1.కి	రు 9.0-0
డిల్లీ నెం 14 డిల్లీ	రు 9.12-0
నూళియెనుగ నెం 20	రు 11.4-0
జపాన్ నెం 20	రు 11.12-0
,, ,, 40 ఏ తేలిలు అయినను	రు 14.7-0
గోకాకు నెం 12 1/2	రు 9.4-0
వడ్డ్యాక్ నెం 24 1/2	రు 11.12-0
14 1/2 క్విలక్ పక్షి	రు 9.4-0

విద్యార్థులు కావలెను

మోటారు బండిని నడుపుటకును, మెకానిజం నేర్చుకొనగోరు విద్యార్థులు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాసిన తెలుగు ప్రాస్పెక్టును యినాముగా పంపబడును.

The Principal, Sri Ram Motar School
(Govt. Recognized)
1/28 Muker Nallamuthu Street,
G. T. Madras

ఆంధ్రమహిళాపక్ష: నిర్బంధవిద్య

చెన్నైలో జరిగిన ఆంధ్రమహిళాసభయందు శ్రీ మతి సమర్థి స్వర్ణమృగారు నిర్బంధవిద్యనుగూర్చి యాక్రింది వ్యాసమును చదివినది

అగ్రాసనాధిప సోదరిమణి! ప్రియసఖీరత్నములారా! ఆంధ్రసోదరిమణిలారా!

ఈదినము ఎంతయో సుదినము. ఈసభ విరుషీమణి విభూషితమై సొంపు నింపొందుచుండ ఎవ్వరిమది కానందము గూర్చుండగలదు? బిడ్డావికారదులగు మీసమక్షమున కింబిజ్జ రావలగు నేను ఇప్పుడు చెప్పజోవు నాల్గు పలుకులైనను సాహసోక్తులనవచ్చును

మనశ్రీలవిద్యాలోపమును మన యిత్తుటి ముగిసిన దురభివృద్ధి బాపుకొనవలయునను తలంపు నావృద్ధయశేటిక యందు నిండి నిలిచిక్కుతలంపై మిమ్ము గాంచగజే, పాంగి, పారలి పైవేటికెవచ్చుటయే ఇట్టి సాహసమునకు గారణము.

మన అభివృద్ధికి విద్య అత్యవశ్యకము అగుటచే యింతకుమున్నీ సభలో చర్చింపబడిన విషయముననే అనగననగ రాగ మతికయిలుమినుకడు తనగఁ దినగఁ జేయు తియ్యనందు, అనునట్టి యీ విషయమే నొక్క చెప్పవలసియున్నది. విద్య సర్వార్థసిద్ధి నిచ్చు కల్పవృక్షము.

కమనీయ విద్య దా కామధేనువుభంగి

కామితార్థంబులు కలగఁజేయు

సజ్జనవిద్యాంస సంఘంబులోపల

మానుగా తనఁ బెద్ద మాన్యఁ జేయు

అన్యదేశంబుల కేగిన నైనను

తల్లిచందంబునఁ దన్నుఁ బ్రోచు

పరగంగఁ దన పూర్వాపంబు లెఱిగించి

సాధించు నిహపరసాధనంబు

అగ్నిఁ గాలరు రాజుల కలవికారు

నీళ్ళనానదు చోరలపాలు గారు

అన్నదమ్ములపాళ్ళకు నలవిఁ కాదు

చెలగి విద్యాదనంబుకుఁ చేటులేదు.

కావున నిట్టియమాల్యదవిద్యాధిపమును ప్రప్రథమమున బడసితిమేని పకలకార్యములు నిరాయాసంబు సాధించున గలము.

బాలికలకు విద్య నేర్పుట కులాచారములలో నొక్కటిగ భావించుట యుక్తము ఏనాడు మనదేశమున శ్రీరత్నములకు విద్యలేనికొంత బాయనో అనాడే కన్యాశుల్క పరశుల్క మనెడి మనమెడమాణికభూతము లొలగిండునగలము.

ఏనాడు భారతజనని తనపుత్రపుత్రులకు పూర్వముగ విద్యాసంపన్నులైన తల్లికి ఆనందపరవశయై మందహాసచంద్రికల నలుదెల చెవజలునో అనాడే మన మందరము తల్లియుని మునుండి విముక్షులగుదుము. చదివి యుద్యోగముచేయుకయు న్నున భర్తలుచెయు నుద్యోగములకు నింటియొద్ద నెంతయో సహాయమొనర్చుచున్నది ఇదియునుగాక మన హిందూసంఘములోని ఆచారములన్నిటి భార్య భర్తలపైబడి ఉండవలసిన దయ్య శ్రీ లు పురుషులకుత్రాంగులు సర్వకాలసర్వావస్థలయందును సహచరలై వర్తించువారుగను, అసహనసహనముగను, అభేదమిత్రులుగను, అహదకారింబులు గను, కాంతివర్తులుగను యుండవలెనని చెప్పలేదే. ఇట్టిమనకా

క్యాచరణ మొనర్చునలయున్న విద్యాగంధము లేకమైనను నెలుగనివారికి ఎట్లులు సాధ్యమగును? చూడుడు! అంగ్లేయుదేశమున శ్రీపురుషులు విద్యాసంపన్నులై యుండుటచే ఆరాజ్యము సిరికిని వాణికిని పట్టుకొమ్మయై విరాజిల్లుచున్నది. అట్లే కాకుండిన ఆ సిక్కులుగా లభించినరాజ్యమును పరులవారే బడ నీయక కుకృలబుద్ధితో ద్వేషభేదములు కలిగి యెల్లపుడును సహజశ్రీస్వభావముగ దయార్ద్రహృదయయై చల్లనపరిపాలనం జూపిరి, యశశ్శ్రీధికల కైలెడల పంపింపబడజేసిన మృతజీవియై తలచినమాత్రాననే ఆనందాశ్రువులు వెల్లివిరియునట్లు ఇప్పటికిని మనచిత్తమున వాటియుండు శ్రీ శ్రీ విక్టోరియా రాణీమతల్లిని శ్లాఘించుచునే యున్నాము. పూర్వము మనభారతదేశమునందుమాడ ఎంతో భ్యాసిన గాంచిన వారీమతల్లుల మీరమాతలై అసమానకీర్తిధన్యులై వెలయులేదే!

యత్రనాగ్యం పూజ్యం తే రమంతే తత్రజేవతాః— అని రామాయణము చెప్పుచున్నది. ఇంతియేలక తైదుటను కనబడుచున్న భారతపుత్ర శ్రీమతి సోదరిమణిగారు తమవిద్యాకులతనమునకేదా అధికా, అమెరికా, ఇంగ్లాండు మున్నగుదేశములయందు గౌరవింపబడి యువతీశిరోభూషణ మై కన్నులపండు వానర్చుచున్నయది. ఈ విద్యాకాలములననే కీర్తి, జన్మభూమియందేమి, మనదేశమునందేమి యెల్లడలయందును తనదుపాండిత్యప్రభావమున భగవద్దీత మొదలగు ఆధ్యాత్మిక గ్రంథములలోని హాస్యములు వెలిదిసి మనచే ప్రేమగౌరవములను పడసిన వసంతమాతను చూచుచునే యున్నాము.

విద్య, వారికి, వీరికి అనసేల యెల్లకీని అవశ్య మవ్వ నీం ప ద గి న ది. స్వల్ప విద్య చా లు న ను

ముద్రిక - నాలుకము

శ్రీయుత పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు వంతులుగారి

నవీన నాటక రాజము

అద్భుతకథాగుంఫితము! ఆమూలాగ్రమధురము!!

అత్యంత నీతి బోధకము!! - వెల 0-12-0

వలయువారు:— పానుగంటి రాజారావు, విరావరం-

గోదావరిజిల్లా, అని వ్రాయవలెను.

వారును బియ్యం. యందే, మొదలైనవి కేవలము ఆనావశ్యకము లనియు విశేషవిద్యవలన న్యాయప్రయాసములకులుగుటయేగాక వారు గృహనిర్వాహకత్వమును నిరాదరణచేసి, గృహభరణము లును భవిష్యద్భారతసాధమునకు పునాదులును అగు తమ బిడ్డలను దాదుల కొప్పజెప్పి సంసారవిషయమున నొక్కింత ఆయినను సుఖముకలిగింపక హిందూయనతులకు స్వభావజన్యమగు జంతుగొంతునులేక పురుషులతో నేర్చుకొనాటలాడుచు నొకా నొకప్పుడు మానినీముడి మాసధనమును సహితము గోలపోయి అపకీర్తిపాలు గావలసివారగుదురని చెప్పవారునుగలరు. అది యెంతయను అసంభవము. సానపెట్టుకొని మాణిక్యమునకు వెలపొచ్చుచుండునేకాని వన్నెతెలిసినావునా? అయితే అట్టి వారి విద్యాభ్యాససమయమునందు సంసారవిషయములయెడ వారు విధిలేక అశ్రద్ధవహింపవలసివచ్చినను, అంతమాత్రమునకే అతాపములు విద్యవలనజేయుచు చెప్పనగునా? కట్టి ఫలీ అని వ్రాయుచున్నది. కష్టపడనిదే ఫలముగాంచజాలము. ప్రపంచభాధను అమితముగ అనుభవించియును, సుతోదయ మైనపిమ్మట కష్టముకలిగినని నెపముజూపి తాను గన్నబిడ్డను తల్లిస్వేషించు నా? ద్వేషించుటకుమాత్ర ప్రేమించుచుండలేదా? సంఘసంస్కరణకర్తలున్న, దేశోద్ధారకులున్న అగు పురుషులకుమాడ శ్రీ గర్భనానజనితులేయని కొంచెమలోచించి మునుముందు తమ అభివృద్ధికి విద్యావంతులగు తల్లులు అత్యావశ్యకముని యొందించి అయిదు ఆరు నెలలరమ్మలవరకు వీరు తల్లుల ఆధీనమున ఉండవలసివారితే యనియు, ప్రథమగురువు మాతృదేవతయే యనియు శ్రీపురోభివృద్ధికై పాటుపడుచు మనయందును గౌరవమిర్పాజలుగలిగి, శ్రీమై రెండుపాదాలపహిషములు కారనియుతము బోటి మనఃస్ఫూర్తి నునియును యొందించి రాజకీయవిషయము లందుమాడ వీరికి ఎన్నికాధికారముల నియ్యవలయు ననియును దయాభువులగు మనసోదకులందఱును నిరంతరమును ఎల్లయెడలను ఎలుగై తి చాటుచునే యున్నారు.

కాంతామతల్లులారా! ఇకవరకు నేను చెప్పియున్నదాని కిన్ని ఇక చెప్పజోవువాటికిన్ని నాయందుచుయుంచి యివి నన్నుగూర్చి అన్నది. అది నన్ను నూటిగ చెప్పినదని నాయందలుగక సామాన్యముగా లోకమునందుజుగు చిన్నవిషయములు ఎవరికితోచివిని వారు చెప్పచున్నారనియే యెన్నునేదెదను.

ఉద్యోగము చేయ నిచ్చగించువారిని రాజ్యాంగతంత్రము లలోజోక్యము పుచ్చుకొనువారికినిమాత్రమే కాక, కాలగడపదాట నెంచక యిట్లే చెకుంతమని గృహనిర్వాహకత్వమే, రాజ్య పాలనమని యెంచు సాధ్యమకల్లులకు మాడ విద్య అత్యవశ్యకము కాదే! సాధారణముగా మనయిందలలో జరుగు విషయములను కొంత విచారించెము. ప్రతిగృహమునందును, పెద్దవారు, అవ్వలలో అమ్మలలో కులాచారపరులై స్వావసీపాడికియల దప్పక నాచరించి నరదినకులలోను తదితరదినకుల యందునూ, జపములు తపములు, వ్రతములు, మొదలైనపూజలచే దేవతారాధనక్రియలను దప్పక నాచరించుచుందురు. వచ్చియు రాని చదువుతో గర్భిణీలై మంచెట్టల విమర్శించు కీకికి మాన్మలై, పెద్దవారి నొనర్చు పూజావిధానంబునకు హేళనమొనర్చుచు నివి యన్నియును చేయవచ్చు నిన్నాదేవుడు కొట్టునా అనుమొదలగు వరియాచకములను ఆడునపుడు పెద్దవారు కొందఱు ఓషికలేక వారి అజ్ఞానమును బాపునట్లు వివరించి చెప్పక కీ చాలక, వాడుకలో నందుబంబట్టి తామాచరించుచున్నందున యిట్లు అధిక ప్రసంగము చదువుమూలమున కలిగినని పారపాటుపడి మిగుల అగ్రముతో, కనకపంపుడు.

అర్చన పూజన మనన ధ్యానాదుల విషయమై చెప్పటకు యెంతయో గలదు. ఈవిషయము చక్కగ విశదపరచు గ్రంథములు యెల్లరును జదువుట మంచిది. నాకు చెలిసిన స్వల్పవిషయమునకుమాడ కాలవిభజనమునకు వెరచి శీఘ్రముగా ఈచర్చ ముగింపవలెనెదెదను.

అనేకవేల దేవతలసహాయముచే మనము ఒక మానవ జన్మము నెరుచున్నాము. అందుచే మనము వీరి కల్లరకు ఋణస్థులమై యున్నాము. ఒక్కొక్క దేవతయందు ఒక్కొక్క వాటి యందు ప్రీతిగలిగి, నట్టివాటిచే

నాకర్చింపజుచున్నాను. కొందరికి దీపములు మున్నగు వెలుగు నందును, మరికొందరకు కాననద్రవ్యములయందును, ఇంకను కొందరు రంగవల్లికాదులగు ఆలంకారములయందును, సంగీతాదులచేతను సంతుష్టులగుదురట. అందుకొరకే భూపదీప వైశేష్యములతో పుష్పచందనాది పరిమళద్రవ్యముల నొసగి సుస్వరముతో ఇష్టదేవతాదుల స్తుతినొనర్చి వారిని సంతృప్తులను జేసి కొంతమట్టుకు కృతార్థత నొందుటయేగాక వారు ఆకీర్వాదప్రాయకముగా నొసగిన దివ్యశక్తిని బడసి మరికొంత అభివృద్ధిని గాంచుచున్నాము. అచ్చుడు దృఢసంకల్పముతో తీర్థప్రసాదములుగ వాడబోవు పదార్థములయందలి అపరిమితతను తొలగించి దివ్యశక్తిని నింపి వాటిని నేవించువాటికిమాడ విశేష లేజమును సొందునట్లు చేయును. మరికొందరు సర్వమున్ను ఈశ్వరార్పణమొనర్చి దృఢసంకల్పముతోనే యేకాగ్రచిత్తులై యిష్టదేవతావిగ్రహములను మనసా నిర్మించి హృదయపద్మములలోని అద్భుతము లాతనిపాదముల కర్పించి యోగాభ్యాస మొనర్చి ధన్యులై మోక్షసామ్రాజ్యపట్టభద్రులై వెలయుచుండు రట. ఇట్టి రహస్యవిషయములు బోధించు గ్రంథముల జదివి సాధిప్రాయముగా పూజాదులనర్చుటచే నెంతయు శ్రేయములు గలుగుగాదే! మనమిప్పుడు ముఖ్యముగా బాలికా నిర్బంధ పాఠశాలలు ఏర్పరచి పదహారువత్సరములవరకును వారిని జక్కగా జదివించి సంసారయాత్రనైనను సుఖముగ జరుపుకొనునట్లు ఆరోగ్యశాస్త్రము, శిశుసంరక్షణ, భగవద్గీతాది గ్రంథపఠనము, సంగీత పాఠశాస్త్రాదులు. చిత్రలేఖనము, కుటుంబని మున్నగు నవి వారికి నేర్పి, అట్లుపెన తమతమ యిష్టాసారముగా వైపై విస్మల నేతవచ్చునని తోచెనని. విద్యలోపమునకు ముఖ్యముగా బాల్యవివాహమలే కారణముకాన తరణులైనపిదప వివాహ మొనర్చుట యుక్తమని తోచుచున్నది. అట్లునర్చుట కులాచారవిరుద్ధమని యెంచినచో హాడతత్పరములవరకు తమపుత్రులకు విద్యాభ్యాసభంగము రానీయక పైజెప్పినవిధానము చక్కగ నేర్పనట్లు చేయుట యుక్తము. ఇట్టి నూతన పద్ధతులు ప్రారంభించుటకు ఐకమత్య మత్యవశ్యకము. పురుషు న్నకదా అంతిపురము కట్టుట. అత్తలొప్పుకొననిదే, తల్లులు ఈకార్యము నెరవేర్చజాలరు. పెండ్లిజేసినమాత్రముననే తమభారము తీరని యెంచు తల్లులారా! యిది కులీవారీతలమీద గంపలవంటిదికాదు సుమా! జన్మశ్శాంతియు తమకున్న బిడ్డలయభివృద్ధికై కష్టసుఖములకు వీరు బాధ్యలే. సంబంధబాంధవ్యములవల్ల ఇపుడొకవృత్తి తమకుటుంబములో నెక్కువగచేరనిని ఎంచక అనివలెకే యున్న బాంధవమును తిన్నగజారవిడుదుట కన్నటికిని కానివని.

మనదేశములో, యువకులదేహరోగ్యమును ముఖ్యముగా గమనించుటలేదు. అంగ్లేయ యువకులు, టెనిస్, బ్యాడ్మింటన్, మున్నగు పరిశ్రమలచే ఆరోగ్యవంతులై రోగములకు బాబడక యున్నారు. మనలో ఇట్టిసమపాములు లేవు: చాలమట్టుకు గోమాపద్యతిగ నేపీధిగుమ్మమునైన దానినివారు అనేకలున్నార. మాఖ్యముగ ఐక్యర్యంతుల యిండ్లను రోగములుబిడుదుటలేదు. ఇంతిధనమునాటుండి, ఇందఱు నొకరులునుండగా పనిచేయుట నాకేమిరకమా అని వంగకనీలక యెంచువారుమాడ చెప్పకుగాకుండినను సమయమువచ్చినపుడైన తమపనులను స్వయముగ జేసికొనుటకు నభ్యసించియుంటులు యుక్తముకాదే! ఇట్టి ఐక్యర్యవంతులకును, ఆపూటకైన గంజికి ఆవ్యరో యను వీదసాదలకేమి, మర్యాదశీలనముతోనుచున్నవద్దలై కేమి, గాంధీమహాత్ముని చర్చాయంత్రము ద్రప్పి దినమునకు ఒకటి, రెండు ఘంటలకాలము నూలునకుటు మిగుల సహకారియై అమితముగ శ్రేయమునిచ్చు నీవిషయము వేరచంత్రముగ నెల్లరు తలదాల్చుట యుచితమని పలుకుచు యాసభాసదుల కంపఱుకున కందనశేతముల నర్పించుకొని యింటిటితో వినుంచుచున్నదానను.

ఓంకాంతి, శాంతి, శాంతి

ప్రత్యక్ష ఆంధ్ర చిత్రకారులు

వెంట్రి చిత్రకళాప్రదర్శనమునకు, చిత్రకవుల సంఘం ఆంధ్రచిత్రకళాకారులలో, ముఖ్యులగు మువ్వరనుగూర్చి తెలియుచుండిన వివరములు, భావిభలసూచకముగా, ఆంధ్రమహాజనుల కందరికి చాల సంతోషము నెఱపుచున్నది.

దేశాన్నత్యకారికము లగు, ముఖ్యకళలుందు, ఆంధ్రదేశముపేరిట, నిది యొక శుభదినముగా, నుపయోగపడుచున్నది. సర్వవిధముల సభిష్టమొందుగాక! ఈ చిత్రకళావిషయము, మన యాంధ్రదేశమునందు యిప్పుడు మాత్రమే కనిపిస్తున్నది. పాశ్చాత్యవిధులవల్లనున్న, దేశీయవిధులనున్న, సమముగా, సాగడలనొందుచు, హెచ్చరికల గాంచుటచూడ యిక ముందు కాగల, యీ చిత్రకళాభివృద్ధిని, అందున భారతవర్షమునకున్న, ప్రత్యేకించి ఆంధ్రదేశమునకున్న రాగల సత్కీర్తియు, ఆంధ్రమహాజనులకు, కొండంత ఆశలను పురికొల్పుచున్నది.

కావున, యీ ఆకాంక్షరము, యెప్పటికిని, నిరాశను కలుగజేయక, దినదినాభివృద్ధి నందుటకై, ప్రస్తుతము, కాల్యాంధ్రమునకుగడంగిన, చా. భావ్యగార్లుగాక, చా.రామరావుగారు, వి. వెంకటరత్నముగారు, యింకను, అనుసరించు, యితర చిత్రకారులకు ఆందరికి పరమేశ్వరుడు, దీర్ఘాయురారోగ్య విశ్వరూపుల నిచ్చి రక్షించుగాక యని ప్రార్థన. శ్రీరాజాధిరాజ మహారాజులున్న మేటివిదగ్గో శిఖామణులున్న సకలవిధముల సాదరణయొసగి యీ చిత్రకారులకు ప్రోత్సాహమొసగి పోషించునెడల త్వరలోనే భువనహేయమున అభివృద్ధి నొందజాలరుదు దీని కంతయు, ఆంధ్రమహాజనుల ప్రోత్సాహము, కావలసియున్నది. పూర్తిగా తెలిసికొని, తెలిసి తెలియని పాత్రులైనగాని మరెవరైనాగూని, దేశీయసాధులు, పలువురు పలువిధములుగా యీ చిత్రకళనుగర్హించి, యీ సహజ చిత్రకారులవిషయమై ఉపన్యసించినను, కొంత సత్యమును, కొంత అసత్యమును మిశ్రమమై యీ గ్రామమున ఎట్టి, దూషణ భూషణ తిరస్కారములకైనను, చెవిసెయ్యక, సత్యమును మాత్రమే గ్రహించుచు, నిగర్హితై నజనుల సహజకర్మ తంత్రము, నెరవేరుచు పరిత్రమన జీవితచారిత్రములు గల్గి, యీ చిత్రకారులు, విజయము నొందుగలక. రాబోవువారికి, మార్గదర్శకులగుదురు.

తల్లి, నిజప్రేమాతిథ్యమున, తన కన్నపిడ్డలకు, యే విధమున దృష్టివిహములనల్ల యేమి పీడ వాటిల్లనో యని బహు భద్రముగ సర్వోపకారములచే, హృదయమునం విడికొని పెంచు పెద్దచేయునో, ఆవిధముననే, శ్రీదేవీ, దేశమాత యిట్టి పిడ్డలను గూడ రక్షించుగాక! వెంట్రిప్రదర్శనమునండి, కెనడాప్రదర్శనమునకు యెన్నుకొనిన చిత్రకవులలో, పైన పేర్కొనిన మువ్వర చిత్రకారులయొక్క చిత్రకవులు. ఈ క్రిందివిధముగా తెలియుచున్నది. లించిన 19.11.24. ఆంధ్రప్రదేశ్మయందు, గానవచ్చిన ఆంధ్రచిత్రకళయను, వ్యాసమందు యీ పైచిత్రకారుల విషయమై, చెప్పబడియున్న యంశములు పూర్తిగా లేవని, కొందరు ఆంధ్రమహాజనులు అభిప్రాయభేదము నొందినందున, ఈ క్రింది నిబంధనమును, సరిగా నిరూపించితిమి.

From the Catalogue (3)

British Empire Exhibition Descriptive Catalogue Modern Indian Paintings & Sculpture.

I. Page 24th picture No. 141 Sanarishwara (Siya & Parvati on mount Kilas) by C. B. Rao (Ch. Bhashyakarl Rao) (price £ 25)

II. Page 25th picture No. 145 Sidhartha-Ragodaya by D. Ram Rao (price £ 100) (The dawn of Love on prince Sidhartha)

III. Page 29th picture No. 163 Nataraj (The prince of Dancers) by V Venkata Ratnam (price £ 20)

యిట్లు బుధజన విధేయుడు,
ఒక ఆంధ్ర చిత్రకళాప్రియుడు.

సక్సన్ దంతచూరము నోటిలోని సకలవ్యాధులను మాన్యున కండ్లనొప్పులు, ఇగుళ్లలో నెత్తురు చీముకాటులు వాచుట దీనివలన సర్వముగను. నాలుకమీది పొక్కులు తొలగును. ఇదిస్వదేశీయమౌలిక కారణముతోను బాహ్యద్రవ్యములతోను చేయబడినది. 1 డబ్బీ 0.2.0, డబ్బీ 1.4.0. టి.ఎస్. స్వామినాథకృష్ణ, 1191 నెం. 1 ఎ. అలంగాత్ పిక్చర్ల రిజర్వ్ కేజీ ముద్రాను.

యంత్రనిర్మాణము

ప్రజలకెంతవరకు సహాయకరము?
సి. యస్. ఆంధ్రాసుగార్లుగారువారుపు ఎంజింజియరు
ఈ నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

గాంధీమహాత్మునితో రామచంద్రాజీ శేషసంభాషణలు యీవారమును క్రిందటివారము గూడ ప్రకటించియున్నాడు. అందు పనివారలకు పనిలేకుండజేయు యంత్రసామగ్రిని బ్రతేక పెట్టుటవలనగల్గునట్లుములునుదోషములునుగూర్చిచర్చింపబడినది. ఇది యంత్రవరకవరకు తప్పనిసరియను విషయముగూడ వచ్చెను. ఈ తరబంగాళ్ళములో వరదలవహాయపుసముల జేయునపుడు రాజమహిష్టిలోని పాటిసానందు యందుకు సంబంధించిన ముఖ్యవిషయమును గమనించెను. అయ్యది మనమునకు చాల కష్టము గలుగజేసెను. మార్చి నెల వచ్చినను వేలకొలది ఎకరములు దున్నక విడిచివేసియుంచెను. భూమి గట్టిబారిపోవుచుండెను. అయినను వర్షము కురియులోపల భూమి నేదోవిధముగ దున్నవలసియుండెను. లేకున్న ఆ సంవత్సరమునకు పంటలు లేకపోవును. కాని వరదలవలన పశువులుగూడ కొట్టుకొనిపోవుటవలన భూమిని అసలేదున్నక విడిచివేసిరి. ఈకష్టస్థితిలో, మోటారు నాగలిని దెచ్చి పనిజేసిన బాగుండునని నేను జెప్పగా ఆచార్య పి. సి. రే ఆంగీకరించెను. ఆ పప్పుడా మర నాగలిని దెచ్చి పనిజేసి ఆసంవత్సరమునకు కష్టము దీర్చితిమి. 50 మంది కష్టము 50 జరిగెయెద్దులతో దున్నుపని ఒకగోజులోనయ్యెను. దానిని పనిజేయుట కిదరేసరిపోయిరి. పనివారలతో అవసరము బాధింకలేకపోయెను. ఈమరనాగలితో దున్నుటకు ఖర్చుగూడ అపరిమితముగా గాతెదు. ఎద్దులతో దున్నుటకంటె తక్కువయ్యెనుగూడను. కాబట్టి యీదున్ను పనియైనపిదప, అవసరమువచ్చినపుడేగాక, సామాన్యముగ ప్రతిసంవత్సరమును మరనాగలితో దున్నుట వంచి దేవా యనువిషయ మాలోచనకుకచ్చెను కాని కాళ్ళతముగ మరనాగలినే పనిజేయుచునెడల ఇంగ్లాండులో 19 శతాబ్ది ప్రారంభమునకొంతయంత్రములు రావలయుతో జరిగినట్లే గ్రామములలో జనసంఖ్యకు పుట్టుకలు లేకుండజేయుటయే యగును. అందువలన వేలకొలదిమంది కర్షకులకు పనిలేకుండ జేయటమును, వారు బలవంతముగ ఆకలి బాధ కొరవాలకు పట్టణములకై బర్నిడమని యుండును. పనివారలకు పనిలేకపోవును. ఈలాభమును ఒకసారి గనిపెట్టిన ఆపుటకు చేతగాకపోవును. ఈప్రశ్న అప్పుడు వచ్చినపుడు వేలకొలది వండి విషయమై ఆలోచించవలసి వచ్చినపుడు ఏమైనను సరే, యీపనివలన మానవుల కెట్టికష్టము గల్గినదేమి, సాగునకు చాక పద్ధతులే ప్రవేశపెట్టవలెను, అని ఒక్కసారి చెప్పబాలకపోతిని. అపల్లెయందు పుట్టిపెరిగిన గ్రామియులు మాటనే ఆలోచించితిని. ఈమోటారు నాగళ్లను దెచ్చి పనివారలకు పనిలేకుండజేసి అన్నము లేక నూడి పట్టుములకు బోవలసిన విషయము మాట నేటిపెట్టకపోతిని.

నేను చర్చింపవలసిన యీవిషయమై ఆలోచించినవారందరును మానవావసరములకు కావలసిన సంగతులగూర్చి మహాత్ముడు దెల్పిన వాదమును పరిగ్రహింపగలరు. నేడు ఆయన వీధిలయందరణ కేంద్రకార్యమును జేయుచున్నాడు. అసహాయోద్యమమునందు ముఖ్యప్రభావ ముదయేగదా.

భవిష్యత్పరిశ్రమము
ఈ యంత్రముల విషయమున గాంధీగారు మధ్యకాలపు మనుష్యుడనియు, ఆచార మానవవ్యవహారములను వెనుకకు దీసికొని పోగోరుననియు అనుట ఆచారమైనది. ఆయనను గూర్చి యిట్లునుకొనువారు లండనులో ఆలెను అనిస్టను రెస్సిను హాసుకంపెనీ ప్రకటించిన 'భవిష్యత్పరిశ్రమలు' అనుపుస్తకమును ఆర్దురు జే. పెన్సివ్రాసిన దానిని జరుపుకొనవచ్చును. ఈ గ్రంథమున కాపేరును ఆయనమిత్రుడు డాక్టరు ఏ. కుమారస్వామిగారు నూచించిరి. అది చాల మంచిపుస్తకము. ఈపుస్తకము భవిష్యత్తునకు ఆలోచించుచున్నది కాని వెనుకటికాలమునకు జోవుటలేదు.

పారిశ్రామిక పరిణామము పూర్తియై మునుందు అందరిలోపము బహుల్పము. అందుకనియే యీపుస్తకమునకు 'భవిష్యత్పరిశ్రమలు' అని పేరియబడెను. ప్రస్తుతము పాశ్చాత్య పారిశ్రామికమెట్లు సున్నయగు చున్నదియు యీ గ్రంథమునందు చక్కగ దెలుపబడినది. యంత్రములు మనుష్యునికొరకుగాక, మనుష్యుడు యంత్రమున కుపయోగ పడుచున్నట్లుల దెలిసి. ఈ గ్రంథకర్త యీ కార్మికుల పునరు. కొన్ని ముఖ్యవిషయములపై గాంధీమహాత్ముని యభిప్రాయములకే వచ్చుచున్నాడు. ఆయనఅజ్ఞాతముగనే మహాత్ముడు జరిగిన దానినిగూర్చి గాక భవిష్యత్తునుగూర్చి ఆలోచించునని దెల్పెను.

రవీంద్రనాథ టాగూరు విశ్వభారతియందు 'రెడ్డిటి యండయ్య' అని ప్రకటించుచున్న క్రొత్తనాటకము గూడ యీ కార్మికులనుకు తగినదని జెప్పవచ్చును. మానవకారు శాస్త్రయనునందని ఒకచిన్నపిల్ల సంతోషసౌందర్యములతో విరాజిల్లుచు యీ కార్మికుల యంత్రనిర్మాణమునందెట్లు చిక్కుకొనునో ఆకలినిరూపించెను. ఆమెయొక్క జీవితప్రేమములు యీ క్రొత్తతనములు చేయబడినవి. రవీంద్రకవిగారు వ్రాసిన నాటకములలోనిది చాలయశుభమైనది. దీనినందరును చదివిదీక్షలయున్నా.

పూర్వమొకలాటినుండి పిండ్రుడు 'మనముజీవించుట కై జీవనమునకు ముఖ్యమగువానిని నాశము జేయుదుము' అని వ్రాసెను. నిజముగా మనము యీ ఒక్కవిషయమును మనము నందుచుగొని యీయంత్రప్రహేయముల విషయమై పరిశీలించవచ్చును. ఈమాత్రమయంత్రనిర్మాణము మానవవ్యవస్థి యందు సత్యమును, సుందరము నగుదానిని ధ్వంసముజేయునా లేక జీవితానందమును పోషించి యెక్కువజేయునా?

రాక్షసిబొగ్గు విచారణసంఘము రేపు విచారణ ప్రారంభమగును

రంగూను, నవంబరు 24:— హైదరాబాద్ రాక్షసిబొగ్గు విచారణసంఘమునందలి సభ్యులలో సగముమంది నేడు ఇచ్చటకు కలకత్తా నడి వచ్చిరి. అధ్యక్షుడగు యస్. నోయిస్, కార్యదర్శి యగు టెన్ మెడ్, కలెక్టరు లీగ్ గార్లువచ్చిరి. మిగిలినవారగు ఎ.ఎ.బ్రే, బెర్, బెనర్జీ గార్లురేపుయిచ్చటకుకేరదు. రేపు కమిటీ వారు విచారణచేయుటకు ప్రారంభించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

రంగూను, నవంబరు 24:— దక్షిణ మన్ ప్లేటులందు రెడ్లు సరాసరిగ బోవుటకు ప్రయత్నములు పూర్తియగుచున్నవి. 28-వ తేదీనుండి రెడ్లు సరాసరిగబోవురు. గండి యీ నెల 11 వ తేదీన బడెను. (ఆ. ప్రె.)

ఇప్పుడే వచ్చినవి

సింగిల్ బారెల్ (11.5 లోడింగుటాక్ లీవర్ హామర్ ఎక్సక్టర్ 12 బోరుల తుపాకి, సాగనైన నల్లరేలచెట్టుబోదో చేయబడినది. గట్టిరబ్బరుబట్టు ప్లేటుగలది. లోనికి గాలిదూర కుండునట్లు చేయబడినది. 86 అంగుళముల బారెల్, 6 1/2 పౌనుల బరువుగలది. య. ఎస్. ఎ.లో నున్న హారింగ్ టన్ అందు రిచ్చర్డున్ ఆరమ్ముకంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది మతియు ప్రత్యేకముగా మానిపులులచే (గుండుజేసి కాలబడి) పరిశీలించబడినది. 1 కి ధర రూ 60.0.0.

సింగిల్ బారెల్, 12 బోరుల తుపాకి, పైన తెలుపబడిన మాదిరిది 84 అంగుళముల బారెల్ గలది. 1 కి ధర రూ 57.8.0.

పైని తెలుపబడినమాదిరిది 12 బోరులతుపాకి 82 అంగుళముల బారెల్ గలది 1 కి ధర రూ 55.0.0.

సింగిల్ బారెల్, 12 బోరుల తుపాకి ఎక్స్ పాన్సిబిల్ టో సహ 86 అంగుళముల బారెల్ గలది. 1 కి ధర రూ 70.0.0.

Spencer & Co, Ltd.,
Mount Road, Madras.

గోదావరి హిందూ సమాజము

వారు ప్రచురించిన
భగవద్గీత

1598

ఈ గీతమును సులభమైన నందగమైన శైలిలో, సాగనైన గీతకాగితములపై ముద్రితము నై పోషణము చేసి సులభతరై సాధనగ్రంథము దైవజ్ఞానమును సహజగమ్యమున దెల్పుచు, ఎల్లరకు సర్వత్రా పోయినట్లుగా యీ గ్రంథము ప్రకటించుచున్నాము నలంకరించిన దివ్యగ్రంథము.

పైపుస్తకములు ఈక్రింది వారివద్ద దొరకును: కార్యదర్శి, గోదావరి హిందూ సమాజం, రామండ్రి.

సెంట్రల్ బుక్ డిపో, రజమహేంద్రవరము.

రాజప్రతినిధిశిఖరము రైపురము, నవంబరు 25:—
 డింగుదంపతులు రాజకోటకు విచ్చేసిరి. భవనగరము, సంగ్రహా,
 పారుణందరు, మోర్వీ, గొండాలు, వంకనీరు, పటిటానా,
 భూలు, లిమిడి, వద్వాన మహారాజులు రాజప్రతినిధిని సంత
 దర్శించిరి. మామూలు ప్రకారము రాజులనందరను రాజప్రతి
 నిధి తిరిగి సందర్శించెను. (అ. ప్రె.)

బెల్లాంకాంగ్రెసు మహాసభ

అధ్యక్షత వహించుటకు మహాత్ముడంగీకరించెను

వంగరాష్ట్ర కఠిన శాసనములు

28 మందికి యింటరను మెంటు విధింపబడెను

బెల్లాంకాంగ్రెసు మహాసభ

మహాత్ముడే అధ్యక్షత వహించును

డిశంబరు నెల 26 వ తేదీ మధ్యాహ్నము కాంగ్రెసు మహాసభ బెల్లాంకా ప్రారంభమగును. 28 వ దీతే వరకును జరుగగలదు.

విషయనిర్ణయసభ

డిశంబరు నెల 28 వ తేదీ ఉదయమునను మధ్యాహ్నమునను 24 వ తేదీ ఉదయమునను, విషయనిర్ణయసభ బెల్లాంకాలో జరుగును

అధ్యక్షత

కాంగ్రెసు మహాసభకును ఆకాశలలోనే బెల్లాంకాలో జరుగగల గోరక్షణసభకును అధ్యక్షత వహించుటకు మహాత్ముడంగీకరించెను.

ఖిలాఫతు మహాసభ

డిశంబరు నెల 25 వ తేదీని బెల్లాంకాలో ఖిలాఫతు మహాసభ జరుగును. (అ|| మె||)

కాంగ్రెసులో చేరుట

క్రియతులు నరసింహారాజు (ఎం. ఎల్. సి.) కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి (ఎం. ఎల్. సి.), రంగశాధం మొదల్యారు (ఎం. ఎల్. సి.) గార్లు కాంగ్రెసులో చేరిన తెలిసినది. ఆకాశిమస్వను గురించి విచారణచేసి వివాదములు రామలింగారెడ్డి గారి తరఫున నీయుమించెదరనిగూడ తెలిసినది. 24 వ తేదీని బొంబాయి నుండి జస్టిసు ప్రతికా విలేఖరి వ్రాసెను.

వంగరాష్ట్ర నిర్బంధ శాసనములు

రైలుబండ్లను పడద్రోయి టకు ప్రయత్నము

తూర్పు బెంగాలు రైల్వేలో రైలుబండ్లను పడద్రోయి టకు మరెంతయు ప్రయత్నములు జరిగివి. ఇంతవరకు ముత్తము మామవారములలో నైదు ప్రయత్నములు జరిగెను. త్రెయిను ఒక ప్రమాదము కలిగించుటయే ఉద్దేశముగా గల కుట్ర ఒకటి కలదని విచారణవలన రూఢిగా తెలిసినది గాని అరాజక వర్తము వారే యాదార్థ్యమునకుగూడ గడంగిరని తెలుపుటకు తగిన నిదర్శనము లింకను దొరక లేదని దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

నిర్బంధ శాసనములక్రింద ఉత్తరువులు

“నిర్బంధ శాసనములక్రింద వంగరాష్ట్రమున కలకత్తా నగరమునను యితర చోట్లను చెరసాలలలో నుంచబడిన వారిలో 28 మంది విషయమును ఉత్తరువులు చేయబడెను. వారిని ఆయా ప్రదేశములందు యింటరను చేయుటకు నిర్ణయింపబడెను గాన వారిని చెరసాలలలో నుండి విడిచి వారే గ్రామమున నివసించునట్లు నిర్ణయింపబడెనో ఆగ్రామము ఏ పోలీసు స్టేషను యిలాకాలోనన్నతో ఆస్టేషనుకు చెల్లి ఆచట పోలీసు ఉద్యోగికి తమ రాకను తెలియచేయవలెను. పోలీసు నూపర్సంటు వారి కొక బసను ఏర్పాటు చేయును. వారాబడలలోనే యుండవలె నుగాని అనుమతి లేకుండా ఎవరితోను మాటలాడగూడదు బసలను వదిలి రాగూడదు” అని ఉత్తరువు చేయబడెను.

సుభాషచంద్ర బోసుగారు

కలకత్తా హైకోర్టులో మానసవృత్తు దావాలు నవంబరు, 18 వ తేదీని వెలువడిన కలకత్తా యింగ్లీషును పత్రికలో ప్రధానముగ భారతదేశము అనుకీర్తికక్రింద వ్రాయ

బహిష్క ప్రధానవాగ్దానమునను నవంబరు 12 వ తేదీన వెలువడిన యిండియా కాలెక్టు ప్రతికలోను మానసవృత్తములకు వ్రాతలు వ్రాయబడెను. ఆ వ్రాతల కట్టి ఆధారమునలేదు. ఆవిషయములు సత్యములుకావు. అవి నిజమా కాకాని కొంచమైన విచారణచేయకుండా ద్వేషబుద్ధితో వానిని ప్రకటించిరి. వానియగు సుభాషచంద్రబోసుగారు విప్లవకార్యములను చేయుచున్నారనియును ఘోషకార్యములను చేయువారితో ఆయనకు సంబంధము కలదనియును ఆవాగ్దానములలో వ్రాయబడెను. వానికి ఏ విప్లవకార్యముతోను ఎట్టి సంబంధమును లేదు. ఘోరకార్యములను చేయువారితో నెవరితోడను ఎట్టి సంబంధమును లేదు. వానిని అక్రమముగా 1818 చూడనిదిగూడ లేదు. క్రింద ఆరెస్తుచేసి చెరసాలలలో నుంచిరి. అక్రమము ఈస్వాతంత్ర్యోనిరోధమును మరి కొంతకాలమువరకును సాగించుటకే యీవ్రాత కట్టివ్రాతలకు వ్రాసెనని వాదితలమున్నాదు. ఈ కారణములవలన ప్రతివాదులవలన ఆర్యత్వక మొత్తములను నష్టపరిచియుగా యిప్పింపవలెనని వాది కోరుచున్నాడు. గాన ఇంగ్లీషును పత్రికవలన 50 వేలను చెరసాల ప్రతికవలన 50 వేలను నష్టపరిచార మిప్పించవలెనని కోరుచు బోసుగారి పక్షమున సోలిసిటరులు దరుసేను కంపెనీకి చేసిన అటార్నీనుసీల నేనుగా 24 వ తేదీని రెండు వావాలు వేరు వేరుగాదాఖలు చేసెను. వావాలు అంగీకరింపబడెను. వ్రాతములను బాఖులు చేయవలెనని ఉత్తరువు చేసిరి. (అ. (మె.)

అనిలాభరణారాయుగారు

మాడవ రిస్కలేమను క్రింద ఆరెస్తు చేయబడిన అనిలాభరణ రాయుగారిని కలకత్తా నుండి వంగరాష్ట్రమునందలి బరహంధూరు చెరసాలకు మార్చిరి. (అ. (మె.)

పత్రికాభిప్రాయములు

పయనీసు (అలహాబాదు)

“బొంబాయిసభలో నిజముగా కలిగిన యొకమత్యము చాలకొద్దియేయైనను ఆదంబముమాత్ర మత్యధిముగా నున్నది. స్వరాజ్య మితవాదపక్షములకును జాతీయమహమ్మదీయ పక్షములకును విభేదములు చాలప్రబలముగా నుండుటచే మైకే జాబుగా ప్రసంగములు చేసినంతమాత్రమున నవి తొలగినవి కావు. ఈ ప్రగల్భములనునమ్మి మోసపోవువా రెవ్వరు నుండకు పట్టాటోపమునల ప్రజలను మోసపుట్టుటయే యిపుడు భారతదేశపు కాజీయములందుగల కొత్తపక్షము.”

లిడరు అలహాబాదు

“జాతీయసమ్మేళనమును సమకూర్చు మార్గమున బొంబాయిసభ యొక మఖ్యమగుచేషము. ఎట్టివత్తముకైన నొప్పుకొని యొకమత్యమును కలిగించుటకు ప్రయత్నించుటవలననది చిర కాలముండుగాన అట్టి ఆశురయొకమత్యమునకు మితవాదులంగీకరింపలేదు.”

గురుద్వారములచట్టము

సిక్కు ప్రతినిధులతో ఆలోచనము

పంజాబు శాసనసభలో గురుద్వారముల చట్టమునుగూర్చి ప్రశ్న వేయబడినపుడు “దొరతనమువా రాధట్టమును వ్రాయించుటలేదు. అట్టియుద్దేశముగూడ వారికిలేదుగాని శాసన సంఘసభ్యులగుసిక్కులులాహోరు డిప్టీకమిషనరు ఎమర్సనుగారినికలిసికొనినచో ఆయనచేసినకృషినిగూర్చివారితో సంభాషించును” అనిశాసన సభలో ప్రభుత్వసభ్యుడు జవాబుచెప్పెను. పిమ్మట సిక్కుసభ్యులుఎమర్సనుగారితో సంభాషించిరి. అన్ని పక్షములకును ఆమోదకరమగురీతిని గురుద్వారములచట్టమును చేయు విషయముగూడ చర్చింపదలచితిమని సిక్కుసభ్యులు ఎమర్సనుగారి కెరిగించిరి. కాన ఆ రీతిగా సిక్కుసభ్యులతో చర్చించుటకు ఎమర్సను, డిప్టీగార్లు కఠికారమియ్యబడెను. గురుద్వారముల చట్టమును శాసనసభలో ఒక ప్రజాప్రతినిధి ఉపపాదించుటకు పిలవగట్టావిషయమును గూర్చి మాత్రమే చర్చజరుగనని పంజాబు దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. (అ. (మె.)

సంయుక్త ఉత్కల శాస్త్రము

ఇచ్చాపురములో బహిరంగసభ

గంజాము డి ఫెన్సులీగువాటి ఏర్పాటు ప్రకారము శ్రీయుత త పుల్లెల వెంకటరమణయ్య పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద 28 వ తేదీని బహిరంగసభ జరిగినది. ఉత్కలకులు, మహమ్మదీయులు, పంచములు, మున్నగు అన్ని సంఘములవారును నుమారు 1800 మంది సభకువచ్చిరి. (1) గంజాముండలమును ఉత్కల శాస్త్రమునకు చేర్చుటవలన మండలవాసులకు లాభ మేమియును కలుగదు. కాటకములవలనను, మతవిద్వేష విభేదములవలనను రాజకీయసంబంధముగను, యిదివరకే కత్తు లేర్పడియున్నవి. ఈసమ్మేళనమువలన ఆంధ్రులకును ఓడ్రులకును మైత్రిచెట్టు గూడతలుపించును. 2, ఫిలిఫ్టు, షఫ్ కమిషనువారివిచారణ కేవలము ఓడ్రులకేపాక్షికముగానున్నది. గంజాముండలమున ఆంధ్రులే హెచ్చుగానున్నారు. కాన యీ విచారణ వలన నిజము తెలియదు. సమగ్రముగా విచారణ చేయుటందొరతనమువారు తొందరపడి నిర్ణయింపగూడదు. (3) ఉత్కలకులు, పంచములు, మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు మున్నగువారందరును యీసమ్మేళనము నెడిరించి మండల రక్షణసంఘమువారికి ధనజననహాయ మొనరింపవలెను”. అను తీర్మానము లామోక్షింపబడెను.

24 వ తేదీ-మధ్యాహ్నము ఫిలిఫ్టు, షఫ్టుగార్లు వచ్చిరి. నురంగి యువరాజుగారి నాయకత్వము క్రింద ఉత్కలకులు వారికి స్వాగతమిచ్చిరి. ప్రతికూలపక్షమువారుగూడ ఊరేగింపును జరిపిరి. అధికావేశము కలిగినది. వెనుకటి సమరసభావముం తరించినది సాంఘిక కత్తులేర్పడినవి. రెండు కత్తులవారును ఎగతాళికిని దూషణలకును అపహాసించుటకును గడంగిరి సమ్మేళనమునకు ప్రతిపాదుడగు శ్రీమాన్ బృందావన పండాగారి యింటికిగటకు ఓడ్రయువకులు ప్రయత్నించిరి. ఆయనపక్షము ప్రజలకు చాల అగ్రహము కలిగినది. చాల గలభా జరుగునట్లు కనబడెనుగాని జరుగలేదు. ఇట్టిస్థితి కలిగినందుకు చాలమంది విచారించుచున్నారు” అనిపుల్లెల శ్యామసుందరరావుగారు యిచ్చాపురమునుండి తలివార్త నంపిరి.

తిరుత్తని

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆరోగ్యవారము

నవంబరు 25.—రాగల 1925 జనవరి మాసమున ప్రారంభించి దేశమంతటను జరుపతుండు ఆరోగ్యవారి ప్రదర్శనోత్సవముల నీయూరియందును జరుప సేర్పాటుగావించుటకై 24.11.24 వ తారీఖు సాయంత్రం మైగుంటలకు ఈయూరిలోని గీడింగ్ రూం హాలులో నొకసభ జరుపబడినది నాటిసభకు చిత్తూరిజిల్లా ఆరోగ్యశాఖాధికారులు (హెల్తు ఆఫీసరు) శ్రీయుత యన్. కొలప్పపిళ్ల బి. ఎ, ఎల్. ఎమ్. ఎస్. గాడను యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షులును, పురప్రముఖులలో కొందరును, మరొందరు ప్రభుత్వోద్యోగులును, పాతకాలల యుపాధ్యాయులును సభ నలకరించియుండిరి. నాటిసభ కగ్రాసనాధిపత్యము నీయూరి సభిమాజస్త్రిలువారగు శ్రీయుత వి. యకొ. రఘునాథరావు, బి. ఏ. గారు వహించి కార్యక్రమమును నడిపిరి. ఆరోగ్యవాసనోత్సవములు 1925 జనవరి 25 తారీఖునుండి జరుపవలసినట్లును అందులకు కొన్నిమార్గములను నూచించుచు, కార్యనిర్వాహకవర్గ మొకటి యేర్పాటు చేయుటతో సభ ముగింపుచేయబడినది.

ఈయూరి జరుగు ఆరోగ్యవాసనోత్సవములకు చంద్రగిరి తాలూకుబోర్డువారు 25 రూపాయలకు విరాళ మిచ్చినట్లును యూనియన్ బోర్డువారును కొంతధనము విరాళముగ నిచ్చినట్లును తెలియుచున్నది ఈయూరియందు మాత్రమే గాక, నీతాలూకాలోని, తిరువాలంగాడు, కనకమ్మపత్రిం, రామకృష్ణరాజుపేట, వెడియంగాడు, పల్లిపట్టు మున్నగు ముఖ్యగ్రామాదులలోను ఆరోగ్యవాసనోత్సవములు జరుపుటగున నాటిసభ యందు ప్రకటించబడెను.

సబ్ కలెక్టరు

చంద్రగిరి సబ్ కలెక్టరు బోల్టను వి. సి. ఎస్. గారు 24.11.24 సాయంత్రం ఈయూరు వచ్చిరి. వారమురోజు నీయూరినే యుండి ప్రభుత్వకార్యాలయము లన్నిటిని తనిఖీ చేయుచు రియస్ తెలియుచున్నది.

భారత దేశమునందు వైద్యసహాయము

డా॥ లక్ష్మీనతిగారి ఉపన్యాసము

నిన్నటి తరువాయి

డా॥ అనంబ లక్ష్మీనతిగారు బెంగళూరులో 25 వ తేదీన వైద్యకాస్త్రమునుగూర్చి బసంగిన ఉపన్యాసము మొదటి భాగము నిన్నను ప్రచురింపబడినది. దాని తరువాయి యీ దిగున పొందుపరచుచున్నాము:—

సనాతనహిందూదేశమునందు

వైద్యసహాయమున కగు వ్యయము

మదరాసు కాస్త్రమునందు వైద్యవృత్తియందున్నవారి సంఖ్య 40000. ఇందుముఖ్య ఇంగ్లండులో నున్నంతమంది గలరు. వారిలో రిజిస్టరు కానివారిసంఖ్యయే యధికము. ఈదేశమునందు వేరొక ప్రత్యేకవిషయమేమన అన్యవృత్తులయందుండి వైద్యమును అదనపు రాబడిగా జూచుకొను వారిసంఖ్య అత్యధికము. ఇట్లు బుద్ధిపూర్వకముగా జేయుచుండురు. వైద్యులు తాముచేయుచిత్తవృత్తి ధనము గైకొనరాదని వాగ్దాత్రములు విధించుచున్నది.

రాజపోషణ

పూర్వకాలము వైద్యులకు రాజపోషణ యుండెడిది గావున వారికి ధనాశేషతేక ప్రజాసేవయే ముఖ్యముగ గణించెడివారు. ఇప్పుడు రాజకీయకారణములచే నట్టి పోషణ లోపించి పడినది. మలకారు సంగరాష్ట్రములందు వైద్యవృత్తి యందున్నవారు ప్రత్యేకము తేగగా నేర్పడి యిప్పటికిని తమ పూర్వసాంప్రదాయమును విడతడు. ప్రతిగ్రామమునందు కనీసము ఒక్కడైన వైద్యుడు ఉండెడినాడు.

ఇండియాలో వైద్యవృత్తి నవలించెడివారు రెండు తెగలు:— 1. కేవల మాన్యురినే యవలించిచి యెక్కువ పాండిత్యము సంపాదించి పండితు లనిపించుకొనువారు. 2. వేరొక వృత్తియందుండి సంఘమునకు బరువు గాకుండగ అవ్యాదాయమును సంపాదించుకొనును ప్రజాసేవ జేసెడివారు. ఇకముందుగూడ ఇట్లు రెండురకములుగా వైద్యులను తయారు జేయుట మంచిది. పండితులవారు పట్నములలోనుండి వృద్ధ ప్రచారముజేయుచు ఉపాశ్వాయులుగా నుండవచ్చును. రెండవ రకమువారు మారుమూల గ్రామములలోను పట్టెలలో నివసించుచు అనలవృత్తుల జూచుకొనుచు, తీరిక నమయుములందు చికిత్స జేయుచుండురు. వారు కేవల మాన్యురియందే యున్నచో తగిన పని యుండక పోవును. మదరాసు ప్రభుత్వమువారు గ్రామాంతరములందు వైద్య సహాయమునకై కిక్కిరి పొందిన వైద్యుల బంపనున్నారు. వారికి తగినపని యుండక ఖర్చులైన కట్టకుండునేమో యని భయమగుచున్నది.

వైద్యవిద్యావ్యాపకము

భారతదేశమునందు వైద్యవిద్య వ్యాపించుటకు పూర్వ మెట్టిపాతకాలలు లేవు. వైద్యమే యననేటి ఏకాస్త్రము కళయగుట ప్రాచీనకాలలద్వారా వ్యాపింపలేదు. కొందరు కాస్త్రజ్ఞుల నాదర్శనీయులుగా గొని వారిపక్షకాస్త్రము నేర్చుకొను బడై విద్యార్థులు చేరుదురు. గురువువద్ద నేర్చుకొనగల్గిన దంతయు నేర్చుకొని. ఇంక సభికుము నేర్చుకొనుటకై వేరొక వైద్యునివద్దకుపోవును. ఈరీతిగా తా నొకగొప్పపండితుడై వృత్తి నవలించినపిదప తానొక యింకకొందరికి నేర్పును. ఈరీతిగనే గొప్పగొప్ప పండితులు తయారయిరి.

నేత పరిశ్రమపాతకాల లేమియు లేకుండనను విశాపి యనురాము గట్టుకొనుటకు ప్రఖ్యాతిగాంచిన డక్కామస్తి ను 2 లు ఇండియా నుండి ఎగుమతియగుచుండెడివి. ఇంజనీరింగు కళాశాల యేదియు లేకున్నను దామస్కును యోధుని కింతుకరవలము జేయుటకు ఇండియానుండియే ఉక్కుపోయెడిది చిత్రకళాపాతకాలలేమియు లేకుండగనే అనేకరకముల రంగులు తయారయ్యెడిది. దక్షిణదేశమునందు అద్భుతమైన దేవాలయములు నిర్మింపబడినవి. అట్లే హిందూసంఘసాంప్రదాయముల ప్రకారము వైద్యకాస్త్రవిజ్ఞానముగూడ వివిధ వ్యాపించెను. చరకాచార్యులవారికి అర్చురును సుశ్రుతగారి వద్ద ఏడ్వరు మాత్రమే కిప్పులుండిరి

కిప్పులు ఒక గ్రంథమతరువాత వేరొకటి విమర్శవృత్తి నుండి కంఠస్థజేయు చుండుండెడివారు ఇప్పటి విశ్వవి

ద్యాలయములలోని విద్యార్థు లెవ్వరుగూడ నట్లు చేయజాలరు. రెండవపద్ధతి విశ్వాభ్యాసముగూడ నుండెడిది. అది ప్రస్తుత పాతకాలల విధానమున ఒక్క ఉపాభ్యాసమే నట్లనే అనేకమంది కిప్పులు మూగి పాతముల నేర్చుకొనెడి సాధనం. బిరోపాదేశమునం దుండునట్టి వైద్యసహాయము మనదేశమునందుగూడ నుండవలెనన్నటువంటి తెలియమంది ప్రజల ఒక వైద్యుడువొప్పన మనరాష్ట్రమునందు 4000 మంది వైద్యులు కావలెను

చెన్నరాష్ట్రమునందు ప్రభుత్వమువారు రెండు కాలేజీలను నాలుగయినట్లుగా నిర్మించిరి. తిటియందు సాలునకు 300 మంది వైద్యవృత్తి నభ్యసించు వదగినవారు తయారగుదురు. నూతనముగా మదరాసులో భారత వైద్యపాఠశాలను స్థాపించి రి. ది. ని. లో సాల నకు 190 మంది తయారుగా వచ్చును. ఆ పుటి కిని కావలసినంతమంది యుండరు. కావున ఒక్కపాతకాలవద్దనే ఆ దక్షిణదేశానికి ప్రత్యేకముగా గురువులవద్ద స్వయముగానేర్చుకొని వైద్యులుగా కొందరు తయారగుటకుగూడ అవకాశ మియ్యలెను. జర్మనదేశీయులు మనదేశపూర్వపద్ధతుల నవలంబించుచున్నాడు మనమగూడ మరల నాపద్ధతిని చేకొనవలెను కాళిత్రముగా మనపరిపాతులగు అంగ్లేయుల పద్ధతులనే కని నెట్టుకొని కూర్చుండ నవసరము లేదు.

ముగింపు

ఈ మైసూరురాజ్యమునందు విశేషయోగ్యులగానేకనో గూడియుండు ప్రతిభానుభవము లేమియు నుండివుగావున ఇచ్చటివారు ప్రాక్షుత్తిమధానముల రెంటిని సంజౌగపరచి వైద్యసహాయభివృద్ధికి రాగుగపాలుబడవచ్చును. ఇచ్చట మహారాజాగారి పోషణవలన ఎట్టిప్రయత్నములైన కొనసాగవచ్చును. పాశ్చాత్యపద్ధతి నవలంబించు వైద్యులు భారతభూమి కలవడియుండు సిగ్గవాద్యములకు ముదు కనుగొనజాలకుని గుర్రరింగిరి. అట్టివానియందు వారికితోడ్పడి వారికస్త్రచిత్సమిద్యై ఫలము మనమునేర్చుకొని ఉభయరీతుల ప్రజాసేవకు పూర్తిగా గడంగవలెను.

చిక్కువ్యాధులకు కుదురని వ్యాధులకు చక్కర్లమైన నివారణ

మ॥ రా॥ శ్రీ పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారు అనగల్ 72 ఆర్మీయన్ మద్రాసు. ఆర్యా,

గడచిన 6 మాసములనుండి విడువక తీరని మలేరియా జ్వరముచే బాధపడుచుండి, చిక్కిపోవుచుండిన నాబాలునికి మీరు కలుగజేసిన అద్భుతగుణములకు నేను మిక్కిలి కృతజ్ఞుడను.

కుష్ఠము, మొండివ్రణములు మొదలగు చర్మవ్యాధులు, యివిగాక పీరినివ్యాధులు మీచే అద్భుతముగా బాగుచేయబడుటను స్వయముగా చూచి యే నేను నా బాలుని మీ వద్దకు చికిత్సకై పిలుచుకొనివచ్చుటకు ముఖ్య కారణము. శస్త్రచికిత్స చేయవలసిన వ్యాధులనుకూడ మీరు బోషధనేనచే కుదిర్చితిరి. మీరు పక్షవాతమును కుదుర్చుటను నేను స్వయముగా చూచితిని. అందరిచే ఒకపద్ధతి చికిత్సకు మరియొకపద్ధతి చికిత్సకు పోటీగల ప్రస్తుతకాలమందుగూడ మీ బోషధము మంచి పేరు తెచ్చునను ధైర్యము నాకు గలిగినది. భగవంతుడు మీకు దీర్ఘాయువునొసంగి మీరుచేయుచున్న పరోపకారము మరింతవృద్ధి పొందవలెనని నాప్రార్థన.

టి. ఆర్. రాఘవేంద్రరావు బి. ఎ. బి. ఎల్.
హైకోర్టుకిలు
మస్తూబాగ్ కలెండర్ పోస్టు.

(ప్రకటన నం (12)
వారి సలహాకట్టుము రు 15-0-0

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ సెనేటు మహజరు

ముఖ్యమైన తీర్మానములు

విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులు సైనికశిక్ష నొందవలయునని తీర్మానము ప్రతిపాదించబడును

మదరాసు, నవంబరు 25:— సెనేటుసభ్యులచే ఉదితకాలమందు నీచుబడిన తీర్మానములను విచారించుటకు త్వరితముగా సెనేటుసభను సమావేశము చేయునని కోరుచు 22 సెనేటు సభ్యులు ఒకవిజ్ఞప్తి (Requisition) బంపిరని ధౌర్యము న్నిది. సువత్సరమునకు మాడునామలైనను సెనేటుసభ సమావేశము గవలయునని వొకతీర్మానము గోరుచున్నది. సిండికేటు అకడెమిక్స్ కౌన్సిలు, అఫ్లియేటెడ్డు కాలేజీల కౌన్సిలు, తదితర సంస్థల ప్రాసీడింగు సెనేటుమెంబర్లకు బంపవలయునని మరియొక తీర్మానము ప్రతిపాదించబడును. ఉపన్యాసకునిగాని పండితముగాని యేర్పరుచుటకు పూర్వము సెనేటు ఆమోదము నొందవలయుననియు, ఉపన్యసించు విషయములు ఎల్లప్పుడు ముందుగానిధారణ గావలయుననియు మాడవతీర్మానము ప్రతిపాదించబడును. బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమునందు డాక్టరు పరంజీపాయిగారిచే ప్రతిపాదించబడిన రీతిని మదరాసు విశ్వవిద్యాలయవిద్యార్థులు నిర్బంధ సైనికవిద్య నొందవలయునని గూడ వొకతీర్మానము ప్రతిపాదించబడునని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

కావలి

(స్వకీయవిలేఖరి)

ధన్యంతరీ జనులకి

నవంబరు 25:—కావలి పతనమందరమున, నిన్నటిదినము శ్రీ ధన్యంతరీజనులకి జరుపబడెను. ఈ గ్రామములో నొక ధర్మజయులైన బౌద్ధభాషయును స్థాపింప నిశ్చయించి ర్వరంలో వారి ఆభిష్టము నెరవేరు 1 క!

వర్ణము

ప్రస్తుతము నెరువులు బాగుగా నిండియున్నవి మొట్టికారకు నీచు చాలను. పైర్లు బాగుగాఉన్నవి విమృశ్యులగు మాత్రము యథాప్రకారముగానే యున్నవి.

ఉద్యోగములు

అటవీకాఖ రేంజరుగా నుండు శ్రీయంత టి. శరవశి పిళ్లగారిని యీ గ్రామమునుండి మార్చి. వారి గౌరవాదు ఒక అల్పహారపువందు గావింపబడెను. వారు చాల మంచిగా ను దయగాను నుండిరి. రైతుజనులకు చాల అంకూలముగ నుండిరి.

మోసాళ్లు

ఫుమారు 50 చుండి విద్యార్థులు ఆక్షేపణయమైచోట్ల భోజనము కాపుగము చేయుచు నున్నారు. విద్యార్థులలో ఆంగ్లము, అలవాలు చాల అసంతృప్తికరముగా నున్నవి. సరియైన వసతిగృహము ఏర్పాటుజేసినగాని యీ దుర్మహుడు. జిల్లాబోర్డువారు ఈవిషయమై ఆలోచన చేయుదురని తెలుచుచున్నాము.

రైలుసేవ

నిలువ నీకలేక యున్న స్టేషన్లను పెంచుటకు రైలు అధికారికు ఇంకను తోచలేదు. ఎన్నిమార్లు మనవిచేసినను ద్రవ్యములేదందురు. ద్రవ్యముండుటెపుడో పెంచుటకుటెపుడో తెలియకున్నది.

ప్రత్యేకసంఘసభ్యుని పర్యటనము

ధిల్లీ, నవంబరు 25:—రైల్వేసంఘసభ్యు డగు వి. ఎ. హేడోగారు దక్షిణయిండియా యనుపదాని తినిభీచేయుటకు ధిల్లీనుండి వచ్చుచున్నారు. ధిల్లీలో డిశంబరు 5 వతారీఖున బయలుదేరి జదరాసునకు 12 వ తారీఖునకు వచ్చెదరు 14 వ తారీఖున మదరాసు విజివి దక్షిణయిండియా యనుపదారి తినికే చేసి 27 వ తారీఖునాటికి మదరాసు చేరెదరు. 27 వ నాయంత్రము బయలుదేరి 30 వ తేదీ నాటికి కలకత్తా చేరెదరు. కలకత్తానుండి జనన 5 రి 5 వ తేదీ నాటికి ధిల్లీచేరెదరు.

నాగపురము విశ్వవిద్యాలయ భవన నిర్మాణానిధి
సర్ విశ్వేశ్వరదాసుహరి ధూరి విరాళము

నాగపురము, నవంబరు 25:—నాగపురము విశ్వవిద్యాలయ భవననిర్మాణానిధికి రూ 25,000 లు ధూరిరాము సర్ విశ్వేశ్వరదాసుగారిచే నీయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

గురుకాబాగు దేవులు

కాంగ్రసు విచారణసంఘము

నివేదికము ప్రచురింపబడుట

1922-వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు 17వ తేదీన కాంగ్రెసు పరిష్కారకమిటీ తీర్మానము ప్రకారము నియమింపబడిన గురుకాబాగు కాంగ్రెసు విచారణసంఘము ఆంధ్ర-కాంగ్రెసుసంఘమున కర్పించిన నివేదికము నీ క్రింద ప్రచురించుచున్నాము. ఈ సంఘమునకు యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు అధ్యక్షులుగను యం. ఆర్. జయకర్, మాలావామహమ్మదుక్కి, ఢిల్లీ-గోక్షి, శే. యం. నేనుగల్, యస్. ఇ. వాస్యగారు సభ్యులుగను, ప్రాధేసరు రుచిరాంపూసాగారు కార్యదర్శిగను నియమింపబడిరి. జయకర్ గారి కార్యమును వహింప బిలుగాకపోవుటవలన వారిస్థానే యం. వి. ఆధ్యయంకరుగారు నియమింపబడిరి 1922 ఆగష్టు సెప్టెంబరు నెలలలో అమృతసరమువద్దను గురుకాబాగు జయలుదేరి పోయిన అకాలీజతలనుడ పోలీసువారు దురంతములు గావించినట్లు పత్రికలలోను, తైటను ముఖ్యముగ సిక్కులును, ఘోషపెట్టుటవలన దీనిసత్యమును విచారించుట అవసరమని కాంగ్రెసు పరిష్కార కమిటీవారు తలచిరి. దానిపై నీవిచారణసంఘము నియమింపబడినది.

కమిటీవారు ఉభయపక్షములను దెలిసికొని నిష్పాక్షికముగ నివేదికను తయారుచేయవచ్చునను తలంపుతో ప్రభుత్వమువారిని ఒక ప్రతినిధినిపంపి సాక్షులను కాసుపరీక్ష జేయవలసి నదిగ పంజాబు ప్రభుత్వ ముఖ్యకార్యదర్శినిన్ని అమృతసరము దెహ్రాడ కమిషనరునున్న కోరిరి. కాని వారు రండు కంగీకరింపరైరి.

కమిటీ అమృతసరమును లాహోరులోను సమావేశమై చాలమంది సాక్షులను విచారించిరి. సాక్షులకొందరు వ్రాతపూర్వకముగ నాఖ్యాలములను కమిటీకింపిరి, అప్పటికిని యింకను విచారించిరి. మట్టుప్రక్కల గ్రామములందు కొందరు సాక్షులను యింకను విచారించి వ్రేటుమెంటులను పుచ్చుకొనిరి, ఇయ్యవి కమిటీసభ్యులతో నెవరియెదుటనో ఒకరియెదుట ప్రవచనపడినది. కార్యదర్శిసాక్ష్యమును చక్కగ పుచ్చుకొని విచారణకు తగినవసతిజేసినందులకు కమిటీవారు కృతజ్ఞత చెల్లుచున్నారు.

సాక్ష్యములతయ పుచ్చుకొన్న పదప సభ్యులందరును మరల జైల్లో నర్పించుటకు బిలుగాకపోవుటవలన, అధ్యక్షునకు జబ్బుచేసినపంజాబుకు మరల రావీలులేకపోవుటవలన నివేదికము తయారగుట ఆలస్యమయ్యెను.

విచారణావసరము

విచారణావేయవలసిన అవసరము యెందుకువచ్చెనో క్లుప్తముగ చెబువచ్చును.

శి. కో. మ. జి. గురు ద్వారా ప్రబంధక సంఘము 1920 నవంబరులో స్థాపింపబడినది. అయ్యది సిక్కు పంథాకు జేందియున్నది. ఈసంఘమునందు ముఖ్యము గుఖాల్నాదివాణం సభ్యులు కొందరుగలరు. వయాదు మ్యునిసిపలు కమిషనరు కర్తారు. మోహనసింగు తరణ్ తరణ్, హర్షన్సుసింగు అతరీవాల, ఖాల్నాదివాణం కార్యదర్శి, సర్దారు జోదుసింగు, సర్దారు ఉజ్జలిసింగు, కాట్రెయ రామసింగువంటి వారలుగలరు. ఇందుకొందరు పంజాబురాజసభ్యులుగనో, భారత కాసనసభ సభ్యులుగనో యుండిరి. భారతకాసనసభ్యులు, సర్దారు మాకాసింగును కాసనసభ్యులు యస్. దశాంధసింగు, కర్తూసింగు గారలను యికమిటీయందు ముఖ్యముగ రోజులలో సభ్యులుగ నుండిరి. ప్రభుత్వమువారు 1922 మార్చి 11 తేదీపుడు ప్రకటనము గావించి శిరోమణి గురుద్వారప్రబంధక సంఘము సిక్కుపంథాకు జేందియున్నదని గుర్తించి అమృతసరములోని స్వర్ణదేవాలయముయొక్కయు, దానికి జేరియున్న మరినాలుగు గురుద్వారములయొక్కయు తాళములను 1922 జనవరి 18 వతేదీ ఆదాయల యిచ్చివేసినట్లు సాక్ష్యముగలదు. ప్రభుత్వమువారు దెచ్చిన గురుద్వారవిల్లు శిరోమణిగురుద్వార ప్రబంధక సంఘమున కిచ్చునులేకపోయెను. మహంతులకు శి. గు. ప్ర. సంఘమునకును కొంతగాదా వచ్చెను. అప్పుడు పంజాబు ప్రభుత్వమువారు రిజిస్ట్రేషన్ వదలుకొనవలసి వచ్చెను. ఈ గురుద్వార సంఘమునకు తలపెట్టిన సంస్కరణమును మహంతులు చాలమంది ఒప్పుకొనినట్లు సాక్ష్యముగలదు. అజ్ఞాతాలూకాలో అమృతసరమునకు 12 మైళ్ల దూరమున యాజ్ఞాచారాకు సంబంధించిన గురుకాబాగుగలదు. అచ్చట రెండు గురుద్వారములుగలవు. ఒకటి శి. గురువు గురుతేజు భూ

దూరుకు పవిత్రమైనదియు, రెండవది ఐదవగురువు గురుఅరున తేవుకు పవిత్రమైనదియు నుండెను. ఆ దేవాలయములకు సిక్కులు భక్తితో యాత్రకు బోవుచుందురు. ఈ గురుకాబాగు అధికారియైన మహంతు 1921 జనవరి 31 ఆదాయల శి. గు. ప్ర. సంఘముక్రింద నియమింపబడిన ఒక కమిటీక్రింద పనిజేయుటకు సంధిప్రతిమును సంతకము జేసినట్లు గాన్పించుచున్నది. దానిపై అచట కమిటీ యొకటి నియమింపబడినది.

1921 వ సంవత్సరారంభమున నాన్దానాహత్య లైన పదప మహంతు ఈసంధికి భిన్నముగ పోయి శి. గు. ప్ర. సంఘాధికారమునకు లొంగియుండక పోయెనట. 1921 ఆగష్టులో శి. గు. ప్ర. సంఘము గురుకాబాగును స్వాధీనముజేసికొనెను. మహంతు ప్రభుత్వసహాయమును గోరగా జిల్లా పోలీసు నూపరింటెండెంటు మెక్స్సన్సుగారు శి. గు. ప్ర. సంఘముయొక్క అక్రమణను ధ్రువపరచి అచ్చట పోలీసుఘాటునుంచెరి. 1921 సెప్టెంబరులో శి. గు. ప్ర. సంఘము యొక్క ఒప్పుదలమీదనే పోలీసుఘాటు ఎత్తవలసివచ్చెను. 1921 ఆగష్టునుండియు గురుకాబాగు గురుద్వారములు శి. గు. ప్ర. సంఘాధికారముక్రిందనే యున్నట్లు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించుచున్నారు. 1921 ఆగష్టులో అకాలీలు అజ్ఞాతాలూకాలోని గురుకాబాగు గురుద్వారములు ఆక్రమించిరి 1922 సెప్టెంబరు 1వ తేదీ ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటనము నందుగలరు. కాని మహంతునుండరదాను తనపేరనున్న గురుద్వారభూములను యిండ్లను స్వాధీనము జేసికొనియుండెనని పంజాబుప్రభుత్వమువారు వాదించుచున్నారు. శి. గు. ప్ర. సంఘమువారు, అట్లుగాక తామే ఆభూములను స్వాధీనమునందుకొంటిమనియు, యిందుకు సాక్ష్యము గావలెనన్న శి. గు. ప్ర. సంఘము చెట్లు కొట్టుకొనుచుండుటయే యనియు వాదించుచుచున్నారు. గురుద్వారములు శి. గు. ప్ర. సంఘాధికారముక్రిందకి వచ్చినపదప మామూలుగ గురుద్వారమునకు సంబంధించిన ధర్మపంటకాలకు కావలసిన కట్టెలు కొట్టుకొనుట ఆచార మయ్యెను. అకాలీదివాణములు తోటలో జరుపబడుచుండెను.

నిర్బంధముల ప్రారంభము

1922 ఆగష్టు 8 వ తేదీన కట్టెలుకొట్టినందులకై ఐదుగురు అకాలీలు శి. గు. ప్ర. సంఘాధికారముక్రింద అరెస్టు చేయబడిరి. ఆ 9 వ తేదీనుండి ఆగష్టు 24 వరకును 110 మందిని అరెస్టుజేసినట్లు ప్రభుత్వప్రకటనమునందు చెబుపబడినది. అకాలీజతలను నిర్బంధముగ చెదరగొట్టుట ఆగష్టు 25 వ తేదీని ప్రారంభమయ్యెను. కావున ఆగష్టు 25 నుండి, సెప్టెంబరు 18 వరకును గురుకాబాగువద్ద నిర్బంధము ప్రయోగింపబడినది చెప్పవచ్చును. అక్కాలమున కట్టెలుకొట్టినను కొట్టుబ్రుమర్పించినను అకాలీలను చావ చిత్తకొట్టిరి. ఇకను ఆగష్టు 30 నుండి సెప్టెంబరు 8 వరకును అమృతసరమునుండి గురుకాబాగుకు బయలుదేరిన అకాలీజతలను దారిలో గురుకాబాగుకు జేరకముందే రాణీవాలానంతే, గుంతాలానంతే, రాజసన్సీ, చిహనానంతేలవద్ద పోలీసువారు ఇచ్చుచువచ్చినట్లు నిర్బంధములవెట్టిరి. ప్రభుత్వమువారు మెహతలుసింగు మరియెనిమిదిమందిమీదదెచ్చిన కేసు విచారణలో అమృతసరంజిల్లా పోలీసునూపరింటెండెంటు మెక్స్సన్సుగారు డిపోజిషను నిచ్చుచు, ఆగష్టు 9 వ తేదీని కొన్ని అరెస్టులు జరిగెననియు, ఆంధ్రగతి ముంజెవరు దెల్పిరో తెలియదనియు, బహుశః, బీజే గాలో లేక అక్రం అరీఖాను గాలో దెల్పియుండవలెననియు ఆగష్టు 26 వ తేదీని అరెస్టు లాపివేసబడిననియు, ఈన్యాయవిధమున గుంపును చెదరగొట్టి తోటను రక్షించుటకు మేమువర్గ మవలంబింపబడిననియు, ఇందుల కాయనకు జిల్లామేజిస్ట్రేటువద్దనుండి యుత్తరువులు వచ్చెననియు ఆయన సిమ్లాలో నొకవారముండి ఆగష్టు 24, 25 తేదీలందు తిరిగిచ్చెననియు చెప్పెను. “ఈక్రొత్తమార్గము 26 వ తేదీని మొదలుపెట్టినది వారిని లోపలికిరాకుండు ఆటంక పెట్టుటయే. వారు ముందుకుబో పట్టుబట్టినయెడల క్రి. ప్రా. కోడ్డు 127, 128 సెక్షనులక్రింద నిర్బంధముగ ఆపివేయబడిరి. ఇట్లు గుంపులను చెదరగొట్టుటకు నేనుంటిని.

ఈక్రొత్తమార్గము నవలంబించుటకుముందు జిల్లామేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువులుగూడ వచ్చెను. వ్రాతపూర్వకముగ వచ్చెనే మోక్షాపకములేదు గాని, మాజువాణీగ అన్నివిషయములను మాటాడితిని.” ఇకను చివర కాయన యిట్లుచెప్పెను. “నాకు జ్ఞాపకమున్నంతవరకు సెప్టెంబరు 18 వ తేదీకాబోలును వెనుకటిమాదిరిగ అరెస్టుజేయుట మరల ప్రారంభింపబడెను.”

ముఖ్యవిచారణవిషయములు
ముఖ్యముగ విచారింపవలసిన విషయములు రెండు దేలు చున్నవి:—

- (1) అకాలీజతలు గురుకాబాగుకు పోవుదారిలోను గురుకాబాగువద్దను చెదరగొట్టుటకు పోలీసువారు దౌర్జన్యమునుష్ఠింపయోగింపవచ్చువా?
- (2) పోలీ ఆప్రయోగించిన దౌర్జన్యమైనను కనీసమైనదిగ నుండెనా లేక అమితముగనుండెనా?

మొజటిలిషయమున ప్రభుత్వమువారు చెప్పవది న్యాయభంగము గల్గినపుడు నేరస్థులను క్షీంచుట ధర్మమనదగు. భూమిస్వాధీనమువిషయమున గాని, అకాలీలకు గురుకాబాగుకుట్టెలు కొట్టుకొనుటకుగల హక్కువిషయమునగాని తగాదా వచ్చినపుడు జేయవలసినరీతిని క్రి. ప్రా. కోడ్డు 145, 147 సెక్షనులక్రింద నేమియును మహంతు చర్య దీసికొనలేదని ముందుజ్ఞాపకముననుసరింపవలయును. ప్రభుత్వమువారు ఆసాత్తును క్రి. ప్రా. కోడ్డు XII అధ్యాయము ప్రకారము జచ్చుచేసినయెడల చాల మలభముగ నుండెడిది. ఇంకను ముఖ్యమైన దేమనగా అకాలీలు అమృతసరమునుండి గురుకాబాగుకు పోరాదనిగాని, గురుకాబాగు భూమిలో కట్టెలు కొట్టరాదనిగాని క్రి. ప్రా. కోడ్డు 144 సెక్షనుక్రింద నెట్టి ఉత్తరువును జేసియుండలేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వమువారిట్టి అసాధారణచర్యకు గడంగుటకు, మహంతు నుండరదాను ఆస్తిహక్కులను రక్షించుటకు జేసిన అపూర్వకృత్య మేమాత్రమును యుక్తముగలేదు. ఇందు కాధారముగూడ నేమియును లేదు. చేయవలయుననెడిదల మామూలుగ జేయున వింకను కొన్ని మార్గములు గలవు. అకాలీల నీవిధముగ నిర్బంధించిన విషయమై పుచ్చుకొనిన సాక్ష్యమును జూడగా ఈ ఒక్కవిషయముననే ప్రభుత్వమువారు జతలను గురుకాబాగుకు పోనియకుండ దారిలో చెదరగొట్టుటగాని, కట్టెలు కొట్టునీయకుండ ఆటంకపరుచుటగాని ధర్మముగ ఏమాత్రములేదని కమిటీవారి కభిప్రాయ మేర్పడినది. ఈ అకాలీ ఆందోళనమును రాజకీయకారణములమీద ఆంధ్రవేయ ఆరువందలమంది మాకు దోచుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు చెప్పవదమునకు ఈప్రత్యుత్తరము చాలునగాని వారు జతలను చెదరగొట్టుటలో క్రి. ప్రా. కోడ్డు 127, 128 సెక్షనుల నిబంధనలప్రకార మట్లు చేసితిమనుచున్నారు గాన యీ ఘోరఅసాధారణ విషయములను, నాగరక ప్రభుత్వమునకు జేరికైనను అవమానకరముగ నుండువానినిగూర్చి విచారింపవలసియున్నది.

ప్రభుత్వమునం దెట్టిన్యాయము?

1922 సెప్టెంబరు 1 వ తేదీని పి. వుడ్డు కాలిన్సుగారిపేరుతో ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించినదానిలో, పోలీసువారనే కసారులు నిర్బంధములకు గడంగిరినియు, ఇట్లు చేయవలసినచ్చినది అకాలీలు బుద్ధిపూర్వకముగ ఉద్దేశ్యముగలుగజేయుట యనియు, దెల్పుచు, ఆపరిస్థితులలో ప్రయోగించినబల మేమియును మితిమీరిపోలేదని తలంచుట కవసరమలేదనుచున్నారు. 127, 128 సెక్షనుల ప్రకారము బలవంతముగ చెదరగొట్టుటకై ప్రజాకాంతికి భంగకరముగనుండుగుంపు ఐదుగురుగాని అంతకెక్కువమంది గాని న్యాయవిధముగ ప్రవర్తించునా రుండవలయును. చాలమంది సాక్షులు సవిరళముగ సంగతులదెల్పి సహాయము జేసిరి. ఏకోజునగాని గురుకాబాగుదారిలోగాని, గురుకాబాగువద్దగానికాంతి భంగము కల్గెనని తలంచుట కట్టియవకాశములేనట్లు సాక్ష్యమునందు తెలియుచున్నది. ముఖ్యమైనవిషయ మింకొకటి గలదు. 1922 ఆగష్టు 9 నుండి 24 వరకును పోలీసువారు ప్రాన్సి మ్యూనులను అరెస్టులను ప్రారంభించినపుడు అకాలీలు వానిని తప్పించుకొని పోకుండ అరెస్టుకు కంగీకరించిరి. అమృతసరం దెహ్రాడలో కమిషనరు ప్రభుత్వమువారితో సంగ్రహించి సెప్టెంబరు 9వతేదీనుండియు అమృతసరం అజ్ఞాలాకోడ్డుమీద గురుకాబాగుకు పోవు జతలను బలవంతముగ చెదరగొట్టుట నాపినను గురుకాబాగులోనే సెప్టెంబరు 14 నుండియు నిర్బంధవిధానము నాపినను ప్రభుత్వమువారు న్యాయరక్షణధర్మముగాని ప్రజలసాత్తును రక్షించుటకు అరెస్టులు ప్రాసిక్యూషనులు జేయుటనుగాని విరమించలేదని మాత్రము ఒక ప్రభుత్వప్రకటనమునందు చెబుపబడినది. అకాలీజతలో ప్రతివారును ఏదోప్రతిజ్ఞ క్రికొనిరగూడ ప్రభుత్వమువారికే సాకు చెల్లుచున్నారు. ఈప్రతిజ్ఞయొట్టి యొక్క ద్వేషకరపరిస్థితులం దైనను దౌర్జన్యరహితముగ నుండెదమని తప్ప మేమియునాధునింలేట్టిప్రార్థనము గల్గినను జతలు అహింసాప్ర

మదరాసు సాంఘిక సేవాసంఘము

12 వ సాంవత్సరిక సమావేశము

గోవన్ ప్రభువుగారి అధ్యక్షుకోపన్యాసము

నిన్నటిసాయంకాలము 5-30 గంటలకు భారత క్రైస్తవ యువజనసంఘ (వై. యమ్. సి. ఎ) భవనముందు మదరాసు గవర్నరుగారి గోవన్ ప్రభువుగారి అధ్యక్షతక్రింద మదరాసు సాంఘిక సేవాసంఘమువారి 12 వ సాంవత్సరిక సమావేశము జయప్రథముగ జరుపబడినది. సభకు పెక్కుండ్రు ప్రేక్షకులు విచ్చేసిరి. సభాభవన వలంకరించిన ప్రముఖులలో డా. ఆనెబి వెంటు, పానుగల్ల రాజాగారు, టి. వి. శేషగిరిఅయ్యరు, సర్ టి. సదాశివయ్యరు, డా. ఊస్మాన్ సాహెబ్, టి. వరదరాజులు నాయకులు, ఏ. పి. పాత్రో, న్యాయమూర్తి, వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు, పార్టీసెక్రటరీ, డా. సి. నరేంద్రమూర్తియ్యారు, గోనుగుంట్ల సుబ్రహ్మణ్యమూర్తిశేషి, పల్లగురుస్వామిశేషి, టి. నుండరరావునాయకుగారిలు పలువురు పురపాలకసంఘసభ్యులును గలరు. ప్రథమమున టి. వి. శేషగిరి అయ్యరుగారు గోవన్ ప్రభువుగారిని అధ్యక్షస్థానము స్వీకరించుటకు ఉపపాదించుచు, దారిద్ర్య పీడితకుల సౌకర్యములు, పరిశుద్ధతనము, విద్యాభివృద్ధి మొదలగు క్షేమకరమైన సమస్యలు చాల కష్టమైనా సరే గవర్నరుగారికి ఇతరులకు మిన్నగ తెలియజాలదు. ఇతరవేళములకంటె భారతదేశమందీ సమస్యపరిష్కారమున కెక్కుడు యావత్సకత గలదు. ఈ సేవాసంఘముందు పనిచేయు సభ్యులము అత్యల్ప సంఖ్యాకులమై యున్నాము. గవర్నరుగారి సహాయంతో పరిచయముగల జేడిగోనవలయు నను ఉద్దేశముతోడనే ఈ సభకు వారి క్రాసరాధిపత్యము కపింప చేయుచున్నాను. మా సంఘ సాంవత్సరికసభ్యులందు అధ్యక్షునిసహించిన గవర్నరులలో పిరే ప్రభులు. సాంఘిక సేవకోద్యమములందు శ్రద్ధాభిమానములు క్షీణించుచున్నవి. గవర్నరుగారు ప్రముఖులందు ఈ యాద్యమముపట్ల సుతరతోహమును పురికొల్పదరని నేడు చున్నాను. వారి తోడుకొనుచు పాల్గొనుటచే ఇచ్చట సంఘమునకేగాక దేశమందలి నానాభాగములందును ఉద్యమవ్యాప్తి తోడ్పడునని నమ్ముచున్నానని పల్కిరి.

భా. బి. ఊస్మాన్ సాహెబుగారు ఉపపాదన బలపరచినపిదప గవర్నరుగారు కరతాళధ్వనులనిండ అధ్యక్షస్థానము నధిష్టించి ఏకత్వార్థనిర్వహణమునకు తమ సంతోషాతిశయమును చెబుచు, ఉద్యమముందు తమకుగల సానుభూతిని తెలుపుటకు, ఉద్యమమునందు పరిచయము గావించుకొనుటకు తాము విచ్చేసితిమని నుడిపిరి.

పిదపరా. బి. టి. వరదరాజులు నాయకుగారు 1928-24 సం. పు కార్యదర్శినివేదికను చదివిరి.

నివేదికయందలి ముఖ్యాంశములు

ఈసంఘము 1912 సం. న శర్వోత్కృష్ట ఆఫ్ ఇండియా సంఘముయొక్క సభ్యులైన వెంకటసుబ్బయ్య, రంగనాథమ్ నాయకుగార్లు సాయముచే కొందరు స్వార్థభిరహితులైన యువకులచే స్థాపింపబడినది. ప్రథమము నైటు హెడ్ సతీమణిగా తీసంఘమున కధ్యక్షురాలుగనుండి పలువత్సరములనుక మిక్కిలి నిపుణతతో తనవిధులను నిర్వహించెను. త్రాగుడు, వ్యాధులు, రుణము, అపరిశుభ్రతలను విశాచములను పారత్రోల పాటుబడెను. పతిత, కార్మికతగతులకు పగలు, రాత్రిపాఠశాలలును వారల సహాయార్థము సహకారసంఘములును, లాంతరు ఉపన్యాసములును, ప్రథమమున ఏర్పాటుచేయబడెను, రానురాను సంఘమభివృద్ధినిొందుచువచ్చెను. నైటు హెడ్ సతీమణిగారు తాము పేక్షనహించిన సాధనలయొడ శ్రద్ధవహించుటకునై భారతీయులకు యువ్యమకార్యనిర్వాహకమును ఏది లివేను నిశ్చయించినందున 1918 సం. లో శేషగిరి అయ్యరుగారిని అధ్యక్షునిగా నొకొనిరి. సంఘముక్రమముగ ఆభివృద్ధినిొంది 1920 సం. న సంఘమువారివేదికమున 4 పగటిపూట పాఠశాలలు, 8 రాత్రిపాఠశాలలు, 5 సహకారసంఘములు పనిచేయుచుండెను. తిరిగి ఆసంవత్సరమునంచి ధనలేమితనను, చందాలు వసూలు కాకపావుటచేతను తడితర కారణములచే సంఘము క్షీణించుట కారంభించినది. ప్రస్తుతము 2 పగటిపాఠశాలలు 7 రాత్రిపాఠశాలలు, మాత్రమే యున్నవి. విద్యార్థులసంఖ్యయు తగ్గినది. సహకార సమితులు రెండుసంఖ్యలందు దప్పమిగతవొట్ల తృప్తికరముగ లేవు. కార్యనిర్వాహకులు లేక పావుటయే ఇందుకుగల ముఖ్యకారణము. 2 గ్రంథాలయములు, పకన

మందిరములు ప్రస్తుతము సంఘమువారు నడుపుచున్నారు. కొన్ని సంవత్సరములు లేడి డాక్టరుగారొకరు ప్రభుత్వమువారి యనుమతిచే మాసంఘముతరపున చాల సేవయొనర్చి యుండిరి. ప్రస్తుత వైద్యకాదులు లేవు. అధికారులు మరల నీవనిని ప్రారంభింపలేనని కోరుచున్నాము. త్రాగుడు మొదలగు దుర్భాషనములు విస్తరించుటకు శల్లెలందు ఉపన్యాసము లాసంగబడుచున్నవి. సాంఘిక సేవకు శిక్షణ యొసంగబడుచున్నది. బాలభటోద్యమముందు ఈసంఘోద్దేశముల పాలనకు అవకాశము గలదు. వీరు పునరుద్ధరింపబడినవో జాతినిర్వాణము జరుగజాలదు. కార్మిక కమిషనును పాడిసన్ గారున్న, కార్మికేషనువారున్న, అసల్యమున సహాయము గావించియుండిరి. కార్యదర్శియైన రా. బి. టి. వరదరాజులు నాయకుగారు, టి. నుండరరావుగారున్న సంఘ శ్రేయమునకై కార్మికేషను నందు పతిత తరగతులకు నిర్బంధోచితవిద్య, గ్రంథీ ముగవారలకు పాఠశాలలు, మొదలగువానికొకరై చేయు కృషి ఆపారము.

గౌ. పానుగల్ల రాజాగారు

“నివేదిక వాచరింపబడెనై” నని ప్రతిపాదించుచు నైటు హెడ్ సతీమణిగారు వర్ణించుటల ఆపరిశుభ్రత, జాడ్యము అను రెండును సంఘమున కుపద్రవకరములు. ఆవి తల్లిబిడ్డలవంటివి. తల్లిని నిర్మూలించిన శిశువు నశించుటకు సంతయములేదు. ఆపరిశుభ్రపరిశీతులనలనే రోగములు దుద్ధించును నివేదికయందు ప్రశంసించదగిన విశేషాంతమేయియ లేకపోయిన ఉద్యమము నేటికిని సజీవమైయున్నందులకు సంతసించెదను. 1920 సం. నందు విరివిగ ఉద్యమము వృద్ధిలెండెను. నేడు క్షీణదశయందున్నది. మదరాసు పురపల్లెల అదరణీయమై ఇందులకుగల కారణము, అట్టి ఆదరణబలము ఇకముందు చేకూరగలదని విశ్వసించెదను. ఈ సంఘము ఇతరసంఘములతోబాటు సేవచేయజాలక వెనుకబడి యున్నది. సర్వోత్కృష్ట ఆఫ్ ఇండియా, రామకృష్ణమిషన్ మొదలగు సంఘము లెంతయో సేవగావించుచున్నవి. పావుల సానుభూతి తోడ్పాటులేక యేసంఘముచే నడుపబడు పాఠశాల సంఖ్య 1920 సం. నందుకంటె క్షీణించినది. ఈ సంఘము నకు పాడిసన్ గారు గావించిన మహాపకారమును, కార్మికేషనువా రొసంగినచేయూత కెంతకును వారి నభినందించుచున్నాను. యావత్ తల్లిరును ఇట్టి సేవ సమితులందు పాల్గొని సేవచేయుదరని విశ్వసించుచున్నాను.

న్యాయమూర్తి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు

ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, నివేదికయందు ప్రశంసనీయు మగు అభివృద్ధి లేనటుల చెలుపబడినది. కాని అట్టి ఫలితముమదరాసుపారవర్త్యులకు గల సానుభూతికి నిదర్శనమే గాని సంఘమువారిపై ప్రతిఫలము గజాలక, మొదటి రెండుసంవత్సరములందు గావించినట్టి పని మిమ్ముల జరుపబడలేదని నివేదన వ్యక్తీకరించుచున్నది.

‘దక్షిణదేశము లారంభమారు’ లని వాడుకగలదు. మదరాసుపారు లీవాడుకకు అవకాశమివ్వకుండుననమ్ముచున్నాను. సంఘమువారు తమ యథాశక్తికి విధి నిర్వహించినారు. శేషగిరి అయ్యరుగారు మదరాసునందు సాంఘిక సేవకోద్యమవ్యాప్తికి గావించినసహాయ మెల్లరకు తెల్లమైయున్నది. వారిసంఘమున కధ్యక్షులుగ నుండి చేసినసేవ అత్యంతము. ఈయంశము నివేదికయందు లేకపోవుట కోపనీయము.

సాంఘిక సేవ విధిగ వీడకు అసహాయులకే యుద్దేశింపబడవలయుననియు అట్టి సేవయే చిరకాలము వర్ధిల్లవలెననియు ఒక యభిమతము గానించుచున్నది. సహాయమును గాంక్షించు అన్ని తరగతులవారికిని చేయూత నొసంగు సంఘములై యుండవలెను. కావున అట్టి సంఘములు ప్రస్తుతమువారికి సదుపాయములు గలగజేయుటయేగాక భావికాలముందు వారు జీవితాధారముల గల్గించుకొని సుఖజీవమై యుండునట్లు గరపవలెను. దానికి సమయము వచ్చునని తలంచెదను. శేషగిరి దజనులేగాక మధ్యమతరగతికి జెందినవారును సాంఘిక సేవయొక్క సహాయము నాపించుచున్నారు. వారి స్థితిగతులను గౌరవములను పోషించుకొనుటకై వారు లోనగు నిక్కట్లులపారముగ నున్నవి. ధనికులయొడ సీసంఘము గావించవలసిన విధులత్యంతముగ లేనా? దేహముందలి ఒక అవయవము శిథిలమైన శరీరము సురక్షితముగ నుండగదా? శరీరము దొకానొక భాగము చెడియుండ అట్టిశరీరము నారోగ్యవంత మని చెప్పదగినా? కోటిశ్రమలగు శ్రమంత లొకదరియొండ వేరొకదరి తిండిలేక చచ్చునట్టి దారిద్ర్యభాధితులుండునట్టి నాగరికత ప్రస్తుతకాలమందనర్హము. అట్టిజాడ్యమును పోద్రోలవలెను. సాంఘిక సేవ ఒక

పక్షమందు స్వార్థపరత్వమును, వేరొక పక్షమందు ఉన్యాయకరములగు సాంఘికోద్యమసిద్ధాంతములను Doctrines of Socialism పారద్రోలును. సానుభూతియును సుఖపడగల బాధ్యతను గుర్తింపజేయుటయందు తోడ్పడగలదు. సాంఘిక సేవయొక్క నిజభావోత్సాహములు వ్యాప్తి గావించుటకు అత్యంతావశ్యకము. ఇచ్చట కొలదిమందని కార్యనిర్వాహకు లున్నజాలదు. ప్రతిజిల్లాయందున, పట్టణముందును ఇట్టి కార్యదీక్షాతత్పరు లుండవలెను. ఇట్టియుద్యమములు సేవచేయుటయేగాక సంఘోద్దేశములను దేశమంతటను విస్తరింపజేసిననే వారిపని సంపూర్ణమై సఫలతగాంచును. ప్యాశ్చాత్యదేశముం దలజడి గలిగించుచున్న ప్రమాదములకు మనదేశము లోను గాకంబుటకునై ఈసంఘాధికారులు ఉద్యమవ్యాప్తి గావించెదరని నమ్ముచున్నాను.

గోవన్ ప్రభువుగారు అధ్యక్షులు సభాకార్యక్రమము ముగించుచు నిట్లు పల్కిరి: నేటిసాయంకాలమిచ్చటికి విచ్చేసి ఈ సంఘముపై నాకు గల సానుభూతిని చెలుపగలిగినందులకు కత్యంతసంతోషము గలిగినది. గురదృష్టవశమున ఈ క్షణమువరకు ఈసంఘముయొక్క కార్యక్రమము నాకు తెలియకపోయినను ఇంగ్లండునందలి సాంఘిక సేవాసంఘాసభవమొకంత నాకుగలదు అచ్చటిసంఘములయొక్క ప్రతిభయు, విజయము నే నెరుంగుచును. నిజమైనవిలువ కొన్ని సమయములందు గ్రహింపబడదు. ఇట్టి సంఘముల నెదుర్కొను ధనాభాసము మొదలగు క్లిష్టపనుస్యలు గలవని నాకు తెలియను. ఇట్టిభార్య: సంస్థలకు సాధారణముగ రెండంతములందు ఇబ్బంది గలుగుచుండును. (1) చందాలు చాలవల్లముగ వసూలుగును. చందాలు స్వల్పసంఖ్యాకులొసంగెదరు. (2) ఇట్టికార్యములు నిరాదంబరములుగ జరుగుచు ప్రజలకెల్లరకు బహిరంగపరుపబడకుండుటచేపలువురిట్టిసంఘములు గలవనియే యెరుంగజాలకున్నారు.

భిన్నాతీయములుగల వేర్వేరు ధార్మికోద్యమ సభలందెచ్చటనైనను ఒకచో కార్యము నిర్వహించువారే ఎల్లెడల గానుపించెదరు. అనిర్వీతసంఖ్యాకులు మాత్రమే అంతట నుండురు. ఈ సంఘము తమ యుద్యమమును దేశమంతట విస్తరింపజేయునని కృషిచెదను. వార్షిక చందాలను సమహర్షులయై అన్నిటికంటెను కష్టసాధ్యము. కాని ఉత్కృష్టమగు సేవను సల్పున దిట్టిసంఘములై యొయున్నవి. ఈ సంఘము విరివిగ వార్షిక చందాలను సమహర్ష గలుగగలదని తలంచెదను. మరియొక విషయము: కార్యభారము విహించి పనిచేయువారలు ముఖ్యము. అట్టి కార్యోత్సాహులు తమ విధినిర్వహణముందు వెనుదీయరని నమ్ముచున్నాను. లండనులో ఇట్టిసంఘములు విరివిగ గలవు. చాల పాఠశాలలను వారు నడుపుచున్నారు. వానివలన జనులకు ఆంతరంగిక తృప్తియు బాహ్యముగ ఆర్థిక సాంఘికసమస్యోపశోధమునకును తోడ్పడినవి. తోడిమానవులయొడదాక్షిణ్యవ్యభావమును, సానుభూతిని నెలకొల్పినవి. ఇచ్చట యువకులకార్యదీక్షచేతను అట్టి అపారఫలితముల సీసంఘము సమహర్షగలుగునని నమ్ముచున్నాను.

ఈసేవ నైతిక, భౌతిక భాగములరెంటిని గలిగియున్నది. రెంటియొక్క సమ్యేళనమువలననే సంఘోద్దేశములు ఫలొన్ముఖము గజాలును. భౌతికపక్షమందు, పారిశుద్ధ్యము, విద్య, సహకారసంఘములు మొదలగునవివచ్చును. నైతికపక్షమందు జనులు విశుద్ధజీవనములగుండుటకును, వారీయందు, భూతదయ, సహకారము మొదలగునవి జోధించి వారి సంధకారమునుండి బయల్పరుపవలెను. సేవచేయువారికిని ఇందుచే మిగుల లాభము గలదు. వారు ఇతరులకు తామెనర్పవలసినవిధిని, బాధ్యతను గుర్తించి తమధర్మమును నెరవేర్చినవారయ్యెదరు. ప్రపంచమందెల్లెడలను అకాంతి, ఇక్కటులు ప్రబలియుండు నీసమయమున ఈ క్లిష్ట సమస్యలను పరిష్కరించుటకు మానవుడే అర్హుడని నాకుగట్టిసన్మయగులు. అట్టిబాధ్యతను గవించుటకు ఈసేవ తోడ్పడగలదు. మదరాసుయువజనము తమసాను మీ సంఘమపేక్షించుచున్నటుల గుర్తించి ఎల్లరును దీనికి తోడ్పడగలరు చున్నాను.

సర్. టి. సదాశివయ్యరుగారు అధ్యక్షులకు వందనము లర్పించినపిదప సభ మిక్కిలి యుత్సాహము చెలరేగ ముగింపబడెను.

ఏలూరులో డి. 22 శనివారమునాడు మి. పసుపురి రామయ్యగారు తమ మనమరాలు సో. దమయంతి వివాహసందర్భమున (పురుషోత్తంగారి కొమార్తె) ఘనము 1200 మంది అతిథులకు తమ యింటిపద్ద అన్నదానము గావించిరి. అని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924-వ సం॥ నవంబరు నెల 26-వ తేది

బుధవారము

బెల్లం కాంగ్రెసునభి

బెల్లం కాంగ్రెసునభి కథ్యక్షత వహించుటకు గాంధీ మహాత్ము డంగీకరించెనని వినుట కెంతయు సంతసించెదము. ఇంతవరకును, మహాత్ముని మానన మెంతయు డోలాయమానముగ నుండెను. కాంగ్రెసునందలి ఇరుకటలకును సమాధానము గూర్చిన గాని, తాను ఆ ధి పత్యము వహించి ప్రయోజనములేదని మహాత్ము డంచెను. గాంధీ దాను ఒడంబడికను అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారికింకరించుటచే, మహాత్ముని పని సులభమయ్యెను. గాంధీ దాను ఒడంబడిక మూలమున మిగిలిన పక్షములవారి నెల్లరును దగ్గరకు జేర్చుటకు వీలయ్యెను. కాంగ్రెసు కక్షలలో నై కమత్యములేనిది, ఇతరులను కాంగ్రెసులో తీర్చుట ప్రోత్సహించుట పొసగదు. సా మాన్యము గ నన్ని పక్షములకును నూతన పరిస్థితు లుత్పాదము గలిగించుచున్నను, అసహాయ కార్యక్రమమును విరమించుట బహిష్కారవాదలకు కొంతవర కాశాభంగము గలుగ జేసెననుటకు సందియములేదు. భారతవర్షముననేల నాగరిక ప్రపంచమునంతను నుత్పాత లూగించిన మహాద్యమమును విరమింపజేసెదము, విచార దాయకము గాక మానదు. కాని, దేశపరిస్థితులను గుర్తించి మహాత్ము డిట్టి కార్యము నకు బూనెను. దేశమున కక్షలును విభేదములును విస్తరించుచున్నవి. మహాత్ముని గొప్పతనమును కొనియాడెడివారలు సయితము, అతని మార్గము ననుసరించుటకు వెనుదగ్గుచున్నారు. హిందూ మహమ్మదీయ కలహము లొకవంకను, రాజకీయ కక్షలు వాగ్వాదము లింకొకవంకను, దేశమును చీకాకు పరచుచున్నవి.

ఇట్టిస్థితిలో శాసనోల్లంఘమునే గాక బహిష్కార కార్యక్రమమును కొనసాగించుటకు సయితము సాధ్య పడదని మహాత్మునకు దోచెను. కాంగ్రెసులో పలు పురు ధన్న మార్గముల ద్రొక్కుచుండ, మహాత్ముడు తన యభిప్రాయముల నితరులపై బలవంతముగ జొప్పించుట కంగీకరిండు. దేశ సేవయం దారి లేనవారు పరిస్పరవిరుద్ధముగ బ్రవర్తించుట వలన, ఆధికారవర్గము చేజిక్కిన యవకాశము గైకొని నిర్బంధములను కొనసాగించుటకు ప్రారంభించుటచే, సంయోగమే సర్వార్థ సాధనమని మహాత్ముడు కనిపెట్టెను. హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగ ముతో బాటు, రాజకీయ కక్షల సంయోగము గూడ అత్యవసరమని గ్రహించెను. అట్టి సంయోగము కొరకు తన కత్యంత ప్రయత్నమున బహిష్కార కా ర్యక్రమమునుగూడ నిలిపివైచుట కంగీకరించెను. అసహాయోద్యమ జనకుడే, తన యుద్యమమును విడనాడుట, సంభావ్యము గాదని లోక

మెంచుట సహజమయినను, మహాత్ముని అపూర్వ త్యాగశక్తి యిట్టి యాలోచనలతో కాలము గడువదు. ధన ప్రాణములతో బాటు అభిమాన త్యాగమునుగూడ గావించుటకు వెరువదు. ఈవిషయమును గూర్చి డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్సు పత్రికలో నొకరు వ్రాయుచు "మహాత్ముడు దేశముకొరకునలిపిన నిష్కామ సేవామహిమనుగూర్చి తలపోసిన సంతయోచింత గలుగకమానదు. మహాత్ముని దూరదృష్టియు, రాజనీతియు, భూతదయయు ఖండంతరములందు సైతము కొనియాడబడెను. అట్టి మహామహాడు, తన జన్మ భూమియు, ప్రేమానిలయము నగు దేశక్షేమము కొర కవనరమగునపుడు, స్వీయోద్యమమును విడనాడుటకు సంసిద్ధుడుగ నున్నాడు. మహాత్ముని మహిమ కిదియొక నిదర్శనము. మానవునికి కర్మ జేయుట కధికారముగలదు. ఫలము దై వాధీనమును సత్యమును మహాత్ముడు తనజీవితమునందు అద్భుత రీతిని కనుబటచుచున్నాడని చెప్పెను.

మహాత్ముడు అసహాయధ్యమమును తనజీవితమునం దవలంబించుచునే యుండును. కాంగ్రెసు ఆజ్ఞ లేకున్నను, సంపూర్ణ విశ్వాసముగల వ్యక్తులు తన మార్గము ననుసరించుట తెట్టియాటంక ముండ వని, మహాత్ముడు హిత మొనగుచున్నాడు. విలుగుచో నిట్టివారు తమకాలమునంతను నూలువడుకుటకు వినియోగింప గోరుచున్నాడు. అట్టిదీక్షగలవారికి పట్టణములందుకన్నను పల్లెలలో నెక్కువ కృషిసలుప వీలుగలదు. నిర్మాణ కార్యక్రమమును గ్రామములందు ఎక్కుడు శ్రద్ధతో కొనసాగించుట సుకరము. కార్యదక్షుల యవదేశములును, త్యాగశక్తియు ప్రజలలో సంఘీభావమును పురికొల్పి పునర్నిర్మాణమునకు ప్రోద్బలము గలిగింపక మానవు. కాని నూతనపరిస్థితులలో నిట్టిదీక్షను నిలుపుకొనుట సాధ్యమగునా యని సందియముగలుగవచ్చును. ఇరువురు ఆంధ్రప్రదేశ్ముఖులు స్వరాజ్యపక్షమున బ్రవేశించి నటుల ప్రచురింపబడెను. అయినను అసహాయ ధర్మమునందు పూర్ణ విశ్వాసము గలవారు మహాత్మునివలెనే స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగువరకు నిలువబడద రనితలంపవచ్చును. మహాత్ము డందుచేతనే, అసహాయోద్యమము లేకున్నను అసహాయవలంబకు లుండురని సూచించియుండెను.

ఆకారణముచే మహాత్ముని సంకల్పమున కడ్డు గలిగింపక, వెనుకటివలె నికముందును అతని యాదేశములను కొనసాగించుట ఎల్లర ధర్మమగుచున్నది. మహాత్ము డిదివర కొకపక్షమునకు నాయకుడుగ నుండెను. నేడు అన్ని పక్షములవారును అతని నాయకత్వము నపేక్షించుచున్నారు. మహాత్ముడు తల పెట్టిన సంయోగప్రయత్నములు ఫలప్రద మగుచున్నవని, బిసెంటుగారు సయితము అంగీకరించుచున్నది. బెల్లం కాంగ్రెసునభిలో సంయోగ విధానమును నిర్మింపకున్నను, అన్ని పక్షములవారును విచ్చేసి కాంగ్రెసును సేవించెదరని సమ్మతవచ్చును. బాంబాయియందు మొలకె తిన వికమత్యము, బెల్లం కాంగ్రెసునభిలో ప్రవర్తమానమగుట నిశ్చయము. విభేదములును కలహములును ప్రేమకును, సఖ్యమునకును తావిచ్చుచున్నవి. ఈతరుణమున అన్ని పక్షములును మనస్ఫుల్లము మరువవలయును. మరల కలహములకు తావిచ్చేడి వివాదములను కట్టి పెట్టవలయును. శాంతి సఖ్యములు హిందూదేశ

మున ప్రవర్ధిల్లునటుల మెలగవలయును. వికమత్యా వశ్యకతను, నిర్బంధప్రయోగము చక్కగ తేటపరచెను. ఇక నీగుణపాతమును దేశము మరువకుండుగాక! గాంధీమహాత్ముడు గోరక్షణ సమావేశమున కధ్యక్షత వహించెదరని తెలియుచున్నది. అహింసయే జీవితాశయముగ గల మహాత్ముడే గోరక్షణ వశ్యకతను వివరింపగల సమర్థుడు. హిందూదేశమున గోవులేనిది, జీవనమే జరుగదు. పాడిపంటలకు రెంటికిని గోవే ఆధారము. అట్టి గోవులను వధించుట ఎంతయన్యథామో యూహింపవచ్చును. ఈవిషయము పోరాటములమూలమునమాత్రము పరిష్కారముగానేరదు. హృదయములు కరగునటుల తేయవలయును. ఇందుకు మహాత్ముడే తగినవాడు. మహాత్ముని విన్నపము నాలకించి, గోవధిను పూర్తిగ మానుకొనుట ఎల్లరకును శ్రేయస్కరము. కాంగ్రెసు సభలో పాటు, వివిధపక్ష సమావేశములును బెల్లంలో జరుగనున్నవి. హిందూదేశముఖ్యులందఱును బెల్లంనందు తేర నున్నారు. భారతమాత కాంగ్రెసు సభయందు నిండు తేజముతో వెలుంగు ననుటకు సందియములేదు. అట్టి మహాత్మనందర్శనమును తిలకించుట కెవరికి కుతూహలముండదు? బెల్లం తీర్థయాత్రాస్థానమయినది. అట్టి పవిత్రస్థలమున మహాత్ముని యధ్యక్షతక్రింద జరిగెడి కాంగ్రెసు మహాసభకు విజయము గలుగకుండునా?

గురుకాభాగు : కాంగ్రెసు పిఛారసంఘము

గురుకాభాగునందు అకాలీలపట్ల జరుపబడిన ఘోరకృత్యములు, కొంతవరకు పత్రికలద్వారా బయల్పడెను. వినినీగూర్చి పిఛారిం చుటకు కాంగ్రెసు విచారణ సంఘమును నియమించి రెండు సంవత్సరములక్రిత కాలమయినను, ఇంతవరకు రిపోర్టు వెలువడకుండుట శోచనీయము. అసలు లేకున్న ఆలస్యముగ వెలువడుట యయినను మేలే గనుక, మా కవుడయినను రిపోర్టు సంపాదనందులకు కృతజ్ఞులము. రిపోర్టునందలి విషయములు జరిగి చాలకాలమయినను, వానిని మరువవలసిన యగత్య మింకను కలుగలేదు. పాలకుల హృదయ మింకను కరగలేదు. తీవ్ర నిర్బంధ ప్రయోగ మింకను విరమింపబడలేదు. హిందూదేశ చారిత్రమునందు, అకాలీలు స్వమతరక్షణకొరకు సలిపిన త్యాగములు నిరుపమానములగుటకు సందియములేదు. అహింసావ్రతి దీక్ష కఠిన పరిశోధనకు లోనయ్యెను. కారాగృహ నిర్బంధములకే గాక, అకాలీలు లాటి దెబ్బలకుగూడ నోర్చుకొని, ప్రతీకారము గావింపక ప్రపంచము నాశ్వర్యమున ముంపజేసి, సర్కువీరులు సంగ్రామములందు తమ శౌర్యాతీత్యముల గనుపజచి ఎట్టికీర్తి బడసిరో, అహింస నవలంబించు విషయమునగూడ సాటిలేని త్యాగధైర్యములను ఇంద్రియ నిగ్రహమును కనుబటచిరి. కాంగ్రెసుసంఘము వారియెదుట నిచ్చిన సాత్త్వికమునుపరిశీలించిన, ఎట్టి కఠినహృదయ మయినను కరగి నీరుగాక మానదు. ముద్రింపబడిన పటములును విభ్రమము గలిగింపగలవు. విచారణ సంఘసభ్యులు సుప్రసిద్ధు లగు న్యాయవాదులు; సత్యాసత్యములను వేరుజేయగల సమర్థులు. ఇట్టి సంఘమునకు ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడి యుండ

వలసినది. సత్యమును గ్రహించుటకు ఆత్మరము జూపి యుండవలసినది. అందుకు వారు పాల్పడక బోయిరి. వారుజూపిన కారణములును నిస్సారములు. గురుకాథాగ్రంథంబు అకాలిలను బలముచే తరిమివేయవలసిన అవసర మేమియు గలుగలేదని విచారణ సంఘమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. శాంతికి భంగము కలిగెడి యవకాశమేమియు గనుపింపలేదు. అకాలిలు అరెస్టులనెన్నడును తప్పించుకొన బ్రయత్నించలేదు. అహింసను నిష్కర్షగ నవలంబించుటకు, అకాలిలు శపథమూనిరి. ఆ శపథమునుండి వారు అణుమాత్రము దప్పలేదని సాక్షులనేకులు పలికిరి. ఇట్టి సిటిలో అకాలిలపట్ల క్రూరముగ ప్రవర్తించినట్లే ఒకటి రెండు దినములుగాక, అనేకదినములు అకాలిలపై బలప్రయోగము గావించినట్లే మహాంతఃకక్షమువా రెవరును అక్కడకు వచ్చి ఎదిరింపకుండిరి. ఇట్టి సిటిలో ఏవిధమున జూచినను పోలీసువారి చర్యను సమర్థింప వీలులేదని విచారణసంఘమువారు రభిప్రాయపడిరి. అధికారులచర్యలు "నిరంకుశమును అక్రమము"నని రిపోర్టు చేయుచున్నది. అధికారులు చేరిపిన సాకులు నిజమనుకొనినను, వారుప్రయోగించిన బలప్రయోగము చాల యధికమని, కమిటీవారు రభిప్రాయపడిరి. పోలీసువారు ఉద్దేశపూరితులగుటకును అవకాశము గలుగలేదు. వైద్యసహాయమునకు ప్రభుత్వమువారు రేర్పాటుల చేయకుండుట, మరింత ఘోరము. కాంగ్రెసు నిషేధకమును జూచిన అధికారుల కాశీన్యమును, అకాలిల అద్భుత నిగ్రహమును వెల్లడి గాగలవు. ఇట్టి మహావీరులను గనిన భారతమాత విముక్తి గాంచకుండునా? నిరాశకు తావులేదు. ఏకమత్యమే స్వరాజ్యమని ప్రజలు గ్రహించి ధర్మపథమును విడనాడకుండునెడల, దేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధి విషయమై ఎట్టి సందియ ముండజాలదు.

దేశీయవైద్యపాఠశాల
మంత్రివర్గపు దృక్పథముతో ననేక పర్యాయములు భేదాభిప్రాయముల దెలుపవలసివచ్చినను, మాత్రం దేశీయవైద్యపాఠశాల స్థాపనవిషయమై వారి నిశ్చయించినది. ప్రభుత్వమువారి కెంతకాలమునుండియో దేశీయవైద్య మనైన తృణీకార భావ ముండెడిది. ఇయ్యది ప్రతికరముగా నెటులదొలగనో, వానగిల్లురాజుగారు పాఠశాలను తెరచుచినమున చక్కగ వివరించిరి. దేశీయవైద్య మెందులకయినను బడికి వచ్చునేమో కనుగొనుటకు డాక్టరు కోవనుగారు మొదట నియమించబడిరి. వీరి రిపోర్టు మిగుల అసంతృప్తికరముగ నుండెను. ఆయుర్వేద వైద్యసిద్ధాంతములను వీరు నిరసించినను ఓషధులలోమాత్రము సత్తా గలదని అంగీకరించె. పిమ్మట డాక్టర్ కమిటీ నియమించబడెను. హైందవవైద్యము శాస్త్రసిద్ధమని, యీ కమిటీ వారింగీకరించె. దేశీయవైద్యము నవలంబించినగాని, ప్రజలకు వైద్యసహాయము చేకూరదని వీరు స్పష్టపరచిరి. దేశీయవైద్యశాఖ నొకదాని నేర్పరుపవలయుననియు, ఆయుర్వేద పాఠశాలలకు ధనసహాయము జేయవలయుననియు, వీరు ప్రభుత్వమువారికి సూచించిరి. కమిటీ వారిసూచనల నెంతవరకు అచరణలోనికి చేచ్చు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్
గంధీ మహాత్మని వూజుని ధి
—:—:—
లక్షరూపాయలు నమర్చింపవలెను
యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

చంబాలు ఇదివఱకు 50601-14-8	కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి చేరిన వసూలు ఇదివఱకు 24556-1-8	కోశాధిపతివద్దను, ఇతరత్రను వసూలు మొత్తము ఇదివఱకు 24781-1-8
--	---	--

ప్రతిపూజానిధికి సామ్యునుబంపు చిరునామా:— కా.నాగేశ్వరరావు, నెం.7, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

టకు వీలగునో కనుగొనుటకు మరల నిరువురు వైద్యోద్యోగులు నియమించబడిరి. ప్రథమప్రయత్నముగ దేశీయవైద్యపాఠశాల యొకటి స్థాపింపబడెను. చెన్నరాజధానియందే గాక, హిందూదేశమందంతటను దేశీయవైద్యపాఠశాలను స్థాపించుటకిదియే ప్రథమ నిదర్శనము. మద్రాసు గవర్నరుగారుగూడ ఈ యద్యమముపట్ల సానుభూతి జూపిరి. ఉస్మాను కమిటీరిపోర్టును తయారుజేసి, దేశీయవైద్యపాఠశ్రయమును కడుసమర్థతతో గనుపఱచిన శ్రీనివాస మూర్తిగా రీపాఠశాల కిధ్యక్షులగుట ఎంతయు యోగ్యముగ నున్నది. దేశీయవైద్యము, తుట్టుతుదకు ప్రభుత్వమువారి యభిమానమునుగూడ చూచుకొనుట గొప్పవిశేష మని ఎంచవచ్చును.

డెయిలీ ఆల్టిగ్రాఫ్ బెదరింపు
ఈజప్పు పరిస్థితుల నవకాశముగ గైకొని, డెయిలీ ఆల్టిగ్రాఫ్ పత్రిక హిందూదేశమును భయపెట్టుచున్నది. ఈపత్రికకు సామ్యమార్గములందు నమ్మకములేదు. ప్రాచ్యఖండవాసులపట్ల సామ్య మార్గములు బనికీరావనియే, యాపత్రిక తలంచుచున్నది. ఈజప్పునందు బ్రిటిషువారు హేతువాదమును, భావాతిశయమును, క్రవంచాభిప్రాయ భయమును, లేనిపోనియనుమానములను పెదవి నిర్భయముగ ప్రవర్తించినందులక, డెయిలీ ఆల్టిగ్రాఫ్ పత్రిక యభినందించుచున్నది. ఇంతటితో నాగిన బాగుండును. డెయిలీ మెయిలుపత్రిక ఇంకను దూరము బోవుచున్నది. ప్రాచ్యఖండనాయకుల ప్రాతికూల్యమును బ్రిటిషువారు చాల కాలము నుండియు ఓరిమితో భరించిరట. తమ చిరకాలపు ఓరిమి ఆఖరయినదట. ఈజప్పులో జరిపిన చ్య గాంచి, మరియొక దేశముగూడ గుణపాఠమును నేర్చుకొనవలయు నట. దీనియర్థ మేమి? భారతీయు లింకను మంకుతనమును మానని యెడల, ఇంగ్లండు ఎక్కుడు కఠినచ్యాల నవలంబించుననియే గద. ఇట్టి బెదరింపుల మూలమున హిందూదేశమునకు గల స్వాతంత్ర్య సంపాదనాభిలాష యణగి పోవునని డెయిలీ ఆల్టిగ్రాఫ్ తలంచునెడల, ఇంతకన్నను పొరబాటు వేరొక టుండబోదు. భారతీయులు బలప్రయోగమునకుజంకరు. వారు అహింసాపథము నతిక్రమించక ఆత్మశక్తి వలననే తమయభీప్సమును సాధింప నిశ్చయించిరి. బలప్రయోగమును, ఆత్మశక్తి నిరర్థకము గావించు ననుటకు పెక్కునిదర్శనములు గలవు. డెయిలీ ఆల్టిగ్రాఫ్ సూచించిన మార్గములు ఇంగ్లండుకు శాశ్వతలాభము నొనగ

నేరవు. భారతీయులను ప్రేమచేతనే వశపరుచుకొన సాధ్యమగును. డెయిలీ ఆల్టిగ్రాఫ్ బెదరింపులు ప్రజల నిశ్చయమును బలపరచుటకే తోడ్పడగలవు.

ఇంపీరియల్ పిఫరెన్సు
కన్నర్యేటిపు ప్రభుత్వమువారు పరిపాలనమును చేపట్టినందులకు ఫలము లిదివరకే గుఱించుచున్నవి. ఇంపీరియల్ పిఫరెన్సును తాముకొనసాగించెదమని ఎమెరిగారు వెల్లడిజేసిరి. ఇంపీరియల్ పిఫరెన్సు ఇదతివలన, హిందూదేశమున కెట్టిహాని గలదో చదువరులకు దెలియును. చౌకయగుచోట సరకులను కొనుటకుగాని, ధరవచ్చెడిచోట సరకుల నమ్ముటకుగాని హిందూదేశమునకు వీలుండదు. సామ్రాజ్యమునందలి స్వతంత్రరాష్ట్రములకే పర్యాటకు మిగుల అనుకూలముగ నుండును. వాణిజ్యవిషయమున హిందూదేశము సామ్రాజ్యాభిమానము జూపాలయునని కన్నర్యేటిపులు గోరెదరు. అట్టి యభిమానమును హిందూదేశము పట్ల అధినివేశ రాజ్యములవా రేల జూపగూడరా? భారతీయుల సాధినివేశ రాజ్యములం దేల పీడింపవలయును? హిందూదేశపుసరకులు బనికీవచ్చును గాని, అందలి మనుష్యులు పనికిరారు గాబోలు!

కారీ కసమితి

—

వైద్యశాలను ధాన్యపుకొట్టును స్థాపించుట

అవామదాబాదు, నవంబరు 25:— యంత్రకాలప్రదేశముందు నొకవైద్యశాలను, ధాన్యపుకొట్టును తొంచుటకు స్థానిక కార్మిక సమితివారు నిశ్చయించిరి. ఈ ప్రయత్నము లాభకరముగ జరిగినయెడ యంత్రకాలప్రదేశముందు పెక్కుకొట్లు చౌకగా దినును లక్ష్యులకు స్థాపింపబడును. (ఆం. ప్రె.)

యంత్రయజమానుల సంఘము

అలహాబాదు, నవంబరు 25:— కొంతకాలమునుండి రైల్వేసంఘమువారిలో జొక్కువీధి విషాయుచేయు మోతకూలి తగ్గించవలయునని యంత్రయజమానుల సంఘము ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను నడుపుచుండెను. ఇందునకు ప్రతిఫలముగా మధ్యపరగజాలనందే వచ్చురాక్షసిబొగ్గుమీద మోతకూలి జి. వి. పి. కంపెనీ వాటతగ్గించిరి. కాని బంగారాబాద్ బొగ్గుగనులందుండివచ్చు బొగ్గుమీద బి యన్. రైల్వేవారు యి. పి. రైల్వేవారును రేటును దగ్గించలేదు. కాన బంగారాబాద్ బొగ్గులనుండివచ్చు బొగ్గుపై అధికముగనున్నది. యంత్రయజమానులు నా బొగ్గుపై రేటును రైల్వేవారికి కీవిషయమున గలుగుచున్న యిబ్బందులను చెల్పిరి. పునఃసవరణ చేయుటకు రిస్కునోట్లు విషయమునగూడ యంత్రయజమానులు అసంతృప్తిని దెలియజేయుచున్నారు. రిస్కునోట్లు మరతులనుకొంచెము సడలించి అన్నిరైలు ప్రేషనులకును వరించునట్లు చేయవలయునని యంత్రయజమానులు గొండుపెట్టారు. ఈసదువాయువులను చేయనియెడలను దేశీయప్రయత్నములపై పన్ను దీయనియెడలను యంత్రయజమానులు కూలివారిజీతములు తగ్గింపవలసివచ్చునని చెప్పుచున్నారు. బట్టవర్తకముమందము గానొండుటచే వారట్లు చేయక తప్పదనుచున్నారు. (ఆం. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

ఈజిప్టు పరిస్థితులు

బ్రిటిష్ ప్రజల యభిప్రాయము

లండన్, నవంబరు 24:— ఈజిప్టుయొడల బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునా కవలంబించిన విధానమును గ్రేట్ బ్రిటనులో ఏకగ్రీవముగ ఆంగీకరించుచున్నారు. అధినివేతపు బ్రిటిష్ వారు గూడ బ్రిటిష్ ప్రభుత్వపు బుత్తపులను ఆమోదించెదరు. సంస్కర్షణలన్నిటిని జేసి బ్రిటిష్ కోర్టులు ఆంధ్రకఠినముగ నుండవలసినదే యనుచున్నారు. ఇందులో విదేశీయులు జోక్యము గలుగజేసికొనుటకు వీలులే దనుచున్నది. దీనికి జరుల నాగరకపుటాతుల లాభము లన్నిటిని గ్రేట్ బ్రిటను గాపాడుచున్నది.

లండన్, నవంబరు 24:— ఈజిప్టులో క్రొత్త మంత్రి వర్గము ఏర్పడుటకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తచర్యను పీసకొన రనుచున్నారు. జవతు పాపాగారిని ప్రధానామాత్యుని గ నియమించుట లండన్ ల న్యాంగవర్గమువారికి సమ్మతముగ నున్నది.

యుద్ధనౌకలు

మాల్టానుండి ఆల్బానియా నూదానకు రెండు యుద్ధనౌకలు పోవలెనని ఆజ్ఞాపించబడెను. గ్రీకు సముద్రము చిగ్గరనున్న చిన్న యుద్ధనౌకను గూడ న్యాయవాక్యాలకు బోలెననిరి. మాల్టా నెడ్ లో నున్న రెండునౌకల కు త్రేపు నిచ్చిరి. ఆల్బానియానుండి మాల్టాకు డిశంబరు 2-వ తేదీకి రానున్న యుద్ధనౌక నవటనే ఆగిపాలె ననిరి.

ఈజిప్టు మంత్రి వర్గము

మితవాదులు

కెయిరో:— ఈజిప్టు మంత్రివర్గము పూర్తి అయినది. అందరును మితవాదులుగ నున్నారు. జిరుపాపాగారు ప్రధానామాత్యుడును దేశీయమంత్రియు, అహ్మదు జల్లీరు విదేశాంగ మంత్రి, జక్లా అబస్సాండ్ న్యాయకామాత్యుడు, సాదె క్పు మోహీనుగారు యుద్ధమంత్రి.

ఆల్బానియాను అల్బలుతేకుండు కొంతవరకు బ్రిటిష్ మనాకలు ఆక్రమించుకొన్నవి.

ప్రెంచివైఖరి

మరాకో ఈజిప్టునుగూర్చి 1924 లో ప్రెంచివారు జేసికొన్న ఆంగ్లో-ప్రెంచి ఒడంబడికచే ఆంగ్లో-ఈజిప్టులకు పండు ప్రెంచివారు కలసియుగ నుండునని ప్యారిసునుండి జితేశాంగకార్యాలయమువారు తెలుపుచున్నారు.

నూదానులో సైనిక శాసనము

నూదానులో ప్రస్తుతము రక్షక సైన్యమునకు తోడు రెండు బ్రిటిష్ పటాలము లున్నవి. బ్రిటిష్ సైనికులు 7 వేలు న్నారు. నూదానులో సైనిక శాసనము ప్రకటించబడెను. ఆరెంబీ ప్రభువు వ్యవహారము లన్నిటిని జూచుచున్నాడు.

జగలులు పాపాగారు

సుంకములను బట్టుకొనెదరని తెలిపినపుడే రాజీనామా నీయకతప్పదని నిశ్చయించితి నని జగలులుపాపాగారు తెలియ జేసిరి. సుంకములను వశపరుచుకొనుట తప్పని జాతిసమితికిని, ఇతర దేశపార్లమెంటులకును తెలియజేయవలెనని జగలులుపాపాగారును, ప్రతిపక్షులుగూడ తీర్మానములను గావించిరి.

జివరు పాపాగారు

చాల మంచివాడు. మితవాది. అనేక మంత్రివర్గము లందు మంత్రిగ నుండెను. పూర్వము జేతయమంత్రిగ నుండెను. ఇతడు మంత్రివర్గము నేర్పాటు చేయుటతోడనే పరిస్థితులు మారుననియు తొందర లేకుండ పోవుననియు తెలియుచున్నది.

ఆంగ్లసర్దారును జంపిన హంతకులను వెన్నంటిన ఈజిప్టు పోలీసుయోధునకు ఆరెంబీ ప్రభువు వైద్యాలయమునకు బోయి 1000 పౌనులను బహుమతి నొసగెను.

పాదురాజు ఇతని వైద్యమునకు, ప్రభుభక్తికిని మెచ్చు కొని బిరుదును నిచ్చెను.

న్యూయార్కులో క్రొత్త ప్రెంచియుగమును ఏర్పాటు జేయుచున్నారు.

ఆస్ట్రేలియా నాకాసేవ

నగూర్చి పనివాల్డుపయ్యగట్టిరి. వీరిస్థానే పూర్వము యుద్ధములో పనిజేసిన 15 గురు పనిజేయుటచే 200 మంది వీరిని ముట్టించిరి. పోలీసువారు ఇద్దరిని విడదీసిరి. ముగ్గురు అగస్తజేయబడిరి.

చీనా ప్రాత చక్రవర్తి

లండన్, నవం 24:— చీనా ప్రాతచక్రవర్తి ఉనికిమి యమై విధించబడినవారు నిర్బంధములు తొలగించబడినని వెకింగవార్తలు తెలుపుచున్నవి.

రిపులపోరాటము

పార్లమెంట్, లండన్ లో ఇట్లు తెలుపుచున్నది:— 15000 స్వయిను సైనికులు ట్యూటనుకు మరలిరి. పేనునునుండి సాను గ్రియంతను బట్టుకొని ఖాళీజేసిరి. రోడ్డుగారును బట్టుకొనిరి. యుద్ధరంగమున ప్రవేశించినవెంటనే బొరింజరునే నానికి గాయములు తగిలెను. పిదప సేనలు సుక రేబియా తేగ అచట మట్టుజేసిరి. కొండమార్గములనుబట్టి పారిపోవలసివచ్చెను. రాక పోకలకు వీలు లేకుండజేసిరి. తిరిగిపోవుచున్న మనుష్యులకు సహాయముచేయుటకు ట్యూటనులో తొందరగ ప్రయత్నములను జేయుచు న్నారు.

ఆస్ట్రేలియా నావికులపయ్యే లేలలేదు.

ఆంగ్లో-ఈజిప్టు పరిస్థితులు

విదేశీయుల ఆమోదము

కెయిరోలో యూరపుటాతుల ప్రభుత్వమువారును, అధికారులను బ్రిటిష్ వారిచర్యలకు ఆమోదించిరి. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకు తెలిసెను. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు ఇబ్రులనే జేతు వలెనని సలహా నిచ్చుచున్నారు. కెయిరోలో విదేశీయాధికారులందరూ ఆలంబీ ప్రభునకు తోడ్పడుచున్నారు. 1922 లో ఈజిప్టుకిచ్చిన స్వాతంత్ర్యము ననుసరించి విదేశీయులకు భయములేకుండ గాపాడుటకు వహించిన బాధ్యత కనుగుణముగనే బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు తమ ధర్మమును నిగ్రహించుచున్నారని విదేశీయులు కెయిరోలో అనుచున్నారు.

బ్రిటిష్ మంత్రి వర్గము

లండన్ లో బ్రిటిష్ మంత్రివర్గము నేడు (24-11-24) సమావేశమై ఈజిప్టు పరిస్థితులను ఆలోచించిరి. తమ ప్రశ్నలకు ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారి దిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమునుబట్టి ఆలోచించుచున్నారు.

ప్రాచ్యులకు ఇట్లుజేసిననే నమ్మననియు బ్రిటిష్ వారు చేసినపని చాల బాగున్నదని వారావత్రిక లన్నియు హర్షించుచున్నవి. సర్దారి వాత్సలకు జగలులుపాపాగారు రిచ్చు బాతివి ద్వేష. యువన్యాసములకు సంబంధమును గలుపుచున్నారు. నూదానునుండి ఈజిప్టునలను మరలించుట చాల మంచిదేయని అందరును ఆంగీకరించిరి.

బ్రిటిష్ కోర్టులు

1922 లో స్వాతంత్ర్యమును బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు ఈజిప్టు కిచ్చినపుడు పూర్తిగ పరిష్కారముగాని 4 ప్రశ్నలకు సంబంధించినవి. నూదాను, నూయిజాకాల్యను గాపాడుట, ఈజిప్టులోనున్న విదేశీయులను గాపాడుట, విదేశీయుల దాడినుండి ఈజిప్టును గాపాడుట మున్నగు నాల్గు విషయములను ఇప్పుడు పరిష్కారము చేయవలెననిరి. ఇప్పుడు బ్రిటిష్ వారు అడిగిన కోర్టుల పీటికి విరుద్ధముగ లేవు. నూదానుగూర్చి జగలులుపాపాగారు రాంకే ముగ్గులలు గారితో జేసిన అసాధ్యపు కోర్టులను ప్రస్తావించుచు ఈజిప్టు ఈజిప్టులకే ఉంచవలెనను సిద్ధాంతమునకు నూదానుగూడ ఈజిప్టులకే ఉండవలె నను అర్థముగాదని ముగ్గునాల్గుగారు అని రనియు లిఖరుల స్టారుపత్రిక నుడువుచున్నది.

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు ఇంతవరకు ఓపికతో (పతి కాల బ్రిటిష్ ప్రజలవారమును, అరాజకమును సహించిరి. దీనిని ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారు పారబాటుగ గ్రహించిరి. ఇప్పుడు బ్రిటిష్ వారు రెంతమాత్రము సహించజాలరైరి. అందుచే ఈ చర్యను దీసికొనవలసివచ్చెను. ఇవి వివరముగాలేవు. పరిస్థితులకు తగినటులే యున్నవిని ఈవినింగు స్టాండర్డుపత్రిక వా కొనుచున్నది.

తనయెడల భర్త్యవియోగమునకు జూపిన సానుభూతికి వందనము లర్పించుచు తన భర్త నేవను కొనియాడుట తనకంతయు కొంతవరకు దుఃఖోపశమనమును జేయుచున్నదని స్టారు సతి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెను. ఆమె ఇంగ్లండుకేగెను.

వేల్పుయవరాజు దక్షిణ ఆఫ్రికా పయనము

మార్చి 25:— తేదిని వేల్పుయవరాజు దక్షిణ ఆఫ్రికాకు బయలుదేరునని అధికారిత్వా ప్రకటించబడెను. గ్యాంగియా, సిరాల్ మెస, గోల్డ్ కోస్టు నైజీరియా, సెంటు హెలీనాకు బయలుదేరి పోయెదరు.

నల్లమందునభ

దిగుమతి సర్టిఫికేటు

జీనీవా, నవంబరు 25:— మొదటి నల్లమందునభ మరలు సమావేశమై చర్చించినది నేడు ప్రాథివాదములనే వ్యక్తీకరించిరి. సిద్ధాంతము ననుసరించుమాత్రము జపాను ఇంగ్లండు ఒడంబడికను జేసికొనెను. కాని అసలు నూత్రమును ఎటులా క్రియాయాపమున బెట్టవలెనో అంగీకరింపలేదు.

వచ్చేవారమువరకు సభ ఆపుజేయబడెను.

తుర్కీ-ఇరాకు సరిహద్దు

నిర్ణయ సంఘము

లండన్, నవంబరు 24:— తుర్కీ-ఇరాకు సరిహద్దును నిర్ణయించుట కేర్పడినసంఘము లండన్ కు వచ్చెను. బుకారెస్టులో నున్న స్వీడిషుమంత్రి, ప్రాతిపాంగీ ప్రధానామాత్యుడు బెల్లా కీప్రభువు, బెల్జియం సైన్యములో నున్న కర్నలుడేపాకిన్ గార్లు ఈసంఘములో జేరిరి.

ప్రాచ్యదేశీయులకు సీతవచ్చుట

లండన్, నవంబరు 25:— ప్రాచ్యదేశీయ ప్రభుత్వాను భవమునలను మక కెంతయో తెలియుటచే ఆ అనుభవము నేడువ యోగపడెను. ఉత్తరసంకల్పములు ఇప్పుడు కార్యరూపమున ప్రవేశబెట్టబడినవి. ఒక్క ఈజిప్టులోనేగాక ఇతర ప్రాంతాల్లోను బ్రిటిష్ వారి రిపుడవలంబించిన విధానము లభించును. ప్రాచ్య వాచాటుల ఆందోళనమును ఎంతకాలమునుండియో సహించుచున్నారము. వారి విద్యేవము నెంతకాలమునుండియో ఓపిక పెట్టుచున్నారము. కాని ఇక నెంతమాత్రము పట్టజాలరు. మన ప్రస్తుతచర్యను ఇతర ప్రాచ్యదేశీయు లందరును జ్ఞాపక ముంచుకొనవలెనని డెయిలీ టెలిగ్రాఫుపత్రిక వా కొనుచున్నది.

ఆంగ్లో-అమెరికను కోపము

లండన్, నవంబరు 21:— ఈజిప్టు నూదానులో అదే పనిగ విదేశీయ అధికారులను హింసించుటకు ఒక కుట్ర ప్రత్యేకముగ ఏర్పడెననియు చాలమంది విశ్వాస్థులు అరస్తుచేయబడి రనియు తెలియుచున్నది. అమెరికనులకు కెయిరో పైకొపముగ నున్నది.

ఇంగ్లండు-జర్మనీ

వర్తక రాయబారము

ఆంగ్లో-జర్మనువర్తకపు ట్రాడంబడికనుగూర్చి రాజు బారములు జరుగుచున్నవి. జనవరిలోపుగనే ఇది పూర్తి గావలెను. ఈవారముతో రాయబారములు పూర్తి యగునని తలంచుచున్నారు.

జర్మనుదిగుమతులపై విధించు నూటికి 26 పొల్ల పన్నును తగ్గించిన, బ్రిటిష్ నాకలమీద జర్మనునావికులను కొలువులో ప్రవేశపెట్టిన జర్మనుబ్యాంకును తెగ్గణము లండన్ లో నెలకొల్పినిచ్చిన బ్రిటిష్ వారికి చాల అనుకూలముగ మరతుల నిచ్చెదమని జర్మను లనిరి.

కాని ఇటీవల ఈ 26 పొల్ల విధించు దిగుమతిపన్నులను పూర్తిగా తీసివేయవలెననుచున్నారు. లేనిచో కిచిస్తాగు సభ ఒడంబడికను నిరాకరించు ననుచున్నారు. 1,2 విషయము అకు బ్రిటిష్ వారు రనుకూలరుగనే యున్నారు. కాని పన్నుల విషయమై ఏమియు మార్పు జరుగదనుచున్నారు.

మిడ్లండుబ్యాంకుమోక్షములో భార్యచెడునడతకు భర్త తోడ్పడెనని తెలియుచున్నది.

జీనీవా ఒడంబడికలు

బ్రిటిష్ వారి రింకనుతేల్చుట

జోమినియనులతో ఆలోచించినదే ఏమిచేయునది పడదని చాంబర్లెనుగానున్న జీనీవా ఒడంబడిక విషయమును గూర్చి బ్రిటిష్ వారు రింకను ఏమియు తేల్చలేదు.

ఈ ఒడంబడికను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిన ప్రెంచి ఆశయములను గాపాడుటకు ఇంకొక సాధనము నరయుటకు కృతనిశ్చయమై యున్నారని ప్రెంచి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరిని హైముప్పత్రిక తెలుపుచున్నది. మరల పంచాయితీ జేయదలంచినచో అందరితోడను జాతిసమితి ఇతరసభ్యులతో ఆలోచించుటకు బ్రిటిష్ వారు సిద్ధముగ నున్నారనుచున్నది.

మైసూరు ఆర్థికస్థితి

నర్ ఎం. విశ్వేశ్వరయ్యగారి నమస్కరణ

(విశ్వేశ్వరయ్యగారు పూర్వము సుమారు 5 ఏండ్లక్రింద మైసూరు దివాన్ గా నుండిరి. వారికాలములో మైసూరు ఆర్థికస్థితి నిగూర్చి కొందరికిపల పాక్షికవిమర్శలు కావించ జొచ్చిరి. అందులకు ప్రభుత్వముగా విశ్వేశ్వరయ్యగారు తమ దివాన్ గిరిలో మైసూరు ఆర్థికస్థితి ఎట్లున్నది తెలుపుచు విమర్శకుల దురభిప్రాయములు ప్రజలకు గల దురభిప్రాయములు పోగొట్టుటకు యొక్రింది విషయముల తెలుపుచున్నారు. ఆ.ప.సం.)

“నేను దివాన్ గా నున్నప్పుడు మైసూరు ఆర్థికస్థితి ఎట్లున్నదో తెలిసికొనుట ఇప్పుడు అసంపద్యమైనను బెంగళూరు గుంపి కొందరు పత్రికావిలేఖరులు వ్రాయవ్రాతలు ప్రజలలో సరభిప్రాయమును లగునటుల చేయుచున్నదిగాన నేనీసమధానమును వ్రాయుచున్నాను. నేను పనిచేసినపుడు సమయములో మైసూరుఆర్థికస్థితి చాలమంది ప్రశంసించిరి. కాని 1920 నుండి దురభిప్రాయముల పుట్టించుట కొకపార్టీ జయించిరినది. వారి యొక్క అపవాద ప్రచారము చాలాజాస్తిగా నున్నది. కావున యీసమధాన వచనరచన తలచుచున్నాను.

నేను ఉద్యోగము వదలినప్పటి ఆర్థికస్థితి

1918 లో నేను ఉద్యోగము వదలినప్పుడు ఆర్థికస్థితి అన్యాయముగా నున్నదనుట నిజముకాదు. ఆ సమయములో నున్నంత జోరుగా మైసూరులో ఆర్థికస్థితి ఇంతవరకెప్పుడూ ఉండలేదు. నేను పనిచేసినపుడు ఆర్థికస్థితి ఎట్లున్నదో తెలుపుచు నేనుపనిలోనున్నంతకాలము ప్రతియేడులాభముమొత్తము 287 లక్షలు. 1922 లో ప్రభుత్వమువారు నియమించిన ప్రత్యేకార్థికసంఘము 1917 లో నున్నంత సుస్థిరముగా ఆర్థికస్థితి ఎన్నడూలేదని వ్రాయుచున్నారు. నేనింకా కొద్దిరోజులలో పనిచూనివేయుదు ననగా హిందూదేశ ప్రభుత్వ ఆర్థికసభ్యుడుగా నుండి పింఛన పుచ్చుకొందుననగా క ఎల్. దత్తాగారి ఆర్థికస్థితిపరీక్షించుననగా వారు 315 లక్షలుగల ఆదాయవ్యయ పట్టికలో 60 లక్షలులాభమున్నదని చెప్పిరి. కానననభిలోచర్చ జరుపుచు నాబడ్డెట్టు ప్రాసర్వీ బడ్డెట్టు అని పిలిచిరి. ప్రస్తుతము దివాన్ గా నున్నవాడు “ఆర్థికస్థితి భాగ్యవంతులుగా నున్నదని తెలిసిరి.” వీనినిట్టి ప్రజలు నేను పనిచేసిన కాలములో ఆర్థికస్థితి బాగుగానే యున్నదని గ్రహింపవలెదురా?

కావేరీ రిజర్వాయరు స్క్రీమునుగూర్చిన అపవాదులు

1923 అక్టోబరు 27 లేదీ మదరాసు మెయిలుపత్రికలో కావేరీ రిజర్వాయరు స్క్రీమునుగూర్చి అపవాదులు ప్రచురింపబడినవి. అంతేగాక విమర్శకులు కొందరు దీనిని ఆర్థికస్థితిను కలిగించిన స్క్రీముని చెప్పిరి. ఈ యభిప్రాయము అనే స్థానికపత్రికలు నమ్మి ప్రచురించినవి. కనుక దీనినిగూర్చిన విషయములు విపులముగా తెలుపుటవలసరము. ఈ స్క్రీము మూడు విధములుగా భాగించి వాటిక్రింద ధము. అంచనా వేయవలెనని ఏర్పాటు జరిగినది. (1) రిజర్వాయరుడాం, (2) కావేరీ పవర్ హౌస్ ఎక్స్ టెన్షన్ (3) కావేరీ యిరిగేషన్ వేరీ ఎక్స్ టెన్షన్ అని మూడు విధములు. కృష్ణరాజసాగర ప్రాజెక్టు మూలముగొన్నిచోట్ల గల్లంతుగానున్నది. ఈ చోట్లనే యిప్పుడు స్క్రీము వేసుకొన్న రిజర్వాయరు వగయిరాలకలవు. డాం (నం 10) కట్టుటకు పూర్వము 10.38 లక్షలు ఆదాయ ముండెడిది. కాని యాస్క్రీము పూర్తి అయిన తరువాత ఆదాయము 80.28 లక్షలు ఆదాయమువచ్చినది. దీని వల్ల 19.91 లక్షలు లాభముకలిగినవచ్చును. మొదట ప్రాజెక్టు కట్టిన పట్టుబడి మొత్తము 826 లక్షలు. రిజర్వాయరుకు 205 లక్షలు, పవర్ హౌస్ కు 95 లక్షలు, కెనాల్ కు 26 లక్షలు మొత్తము 826 లక్షలు. ఇప్పుడు సాలుకు 100 కి 6.1 పెంతులు పెట్టుబడిమీద లాభము వచ్చుచున్నది.

ఈవచ్చు యింకా పూర్తికాలేదు. అయినచో ఆదాయము ఇంకా వృద్ధికాగలదు. కాని యీసమయములో స్క్రీము వర్షమున ఎల్లప్పుడు వచ్చుచున్నది. ఒక్కడానికి సంబంధించి నట్లే చూడవలెనని ప్రకటించుటచే యాస్క్రీముయొక్క స్వక్తి త్వము పోయినది. ఈ వ్యక్తిత్వము నిలిపియుంచుచున్నదీని లాభనష్టములు తెలుగలవు. మొదట అనుకూలముగా యాస్క్రీము జయముకాక తీరుదు. ఈ స్క్రీమును తేదలచిన రోజులలో వ్యతిరేకము పోవుగా నుండెను. ఏదైన గొప్ప కార్యము చేయుటానిన వ్యతిరేక ముండితీరును. ఈస్క్రీమును

నిరసించిరికాని పరిపాలననిదయవలన స్క్రీము ప్రారంభింపవలె నను పట్టుదల కలిగినది. 1910 లో ప్రాజెక్టు కట్టుటకు ఉత్తరముల రాగానే భూమి ప్రాజెక్టుక్రింద పడిపోవునని భూస్వాములకొందరు, ఆర్థికముగా నష్టముకలుగుననికొందరు తీవ్రముగా ఆటంకముల కలుగజేసి వాదించిరి.

గొప్పఉద్యోగములు బుర్రలాడించిరి. పత్రికలు వ్యతిరేకముగా వ్రాసినవి. అన్నివిధముల యాస్క్రీమును వెనుకకులాగు పద్ధతులు బయలుపెడలినవి. కాని యాస్క్రీము ప్రకారము ప్రభుత్వమునకిప్పుడాయము పోవుచున్నది. పని బాగుగాజరుగుచున్నది. కాని దీనిని యింకొక దానితో కలిపి లాభనష్టముల నిర్ణయించుట తేలికకాలేదు. ఈ స్క్రీము మొదట తయారుజేసినప్పుడు “యాస్క్రీము నింకొక దానితో కలిపెదము. అప్పుడు లాభనష్టముల చూచుకొనెదము”ని తెలిపియున్నచో యాస్క్రీముకు ఉత్తరముల జారీఅయ్యేవేకావు. నావర్ధకుల మూలన నాతరువాతవచ్చిన ఉద్యోగులకు బరువు అధికమైనదని వాదించు వారు ప్రాచీనముల జాగ్రత్త గా పరిశీలించుటగాక. ప్రభుత్వముగనునకు కానీ కలుపకుండనే పనిచేసిన 6 సంవత్సరములలో సుమారు 8 కోట్ల రూపాయలు లాభముకలిగించుటచే విలేఖరుల వ్రాత లప వాదములను పుట్టించుటకని తేలును. సంస్థాన ఆదాయమునకు నాకాలములో కట్టిన కృష్ణరాజసాగరవచ్చు 20 లక్షలు సాలుకు లాభముకలుగజేయుచున్నవని ప్రెజ్డెన్షియల్ టెక్నాలజీ తెలిసికొనియే యుంటిమి.

మొన్న మొన్నటి సంస్థాన ఋణాపత్రములు

యుద్ధమారంభమైనప్పటినుండియు అన్నిప్రభుత్వములప లేనే యీ ప్రభుత్వమునకుగూడ. ఖర్చు ఎక్కువ అయినది. ఇది నేను ఉద్యోగము మానుకొనినతర్వాతనే. ఈ వ్యయ మైసూరు సంస్థానములో భరింపలేని అధికబరువు లేమియులేవు. వాకాలములోకాక, నేనెల్లప్పుడూ 3, 4, ఏండ్లలో సంస్థానముగములు కొట్టి కొట్టుట పోవుచున్నది. సాలుకు 3 కోట్లు తప్పక లాభము గుండే యీలాటి సంస్థానమునందే యీ మత్రపు అప్పు, మంచి స్క్రీములను ఏర్పరచుటకు చేసినది, ఒక గొప్పబరువు కావాలదు. ఇంతే ఆదాయముగల బొంబాయినునిపాలిటి 20 కోట్లు అప్పు చేసినది. బొంబాయి ప్రభుత్వము 15 కోట్లు సాలుకువచ్చుచుండగా పబ్లిక్ వర్క్సుకు 20 కోట్లు అప్పుచేసినది. వచ్చే ఆదాయముకన్న రెండురెట్లు అప్పు మొత్తముమీద, జాగ్రత్తగాపరిపాలనచేసినట్లు తెలియవరచుచున్నదని ప్రెస్సు ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక వ్రాసియున్నది.

స వాలు

ఈ తప్పుడు అభిప్రాయములను తుడిచివేయవలెను ఇవే క్రమముగా ప్రజలు నమ్మదగినవిగా మారును. ఎవరైనా సరే బాధ్యతగల యొక పెద్దమనుష్యుడు, పేరుప్రకటించి, నేను ప్రెస్ వ్రాసినదికాదు అని ఋణాపత్రచరచగలిగినచో అట్టివారు బహిరంగమునకు రావచ్చును. అట్లుబయలుపడుటకు కత్తిరేనంతకాలమును ప్రజలు యిట్టిచరభిప్రాయములగల విలేఖరుల వ్రాతల నెంతమాత్రమును లక్ష్య పెట్టర. ని నే నె రు గు రు ను. అన్యాయమరిజర్వాయరు తలవారే హిందూదేశములో నెల్లప్పుడు, కృష్ణరాజసాగర రిజర్వాయరు చేపకతప్పదు. ఈ రిజర్వాయరుమూలముగ మైసూరువారికి కావేరిలోనుండ వలసినభాగము పూర్తిగా ఎప్పటికినీ లభించినది. మైసూరునకు యములో తలనె త్రవ్వడమిండ్ల యాస్క్రీము లేక యున్నచో మదరాసు ప్రభుత్వము మెట్టును ప్రాజెక్టుకట్టుట ప్రారంభించునారే. అప్పుడు మైసూరు వెనుకబడి యుండవలసివచ్చెడిది. అట్టి స్థితిలో మన పక్క ప్రభుత్వము మనస్థానములో రిజర్వాయరునే ర్పరచినచో మనస్థితి ఎట్లులుండెడినో వేరుగా చెప్పవలసరములేదు. మైసూరు పత్రికలును ప్రజలును యీనిజమును గుర్తించినచో యిప్పుడుమాండు దురభిమానమును విడువవచ్చును. ప్రెజ్డెన్షి న విషయములు నేనుపనిచేసినపుడు ఆర్థికస్థితి బాగుగానే యున్నదని రుజువుచేయుచున్నది. కృష్ణరాజసాగర ప్రాజెక్టును యములోగూడా ఎంతో అభివృద్ధిచేదు. మైసూరున్న అభిమానము కలనాడెప్పుడును యీవిషయముల కాదనజాలదు మీదు మిక్కిలి యిట్టివృద్ధికి సంకేతించి గర్వింపును.

బర్మారైలుమార్గమునందు గండి

రంగూరు, నవంబరు 25:—మాండలేజిల్లా బ్రాశిక్కు నూపరిం బెండెంటు యిట్లు తంతునిచ్చుచున్నాడు:—అధికవర్షముచే డక్షిణ సాన్ ప్లేటులకుపోవు అయోమార్గముందు గండి పడెను. ప్రతిహలమైన వాతావరణముచే నిప్పుడు కొన్నిచోట్ల గట్టు జారిపోయెను. సకాసర్పరైలు ఎప్పుడు నవవ ప్రారంభింపబడునదియో ప్రస్తుతము చెప్ప వీలులేదు. (ఆ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1924 నం 1 నవంబరునెల 26-వ లేదీ బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	తేలికపాటి వర్షము	సాధారణముగా సంభవించు వర్షము
గోపాలపురం	79.7	65.8	...	24.48	44.96
విశాఖపట్టణము	79.6	68.6	0.14	15.42	87.09
కాకినాడ	78.1	70.9	0.55	21.59	89.09
మచిలీపట్టణము	79.5	78.2	0.82	12.00	41.59
కర్నూలు	87.0	72.4	0.06	8.56	26.01
బళ్లారి	91.5	72.1	...	2.44	20.51
కడప	87.6	73.7	...	6.81	81.28
నెల్లూరు	84.0	78.1	1.78	17.47	87.98
మద్రాసు	86.7	74.5	0.19	16.14	50.74
కడపూరు	87.5	74.2	0.02	20.91	52.94
నెలమ	91.9	70.6	...	5.52	39.30
కోయంబతూరు	87.8	67.7	...	16.29	22.29
తిరుచనాపల్లి	90.4	77.2	...	7.07	88.18
నాగపట్టణము	87.7	77.5	...	19.04	54.98
మధుక	89.2	73.8	...	4.65	88.58
పాంబన్	88.6	77.2	1.40	9.88	87.00
తిరునల్వేలి	15.05	28.34
తిరువేంగడము	88.9	76.1	...	11.02	64.51
కొచ్చిన్	88.6	76.4	...	18.20	114.51
కాలికట్టు	90.9	72.1	...	19.11	117.16
మంగళూరు	89.3	75.6	...	8.44	125.68
శెంగుళూరు	85.5	65.8	..	2.90	85.87
మేరకూర	77.6	58.6	...	4.94	125.46
కొడైకనాల్	67.9	48.4	...	8.21	62.18

మచిలీపట్టణంలో 0.82 విశాఖపట్టణంలో 0.44 కాకినాడలో 0.55 వర్షము పడినది. గోపాలపురంలో ఆకాశము నిర్భయముగనున్నది. పగటివేడిమి మచిలీపట్టణంలో 3 డిగ్రీలు, యితరచోట 3 డిగ్రీలు తక్కువగానున్నది. రాత్రి వేడిమి అధికముగా నున్నది.

కర్నూలులో చిన్నవర్షము పడినది. పగటివేడిమి బళ్లారిలో 5 డిగ్రీలు పోవుచున్నది. బళ్లారి కర్నూలు కడపలో రాత్రివేడిమి 8 నుండి 10 డిగ్రీలు పోవుచున్నది.

నెల్లూరు 12 గంటలనెపు ఏకాయెకి 1.78 వర్షము పడినది. మదరాసులో 0.19 వర్షము పడినది.

తూర్పు దక్షిణభాగములందు యింకను వర్షము పడవచ్చును.

ఆర్. ఎన్. సామూరు,

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు

బర్మాదేశాంగమంత్రిని దర్శించుట

ప్రభుత్వమునకు సహకారమును జూపెద మనుట

రంగూరు, నవంబరు 25:—కొంతమంది పదయాలను యువుగారును యిటెల ప్రచురించిన ప్రకటనవలనను పీరు ప్రాముఖ్యము వచ్చుటచేతను చాలమందిమనములందు దురభిప్రాయమున్నటుల దెలియుచున్నది ఈ పెద్దమనుష్యులు 18-వ లేదీని దేశాంగమంత్రిగారిని సందర్శించి తలఁచునీయ నిరాకరించిన జిల్లాలందు కాంతి నెలకొల్పుటకు ప్రభుత్వమునకు సహాయమును చేసెదమని వాగ్దానము చేసిరి. వీరిచ్చిన వాగ్దానమును పీరు చూపదలచినసహకారమును ప్రభుత్వమువారి తరపున దేశాంగమంత్రి అంగీకరించెను. ప్రభుత్వమువారికిని వీరికిని చేరము లేమియును జరుగలేదు. ప్రభుత్వమువారు వీరితో నేమియును ఒడంబడిక గాంచలేదు (ఆ. ప్రె.)

నూతన అదనపు హైకోర్టుజడ్జి చారి తీసికొనెను

బొంబాయి, నవంబరు 25:—పదవీదినపు న్యాయమూర్తియగు మీర్ మిర్జాఅక్బర్ ఖాన్ గారు నేడు ఒరిజినలు నెట్లు పనిచేయు ప్రారంభించిరి. (ఆ. ప్రె.)

నెల్లూరు మండలమునందలి

రెడ్డిమహాశయుల కొకమనవి

1923 సం॥ జనవరి లేక ఫిబ్రవరి మాసములలో నెల్లూరు జిల్లాలోని అన్ని తాలూకాలోయలను యెన్నికలు జరుగవలసి వని తమ కందరికి తెలిసినవిషయమై యున్నది. వోటర్లు యెక్కువగా రెడ్డికులజాతిని నిర్ణయించుకొనును. అయితే యిప్పుడు మనము యేపార్టీకి చెందినవారిని స్థానికసంస్థలకు నియోజకవర్తననుండియే ప్రాముఖ్యమైన ప్రశ్న. ప్రస్తుతము స్థానిక సంస్థలపాలనసంఘములలో గల ప్రజాప్రతినిధులలో హెచ్చుమందికి దేశముపట్ల ప్రీతియున్నను సమయానుకూలముగా ధైర్యమువహించువారలు యేకాంతిమందియో తప్ప మిగిలినవారలు పాలకుల మోమోలుమిచేతను ధైర్యభావము చేతను జాతీయప్రేమ జాపజాలవన్నారు. అట్టివారి దేశభావన పట్ల విముఖతమాపువారినే తిరుగ మెంబర్లుగాపంపి యీ స్థానికసంస్థలపాలన నియంత్రాధికారాని నుంచవలెనా, లేక నిర్బంధముగా ప్రజలహక్కుల వెల్లడింప గలిగినటువంటి మరెవరినైనా పంపవలెనా అనువిషయము చర్చనీయము. ప్రస్తుతము నా భరతభూమియందు ప్రజల ఆదరణకు పాత్రమైన సంబంధి నిజపరసిన యిప్పటిలో మనదేశముందుగల సర్వవత్సములలో ఆర్థిక, కారీరక, నష్ట, కష్టముల భరించిన త్యాగి మాద్రులను స్వార్థత్యాగిలను కలిగి పౌరసత్వములను స్వార్థం ప్రక్రియలమును నిర్మాణముగా వెల్లడింపకలిగిడి కాంగ్రెసు పార్టీయేయని చెప్పటలో భిన్నాభిప్రాయ ముండదని తలంచెదను. కాంగ్రెసు మెంబర్లయొక్క ధీరత్వము కలతాజాలించును, అహమ్మహమాదు మున్నగు స్థానికసంస్థలపాలనాసంస్థలలోని పరిపాలనా సామర్థ్యము వెల్లడించుచున్నది. ఈ మధ్య జరిగిన మద్రాసు నగర కార్పొరేషన్, రెవెన్యూ, నెల్లూరు, మొదలగు మునిసిపల్ యొన్నికలలో నాయాపురవాసులు, కాంగ్రెసునందుగల భక్తి వెల్లడించుచున్నారు. మన జిల్లా రెడ్డిమహాశయులలో చేరిన శ్రీయ్యత, తిక్కజరపు రామిరెడ్డిగారున్నా, బాల్యార్థ వాదిగ తత్వవేత్తయని గమనించెక్కిన శ్రీయ్యత, రెవెన్యూ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారున్నా, కురికొండయన్నయ కాంగ్రెసుపార్టీకి చెందినవారై కారాగారవాసులును గడవీయున్నారు. ఇట్టి జాతీయపక్షమువారిని తాలూకాలోయలకు పంపుట మనకు కర్తవ్యమై యున్నదని నడుపుటకు సాహసించుచున్నాను. శ్రీయ్యత కట్టుచుంది రామలింగారెడ్డిగారివంటి ప్రముఖులు మన రాష్ట్రములలోనున్నా, యితర రాష్ట్రములందును కాంగ్రెసువారిని స్థానికసంస్థలను, కాసనసభలను పంపకలిగిడిగా ఉద్బోధించుట మన కులములోకలిగిన, జాతీయభావమును వెల్లడిచేయుచున్నది. 1920-21 సంవత్సరములలో మధ్యపాన నిరసనోద్యమమునందు, రెడ్డు సానుభూతి చలననేకాదా, మనముండుము హిందూదేశమునకు వస్తారే కలిగినది! ప్రస్తుతము మనము రాజకీయములలో తర్కియకావలెనన్న, దేశభావచేయువారిని, తాలూకా, జిల్లాలోయలకు పంపుటయు, తద్వారా దేశభావములు పెరవేల్పుటకప్పు మిగిలినదేదియో లేదు. మనము యితరులకు జంకి అంతరాత్మకు వ్యతిరేకముగా నడచుట పాడిగాదు. జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీనా రివిజనకే, యీ విషయమై కరపత్రములు పంచివెట్టి ప్రబోధము కలుగజేయుట ప్రారంభించియున్నాము. కాన నో ప్రాత్యరెడ్డి సోదరులారా!— రాజాపు యొన్నికలలో వ్యక్తివైచమ్యములను పాటించక, యెన్నికలకు ప్రయత్నించు యితరుల ప్రార్థనలకు మోమోలుమిచెందక, దేశసేవాధుంధరులగు కాంగ్రెసు పార్టీవారికి తమవోట్ల నొసగియు, నితరులచే సమృద్ధుల నిష్పించియు, అవతారమూర్తియగు మహాత్ముని ఆదేశముల నెరవేర్చి ధన్యులగుదురని విషయపూర్వకముగా వినులించుచున్నాను.

కాకు రామచంద్రారెడ్డి.

గ మాణిమాత్రలు

20 మార్చి 1-కి రు 0 2-0

రక్తచేపనములు, పుష్కరికచేపనములు, జీవజీవచేపనములు, అజీర్ణచేపనములు, నీటిచేపనములు, మొదలగునవి ఆ మృతలకు మూడుపుట్టుల నేవించిన తోడనే నిలిచిపోవును పిటిని పిల్లలకువాడి వాడేవచ్చును. మొట్ట గుణ విచ్చును. అమ్మతోడను నుభో, ముద గాను - పొంగియి.

సారస్వతనికేతనము, వేటపాలెము

వార్షికోత్సవావ్యవస్థాపతి

శ్రీ చక్రాక్షి నామ సంవత్సర మార్గశిర శు ౫ లు ఆదివారము (20.11.1924) సాయంకాలము గం. ౩ లకు “సుప్రాయమహల్” నందు పైనికేతనముయొక్క ఆలన వార్షికోత్సవము, ఆంధ్రప్రతిభాధిపతులను, మాతృభాషాపాఠకులను, శేకోద్ధాక విరుదాంతులను నగుచున్నట్టి కాశీనాథుని సాగేశ్వరరావు పంతులుగారి యాజమాన్యమున జరుగును.

* * *

కార్యక్రమము

బ్యాడ్మింటన్ పోటీయాలలు

28.11.24 సాయంకాలము—గం 8.30 కు

1. గుంటూరు యంగు రిపబ్లిక్ సంఘమువారికి, వేటపాలెము ప్రొమ్మయ్యనాయనవారికి

29.11.24 ఉదయము—గం 6.30 కు

2. బెజవాడ ఆమెయ్యార్జున్ సంఘమువారికి, జుగోలు ప్రొమ్మయ్యనాయన వారికి,

సాయంత్రము - గం 8.30 కు

1, 2. ఆలలలో గెలుపొందిన వారలకు ప్రైస్లు.

30.11.24 ఉదయము:—గం 7-0 కు

రైలుయొడ్డుండి “శేకోద్ధాకను” యూరెగెంపుతో బసయందు ప్రవేశపెట్టుట.

సాయంతనము గం 4.0 కు

సభాప్రారంభము. దైవప్రార్థన, సభాధ్యక్షుని యెన్నిక, అధ్యక్షుని ప్రారంభపదవిము, పురజనుల వినితపత్రమును సమర్పించుట.

అభినందన పద్యములు

వేటపాలెము:—నాయనపల్లి గ్రామకాంగ్రెసు సంఘములవారు విజ్ఞాపనపత్రమును సమర్పించుట.

సారస్వత నికేతనముయొక్క కార్యనివేదికను వికేదికరించుట.

ఆంధ్ర వ్యాపారచరపరిక్షతో కృతార్థులైనవారికి బహుమానపత్రము లొసంగుట.

బ్యాడ్మింటన్ పోటీయాలలో గెలుపొందినవారికి వెండి గిన్నె నొసంగుట, బహుమానపత్రము లొసంగుట.

రైలువాళ్ళయము:—శ్రీయ్యత ఆకుండి తంకటాప్రేమిగారు.

ఆంధ్రసారస్వతము:— శ్రీయ్యత కొడిచిన బాంకృష్ణయ్య పంతులుగారు.

సభ్యుల యుక్తవ్యాసములు:—అధ్యక్షుని యుక్తవ్యాసము:—వందనములు.

డొ. మె. శ్రేష్ఠి, ప్రతిష్ఠాపకాధ్యక్షుడు.

నెల్లూరుజిల్లా ఖిలాఫత్ సంఘము

పై సంఘమువారు యీ నెల 21 లేదా 22 శుక్రవారం కుధ్యాన్నాము జమానమాజా ఆయిపిమ్మట ఘమారు ఆరుం దలమంది అతీసోదరుల తల్లి జుగు తిమ్మయ్యగారి మఱియును గురించి భాయిభానా సమాజాచదివి భగవంతునివద్ద ఆమె ఆత్మకాంతికొరకు యావన్నుంది నెల్లూరు మహామృదీయులు దుఃఖించి ప్రార్థనలనలిపి. సాయంత్రము రి ఘంటలుమొదలు చేలాఫత్ మైకానములో సమావేశమైలి అమ్మ మరణమును గూర్చి సభవారు యావత్తుమందిన్ని చింతిల్లు వారి యాత్మకాంతికొరకు ప్రార్థించిరి. అధ్యక్షులు సభకుతానందున నెల్లూరు జిల్లా ఖిలాఫత్సంఘ సెక్రటరీగారైన ఎహమదు రంతుల్లా సాహెబుగారి అధ్యక్షత్వక్రింద సభ జరిగెను. అం దీతీర్మాన మేకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడెను.

తీర్మానము 1

“ప్రస్తుతము దేశములో జరుగుచున్న సహాయనిరాకరణోద్యమమున జేరి యఖండత్యాగము నొనర్చి శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని యిరుభుజములో యననొప్పు శూరకృత్యులగు మాలానా మేకతాలీ మహమ్మదాలిగార్లను గన్నతిల్లి యగు యా వీరమాత వియమ్మగారు చనిపోయినందుల కి సభవారు చింతిల్లు వారి యాత్మకాంతికొరకు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నారు.”

పై తీర్మానము నెల్లూరుజిల్లా ఖిలాఫత్ సంఘ కార్యవర్తిగారు సహమ్మక్ రంతుల్లా సాహెబుగారిచే ప్రతిపాదించబడి శ్రీయ్యత సోనుపూడి పద్మభాగ్యయ్యగారిచే బలపరప

ఇండియా నిర్బంధవిధానము

సర్. శంకరనాయుడుగారు

కార్మిక పక్షము అన కాశము

సర్. శంకరనాయుడుగారు న్యూ లీడరుపత్రికలో ఆక్టోబరు 31 వ లేదిన యిట్లు వ్రాయుచున్నారు—

రిడింగప్రభువుగా రప్పడే 56 గురిని రాజకీయ మైటిలుగా నొనర్చి, వంగరాష్ట్ర కాసనసభను సత్వరము సమావేశకరచి డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా ప్రాతిపత్తియు ఖాయపరచునట్లు జేయవని లిట్టునుప్రభువుగారి నాజ్ఞాసించిరను వార్త ఇండియా దేశ పరిస్థితులను సరిగా గమనించుచుండువారి కార్మికము కలిగింపదు విప్లవకాండలను కాద్యరిగ్యాహులు ఆరెస్తుజేసి యెంతలకాలమైన విచారణ లేకుండ నిర్బంధించియుంచుటకు ఏ కొసంగడి చట్ట మితివరకే యున్నదని గు రెంంగనలయును రిడింగప్రభువుగారు యీ అధికారము చాలదని భావించిరి.

ఇట్టి పద్ధతిని గరిమ గు రెంగవలెనన్న వంగరాష్ట్ర ఇండియాచరిత్రను జ్ఞాపికి తెచ్చుకొనవలెను. తెంగాలును కర్షకుప్రభువుగారు విభజింప యెత్తించినపుడు పుల్లరదొరగారు యెట్టినిరసనయో లేకుండ యల్లి నణించజూచినపుడు వంగదేశీయు లావేశపూరితులైరి. అప్పుడు ఆదోళనపరులు కైదుచేయబడి మామూలు సివిల్కోర్టులలో విచారింపబడిరి. అందు చాలకేముట ప్రాసిక్యూషనువారు ఓడిపోయిరి. అబద్ధ సాక్షుల దెబ్బయు, ముద్దాయిల యిండ్లలో బాంజులను దొంగతనముగా నుంచించియు, పోలీసువారు తనకేసుల నిలబెట్టుకొన జూచినట్లు మోక్షార్థుల రక్షిప్రాయుడిరి. మరియు మేజిస్ట్రేటులు పోలీసువారు సాక్ష్యముల తయారుచేయుచున్న టైలింగియు తటస్థముగ నూరకొనిరి స్వేచ్ఛలు జడ్జిలుకొన్ని కేసులలో సాక్ష్యములకు విరుద్ధముగా తీర్పుజెప్పిరి. ఇంకను వివరము తెలియగోరువారు ఆకేసుల రిపోర్టులను యిప్పటికి చదువుకొనవచ్చును.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు యుద్ధసమయమున అనకాశము జూచుకొని ఇండియా సంరక్షణచట్టమును కాసనము జేయుచుందిరి. ఈ కాసనముప్రకారము కార్మికనిర్వాహకులు ఎవరినైనను నొక నియమితస్థలమునందు నిర్బంధముగా నుంచ (ఇంటర్ను) వచ్చును వారి పృతిజేసికొన వీలు లేకుండ నోకో థింపవచ్చును. అని ప్రెస్సుకు తీసికొనవచ్చును ఆయనపై యెన్ని నిబంధనలైన విధింపవచ్చును. శుభన్యాసము లీయటం దను, ఎవ్వరితో మాట్లాడకుండ జేయవచ్చును ఈచట్టము ప్రకారమే ఎవరినైన విచారణలేకుండ యెంతకాలమైనను జయలునం దుంపవచ్చును

విచారణకావలసియున్నవారికి నూతనకోర్టు యేర్పరు పబడి నూతన విచారణనిబంధలు సాక్ష్యవిచారణ క్రమములు యేర్పరుపబడును.

ఈకాసనముక్రింద దానికాపకారమురిజగను. ఆరెస్తు కాబడినవారిలో పలువురను విచారింపకుండుటచే యొత్తమంది నిరపరాధులూ తెలియలేదు అనేకమంది చిత్తశాంతికోండిరి పిచ్చెత్తతోయిరి ఒక దారుజాంశమును కాసనసభవారికి తెలియవచ్చెను. వేకోక విచిత్రముపరిగెను పోలీసువారి కనుమిచ్చుముగలిగిన వానిపేరుగల యిరువురుగోస్త్రీలు జేయలనందుచ బడిరి అందొకామె కదలలేని యస్థమందుండెను. చివరకు వారు విడువబడిరి. ప్రభుత్వమువారు పిదప విచారమును ప్రకటించిరి.

యుద్ధసమయమునందు యాదోళన హెచ్చుగజేకుండెను కాని యుద్ధానంతరము మరల నీయధికారముల చిక్కబట్టరొలెటచట్టము ద్వేకింపబడినపుడు ప్రజలందోళన యెదుర్కొనెను. ప్రజలకోపావేశమునకు మేరలేకుండెను. ప్రభుత్వమువారు చట్టమును గావించిన అనుబంధప సాహసంపకాలకుండిరి. ప్రధమసంస్కరణ కాసనసభవారికి చట్టమును ప్రోసేవేయుటయే ప్రధమరైచ్చ వచ్చెను.

సశేషము

బడెను. శ్రీయ్యత కొట్లా అదిశేవ వ్యగా రీవిషయమై కొంత నేవు ఉపన్యసించిరి.

తరువాత సభవారిక్రింది తీర్మానము గూడ నేకగ్రీవముగా నంగీకరించిరి.

తీర్మానము 2

“ప్రస్తుతి ముఖములో నున్న సంస్కరణ విధానసాధకుడును నొకప్పుడు భారతదేశ కార్యదర్శియు హిందూదేశ బాంధవుడునునగు మాంలేగుగారి తుకాలమరణమునకు ఈ సభవారు విక్సీలి చింతిల్లుచున్నారు.”

పై తీర్మానము శ్రీయ్యత కొట్లా అదిశేవయ్యగారిచే నుపపాదించబడి శ్రీయ్యత సోనుపూడి పద్మభాగ్యయ్యగారిచే బలపరపబడెను. హిందు మహమ్మదీయ సమృత్తనగూర్చి సాదాగర సయ్యద్ గౌస్ మోడికి సాహెబుగా రుపన్యసించిరి.

(కార్యదర్శి)

అంధ్రప్రదేశ్

అంధ్రప్రదేశ్, నవంబరు 19:—1215 శాసనమువలె 1917 సంవత్సరపు సామ్రాజ్యరూపరేఖలకు తీర్మానము ముఖ్యమైనది కనడావారు అనుమతించారు.

అస్పృశ్యులగు

కేరాలలకు వచ్చిరి. సర్ పార్సీలు ట్యూయూ కామ్యూనికేషన్ అతిథిగ నున్నారు.

బ్రిటిషు జలాంతరముల

మీద పూర్వమువలె వాలంటీయర్లుగా సైనికోద్యోగులు గూడ పనిచేయవలెనని క్రొత్తతీర్మానమును గావించిరి.

రూపాయిమారకము

వర్తమానము

అంధ్రప్రదేశ్, నవంబరు 20:— భారతదేశ రూపాయి మారకమునుగూర్చి చర్చించుచు మారకమును తగ్గించినగాని భారతదేశపు ఎగుమతివర్తకము అభివృద్ధి గాదనుటకు సత్యమనియు ఇదివరలో నున్నదానికంటె రూపాయధర ఇప్పుడు 1 1/2 వల్లించునని భారతదేశవర్తకము (ఎగుమతి) శాఖ నుండియు భారతదేశమునకు గావలసినదెల్లము మారకము గడియ కొక పర్యావరణము మారకుండ చేయుటయే యనియు అంధ్ర ప్రభుత్వప్రతిపాదకు డనుచు న్నాడు. మారకము పడకుండ పాచ్చకుండ సర్ బ్యాసిస్ బ్యాంకులుగారు చేయగలరనిరి.

భారతదేశ సైనికవ్యయముల

గూర్చి చర్చించుటకు సర్ విలియం బస్ట్వెల్డుగారు అంధ్రప్రదేశ్ ప్రారంభించెదరు.

ఇంపీరియల్ ప్రెస్

ప్రభుత్వవిధానము

అంధ్రప్రదేశ్, నవం 24:—1928 లోజేసిన సామ్రాజ్యప్రభుత్వతీర్మానములను ప్రభుత్వమువారుమలుజరిపెదరనియు ఇంకను దీనికక్షకాళమును గలగజేయుటకు బ్రిటన్ ఆర్థికవిధానముననే మార్గమున్నదనియు కర్నూలు అమెరికాను తెలియజేసిరి.

పెంపెయో

మహామేరా మేకు

వైరములు ప్రారంభమగుట

తెహరా, నవం 24:—ప్రధానామాత్యుడు ఇట్లు పేరు మహామేరాగాడికి తెలుపుచున్నాడు:—నేను తెహరానుండి బయలుదేరినపుడు ఆరేచిస్తానుకేవలపుటకు నిశ్చయించితిని. నేను పిరాజుపాపునకి సర్దులు అగదానీగారు లోబడినతంతినందుకొంటిని. ఆతనినిపూర్తిగా తుమించుటకు ఆతడు పూరిగ లోబడవలెనంటిని. ఆతనిని తెహరానుకు బంపి నేను ఆరేచిస్తానుకు రక్తపాతములేకుండ పోదలదితిని. ఇక నెంతమాత్రము ఆతని ప్రత్యుత్తరమున కెదురుజూచుచు ఆగుటకు వీలులేనందున నేను ముందున కేగుచున్నాను. నేను నానే పోయమేరాకు బయలుదేరెదను.

రియోరాయబారము

తెజలకు బ్రిటిషు రాయబారిగ నియమింపబడిన సర్ జాన్ టిల్లిగారు సలహానిమిత్తము తనకీ జబబిడ ఒకసభ్యుని ప్రవర్తనము బాగులేనందున భర్తరపు జేసిరి. దీనిని ప్రభుత్వమువారు ఒప్పుకొనిరి. ఇది ఇతరులకు గుణపాఠముగ నుండగలదనిరి. సార్వభౌముడు ఇతనికి దర్శనమొసగెను. తక్షణము రియోదేజని తో రాయబారిగ ఏగును.

సర్ విలియం బ్రౌకరు

గారు నేటియదమును (25 11.24) వార్తానుకచ్చిరి. ఫిబ్రవరి మధ్య తిరిగివచ్చి జర్మనువైమానిక సంఘముతో రాయబారములను జరిపెదరు. వీరుకొంతవరకు ఆంగ్లోఇండియా వైమానికమార్గము నేర్పరుచుటకు పాల్పొనెదరు.

ఆహారపదార్థములు

అధికలాభములు

ఆంగ్లో ఆస్ట్రేలియా మాసవర్తక సంఘమువారు హెచ్చులాభములకు తరవాదులకు. కొట్టికెట్టెసాలున 52000000 పానులు, మాంసముమీద 78000000 పానులు, పాలమీద 45000000 పానులను దీయుచున్నారట. భరలను హెచ్చుతేయుటకు ఆస్ట్రేలియావారుమాంసమునువిక్రయించుటకుండబంపకుండ చేయుచున్నారట. ఈతిబాధగూడ కొంతవరకు మాంసముతక్కువగ దొరుకుటకు కారణ మనుచున్నారు. కోయలు కమిషనును నియమించుట చాలముంచి దని ఆస్ట్రేలియా మాంస సంఘాధ్యక్షుడు తలచినట్లెను. బ్రిటనులో అన్ని ప్రదేశములందును ఆస్ట్రేలియా మాంసవిక్రయమునకు అవకాశమున్నదాయని యడుగుచున్నారు.

మరాఠోపాఠము

మ్యాడ్రిడ్, నవంబరు 25:—వెజ్జో జిల్లాలో తీవ్రమగు పోరాటము మరల ప్రారంభమైనది. ఫ్రెంచి మరాఠోలో ఇది ప్రారంభమాయెను. విప్లవకారులును సైన్యములును డిగొనెను.

బ్రిటిషు చర్యకు ఈజిప్టునిరసనము

హడావిడి తగ్గుచున్నది

కెయిరోపార్లమెంటు నెలవరకు మూయబడెను

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త

కెయిరో, నవంబరు 26:—బ్రిటిషువారిచర్యను నిరసించుచు కెయిరో చేపట్టినభివారము బ్రహ్మచిహ్నార్ మెంటులకును జాతీయమిలిటరీని దెలియబరచుకొనిరి. అందు ఈజిప్టు నూదాను దేశములు రెంటికీని వశపూర్ణస్వాతంత్ర్యము ఖాయపరచుచు అవిరెండు విడబడకుండ నుండుటకుసరమని దెలుపజడినది. ఈజిప్టు దారుణవాత్సల్య విచారము దెలుపుచు తుమాపణలు గొరినను బ్రిటిషువారు యిదియే సమజుమని యెంచి శాంతియుతముగా యీ దేశముపై దౌర్జన్యసహితముగా పగసాధించుకొనుచు సామ్రాజ్యవిధానమును కొనసాగింప జూచుచున్నారు. బ్రిటిషువారి చర్య క్రమమును దప్పి యీదేశ వ్యవసాయపరిస్థితుల నెదుర్కొనుచున్నది. వారికోర్కెలు ప్రస్తుత నేరమునకు సంబంధించినవి కావు. ఇట్టికోర్కెలవిడవకన్నదును లేవు. కాని యుతముగ అసహాయయెంచును యీదేశీయ తరఫున జాతీయమిలిటరీ జోక్యము కలగజేసికొనవలెను. అని కెయిరోప్రభుత్వమువారి నిరసనపత్రమునందు కోరుచున్నారు.

ప్రజలందొకేన తగ్గుచున్నది

హడావిడితగ్గుచున్నది. బ్రిటిషు సైన్యములు మరల నేడు దుము నగరములో కవాతుచేసినవి. విశ్వాగ్రులు పనులుజేయుకున్నను బడలకుతోయిరి. పరిస్థితులు క్రమేణు చల్లబడుచున్నవి.

నూతనమంత్రివర్గము

నూతనమంత్రివర్గమునందు ప్రతినిధులుగలరు. ఇదియొక విశేషాంశమే. జెవారు పామకాడికి కొంటుండి అనేకసారులు కబురులు వచ్చుచుండట జూచి ఆశ్చర్యము చెందుచున్నారు. అప్పటికి 6 గంటలలో పని ముగించిరి.

రాజకాసనము ప్రకారము పార్లమెంటు నవంబరు 25 నుండి ఒక నెలకోజులవరకు విరమించి పిదప సమావేశమగును.

ఇంగ్లాండులోని ఈజిప్షియనులు

ఇంగ్లాండులోనున్న యీజిప్షియను సంఘమువారు బ్రిటిషు ప్రజాభిప్రాయమున కిట్లు విన్నవించుకొనిరి. సర్ లిస్టాకు గారి దారుణవాత్సల్య విచారము దెలిసిరి. యీ విషయకృత్యమును గూర్చి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు దురభిప్రాయపడిరి. ఈజిప్టులోని బ్రిటిషు అధికారులు యీ సమయము జూచుకొనిఈజిప్టు స్వాతంత్ర్య నిరోధమువై యుద్ధము ప్రకటించి, నూతానుదేశమును తీసికొని ఇరిగేషనువిషయమున నిర్బంధము లేర్పరచి దేశముల ప్రాణముల పీడించుచున్నారు.

మాంచెస్టరు గార్డియను అభిప్రాయము

“సమాధానముకుదురు అవకాశముల దూరముజేసితిమి”

మాంచెస్టరు గార్డియనుపత్రిక సంపాదకీయవ్యాసమునందు డిట్లు వ్రాయుచున్నది. మనము ఈజిప్టులో బహిరంగచర్యకు గడంగితిమి. బ్రిటిషువారి మరతులుజాగ్రూపవత్తుమువారికిని మన వారికినిసమాధానముకుదురుటసంభవముజేసెను. అదివీయవతాధముజేసినతద్వారా మున్నుండు యింకనధికముగావించి దారుణపరితపాలు సంప్రాప్తించినట్లు జేసికొనుచున్నాము. సమాధానము పరిష్కారపనుస్యను సహేతుకమైన మరతులతో చర్చించుటకు

జగ్జులుగా రంగీకరింతుమి నపుడుకన్న యిప్పుటి మన చర్య వలన ఉభయపక్షముల సయోగమును మరింతదూరము చేసికొంటిమి.

ఫ్రెంచివారు జోక్యము కలుగజేసికొనరు

ఫ్రెంచిపత్రికలివివర్తన, యీవిషయమున తమదేశము జోక్యముకలిగించుకొనుట అసంభవమని దెలుపుచున్నది. సందిగ్గ సమర్థమును జాతిస్వమిలి కొప్పగింప వచ్చునని పోత్రాహించుచున్నది.

టాంబిజ్యునుగారు చైనాప్రధాని

నూతనమంత్రివర్గ మేర్పడెను

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త

టాంబిజ్యును గారు చైనా ప్రధానిగను ముఖ్య కార్య నిర్వహకులుగాను నియమింపబడినట్లు ప్రకటించబడిన దని తెలింగునార్ల దెలుపుచున్నది. నూతన మంత్రివర్గము దండతను ఆతనిపక్షమువారే. ఫెంగ్ష్యాషియాంగుతరపునా తెవ్వరును లేరు.

ధిల్లీమునిసిపాలిటీ

మిశ్రము ఎన్నికవర్గ తీర్మాన పునర్విచారణము

ధిల్లీ, నవంబరు 25:—ధిల్లీమునిసిపాలిటీ సమావేశముందు వెజ్జో తీర్మానించబడిన మిశ్రము ఎన్నికవర్గ తీర్మానమును పునర్విచారణమయ్యెవలయునని ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానముపై శిర్షజరిగెను. పునర్విచారణ మవసరములేదని తీర్మానము ప్రోసిచేయబడెను. పునర్విచారణమ చేయుటకు కారణముల దెలుపలసినదని యైమెన్ గారు కోరిరి. వెజ్జోగావించబడిన తీర్మానము రద్దుచేయవలసిన అనర్హతనుగురించి చాలనేపు తావివాదముగారు ప్రసంగించిరి. ఈ తీర్మానము పౌరులఅసంతృప్తికి కారణమనియు, వాతిఅభిప్రాయము దీసికొనబడలేదనియు నాయన ను డి తె ను. ధిల్లీ లో న నే క స భ ల యం దు తె లు ప బ డి న అ సం తృ ప్తి యు ధిల్లీలో జాతీయవాదులు సెప్టెంబరు 24-వ తేదీని లక్ష్యులపురమునందు గావించబడిన ఒడంబడిక అంగీకరించినయియు, అఒడంబడిక హిందూమహమ్మదీయులకు వేరువేరు ఎన్నికవర్గములుండవలయునని గోరుచున్నదనియు నీయనదెల్పెను. పునర్విచారణ మవసరములేదని అబ్దుల్ రహమాన్ గారిక తీర్మానమును బ్రతిపాదించిరి. రాజకీయ సంబంధమైన ఎన్నికహక్కును మునిసిపల్ సంభ్యుల నె ను కొనుహక్కుననుసరించి సంబంధములేదనియు, వేరువేరు ఎన్నికవర్గము లారంభమైనప్పటినుండియు హిందూమహమ్మదీయు సంఘములయందు పోరాటములు జరుగుచుండెననియు రహిమాన్ గారు దెల్పిరి. ఈవిషయము యివరకెనిమిది మాసములనుండి పరిష్కారముల కెదురుమాచుచుండెను. పూర్తిగవిచారణము సల్పినపిమ్మట యీసమస్య పరిష్కరింపబడెను. పునర్విచారణకు అవసరములేదు అని రామన్ గారు దెల్పిరి. తీర్మానము వోటుతో దెట్టబడెను. పునర్విచారణ మవసరములేదని 12 వోటులును ప్రతిపక్షముగ 9 వోటులును వేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

నెల్లూరు పురమండరమున

మిత్రసంఘ పదర్శనము “బొబ్బిలి”

29-11-24 శనివారము

- రంగారాయుడు-దొరసామయ్యంగారు;
- మల్లమదేవి-రంగస్వామయ్యంగారు;
- పాపారాయుడు-నాగరాజరావు;
- బుస్సీ-నె. రామదాసయ్యంగారు ఎం ప;
- శ్రీ ఆంధ్రభాషాభిమాని సమాజప్రదర్శనము
- ఆంధ్రాభిజ్ఞాన శాకుంతలము
- 5-12-24 శుక్రవారము
- దువ్వంతుడు-దొరసామయ్యంగారు;
- విదూషకుడు-రామదాసయ్యంగారు ఎం ప;
- శకుంతల-రంగస్వామయ్యంగారు;
- గౌతమి-గుండలపూడి సుబ్బయ్య;
- శారద్యుతుడు-గుంటూరు శివకామయ్య;
- నె. రామదాసయ్యంగారు,
- ఓ. వేం. కృష్ణయ్య,
- కార్యనిర్వాహకులు

నేరము నొప్పించుటకు గాను
క్రూరుముగ హింసించుట

ముద్రాయకి 2 సం॥ లు శిక్ష

ఒకరి గృహమున జరిగిన దొంగతనమును గురించి సేరము
నొప్పించుటకైగాను ఒక మాదిగ వానిని 'హింసించెనను
సేరము క్రింద గోదావరిజిల్లా నెమళ్ళపల్లిసే శిక్షింపబడిన
నుబ్బరెడ్డి అనంతడు పైకొద్దనకు గావించిన అప్పీలు ఈ
దినమున న్యాయమూరి కల్పద్రునుగారి యెదుట విచారణకు
వచ్చెను.

గోదావరి జిల్లా రాయవరము గ్రామమునందు ఈ వత్స
రము ఏప్రిలు 28 వ తేదీన దొరయ్య అనునాతని గృహమున
కొంతధాన్యము తొంగిరింపబడెను. అంతట మరియొక గ్రామ
మున మాడుదినములు ౧ ఒకవివాహము సందర్భమున డబ్బ
వాయించుచున్న వెంకటరామ మాదిగవానిని మరియొకనిని ఆశ
మానముమీద పోలీసువారు అరెస్టుజేసి రాయవరమునకు తీసు
కొనివచ్చిరి. వెంకటరామ దొరయ్య ఇంటి బాడ్డీలోనికి దీసు
కొనివెళ్లి దొంగతనమును గురించి వివరములు
జెప్పమనగా నాతడు తన కేమియు చెలియ
దనెను అంతటనుచ్చిరెడ్డియ్య, మరి ఇరవయ్య వెంకటిచేతులు,
చిరిచికట్టిరి. ఆతనిని కర్రలతో పొడువగా నాతడుదెబ్బలచే
స్పృహదప్పిపడిపోయెను. అతడింక నువ్వరముగ దెబ్బపకపోవుట
చే ఆతని తొడలయందుకు బుజులులమీదను పట్టకాను పట్టిం
చిహింసించిరి. ఆతడావిషయములను గురించి రిపోర్టు జేయున
నున్నదేశముతో రెంజురోజులవర కాతనివద్ద కాపలా యుంచబ
డెను. మాడుదినమున నాతడుసబుమేజిస్ట్రేటువద్దకువెళ్లిరిపోర్టు
జేసెను.

ఈ తేనునందు గోదావరికిట్లా సేవ చ్చుజేసి 2, రి ముద్దా
యిలగు వదిలివేసి 1 ముద్దాయయసు నుబ్బిరెడ్డికి రి కత్తరముల
కరిన రిక్షను 400 ల జరిమానాను నిధించి జరిమానా మొత్త
ములో 100 లను వెంకనికొసగునటుత్తరువు జేసెను.

అప్పీలుండు ముద్దాయిగిరపున బాద్షారు వి. ఎతిరా జాగరువాడించుము ప్రాసిక్యూషను సాక్షులకును 1 ముద్దాయి కిని విరోధమనియు, ఈ సేరము నాతడు జేయలేదనియు గ్రా మాధికారులలో పోలీసువాళ్లో జేసి దానిని సుబ్బిరెడ్డివారు పెట్టి యుండుననియు, వెంకటేశ తగిలినప్పట్లత తీవ్రమైనవిగావుగా ను, ముద్దాయిపై విధింపబడిన శిక్ష తీవ్రముగనుచు దనినదివి.

వ్యాయమూర్తి కృష్ణనగారు తీర్పుచేప్పించు ముద్దాయి
నేరమొనర్చినను విషయమున అనుమానము లేదనియు కాని శిక్ష
మాత్రము తీవ్రముగనన్నదనియు శాంచి 2 సం॥లు కరిన ఖయి
దును రు 100 ల జరిమానాను విధించిరి.

హైకోర్టు జడ్జిగారింట దొంగతనము

ఈ నెల 20 వ తేదీ మైలాపూరులో న్యాయమూర్తి నేపా రామేశం పంతులుగారి సేవకులలో నొకడు తన యజమాని యింట వెండిగిన్నె నొక దానిని వసహించి జారి దొనులో ఒకా నొక మార్వారినానియొద్ద రు 7 లకు కురువబెట్టెను సాత్తుగో ల్పొయినవారుపోలీసువారి కెరుంగజేసినదివలన ప్లవర్ బజార్ పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరైన బ్రాహ్మగారు 24 వ తేదీన నేరస్థుని ఆ రెప్పచేసి సాత్తునువశపరచుచు నిరి. నేరస్థుడు చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మ్యూజిస్త్రీలుగారి సమక్షమున విచారింపబడును

రాక్షసిబొగ్గు సంఘము

ఇద్దరు సాక్షులు విచారింపబడిరి

రంగూడు, నవంబరు 25:—నేను యిద్దరు సాక్షులు
హైందవ రాక్షసిబొమ్మ సభనునువారి యెదుట సాక్షు
మిచ్చిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికానుండి వచ్చు బొగ్గుకంటే బంగారా
నుండి వచ్చు బొగ్గు బాగుగ లేదని నిర్ణయించుట అర్హమునాటు
కంటెనిన వ్యవస్థాపకు డెల్వెను. వెనుకటికంటే యిప్పుడు వచ్చు
బంగారాదేశమునుండి వచ్చు బొగ్గు బాగుగ నున్నదనియు అభి
ప్రాయముజనుచున్నదనియు నాయన డెల్వెను గ్రాహంజేడ్డిగు
కంటెనీ వ్యవస్థాపకుడగు ఎ. మేకేండుగాయ యిట్లు డెల్వెరి
దక్షిణ ఆఫ్రికానుండి వచ్చుమేలైన బొగ్గుకంటే చౌకగానున్నది
అప్పుడు మారకములేదు పిలిచిన ఆరుపెన్సులు (ఆ. ప్రె)

స్వర్గమందలి జంతువులు

(మొమ్మగజీనునుండి)

స్వర్గమున నెట్టిదో ప్రతిపత్తుమవారును ఏదో ఒకవిధముగ సంభావించియే యున్నారు. ఈ సంభావితస్వర్గస్వరూపముల నొకత్తాని నొక దానితో సరిపోల్చిచూచుట మిగుల మనోహరముగా నుండును. తనతో స్వర్గస్థానభాగ మనుభవించుటకు అర్హులని ఓడినచేత నెంచబడిన మహావీరులు స్వర్గమందు పగలంతయు యుద్ధమునను రాత్రిఅంతయు విసోదములతోను విందులతోను కాలము గడుపుదురని స్కాండినేవియను లూహించుచున్నారు. పౌద్ధలు పరమాత్మతో నైక్యము పొందగోరి తమ ప్రత్యేకములగు తప్పిన్న జీవితము లంతరించుగాకయుని భగవంతుని ప్రార్థించుదురు. సాధువుల ఆధ్యాత్మికానందమున వ్యక్తపరచుటకు ప్రాపంచికోపమానములను కైపుపు లెరుగరు. ఆయానందమున వారు ఆత్మీంద్రియమనిన్ని అవాక్యానందగోచరము లనిన్ని నుడుపుచున్నారు. మహామృదీయలు స్వర్గస్వరూపమును స్పష్టముగ తెల్పియున్నారు. తీర్చుచెప్పెడిజీవమున గోద్రయలు భూమికి దిగివచ్చి పనుజల మంచినెడ్డలను పాపపుణ్యములను త్రాగునందుంచి యతడు తూచునని వారు నమ్ముచున్నారు. ఆ తీర్పు కోజువరకును పాపాత్ములు గృహ విహీనములగు పితాచములుగ నుండుదురు. మతముకొరకు ప్రాణత్యాగము చేసినవారు స్వర్గమందు పచ్చనిపక్షులై యెగురుచుండురు. సాధువులు కెల్లనిపావురములై అల్లాయొక్క సింహాసనమునందు గూట్ల కట్టుకొని యుండును. తీర్చుచెప్పబడిన పిమ్మట భూమినుండి స్వర్గమువరకును వ్యాపించియున్న వంతెనపైన జీవులను నడిపించెదరు ఈవంతెన తలవెండ్రుక. పోసవలె నన్నుముగను అగ్నిజ్వాలవలె వేడిగ ఆసిధావలె వాడిగను ఉండును. పుణ్యాత్ముల సుకృతములు మేళురూపము దాల్చి వారీ వంతెనపై నడుచునప్పుడు వారికి క్రిందనుండు అగాధగవ్వారమును తిగిపోతము గావించును. అకారణముచే వారు కళ్లు తిరిగి పడి పోకుండా నడుచుటకు సమర్థులగుచున్నారు. పాపులీయగాధగర్తమున పడుదురు. భయపహానుగవారి నరకవర్ణనతో మనకు ప్రసక్తి కేతుగాని అందలి దుఃఖానుభవము ఏదో లెంగతులంగ విధింపబడి యున్నదని తెలిసికొనుట విసోదదాయకముగ నుండును. పాపాత్ములగు మహామృదీయ లిందలి మొదటి తరగతి దుఃఖ మనుభవించుచుండురు. వీరు భవిష్యత్తునందు క్షమింపబడి

ల కు, విద్యార్థుల కు, ఉద్యోగుల కు నష్టములగును. క్రొత్తపద్ధతిమాత్రమే వాడినచో పనిపాలులకే భంగమున కలుగదు. బకవిరేవనముల నాపుటకు టీకాలు పనికిరావు కలరావిషయమున హాఫ్ఫీనీస్ టీకాపద్ధతి కలదు గాని అది చాలా ఖాద్యకలిగింపునది. అందుచే యీ రంటికిని గూడ మాత్రము కనిపెట్టిరి.

బేసెడ్ కాగారిపదతిపై సభిప్రాయములు
సాక్షి జే. వేదానతి శాస్త్రములు, ఇటు, నాసిక్.

“ప్రాధికార” బేనెడికాగాని నేను బాగుగా తెలుగుదును. —
అనునయొక్క ప్రయత్నములు ఆర్థికీయములుగానున్నవి.
ఆరోగ్య కాభాధికారులు వీరి పద్ధతులను పరిశీలించుట
బాగుగా నుండును. టీకాలపద్ధతి ఎట్లు నిర్ణయించినను యీ
క్రొత్తపద్ధతిను, టీకాలకు చాల అవకాశములు చాలకలను.

కలరా విషయములలో ఆరోగ్యాధికారులు తప్పక ఈ క్రొత్త పద్ధతిని ఆచరించి చూడవలయును. రష్యా ప్రాంసుదేశము లో యీ పద్ధతి టీకాలకన్న గూడ జయముగా నున్నదని యిది వరకే చెప్పియున్నాము. ఈ క్రొత్తమాత్రం నుపయోగించుటకు ప్రాంచి కానీసువులె, మి లి ట రీ డి కా రు లు అనుమతించి సాక్షాత్కారము నాచిక వైద్యకేంద్రములందు

యీ ప్రపథతిపై నడువలసివనది అష్టల చేసియున్నారు. నానాజాతిసమితి జినివా సమావేశములో నోటిగుండా టికెట్లు (మాత్రలద్వారా) వేయి ఈషధతిపై చర్చచేసి సత్ఫలితము నందిరి. ఎన్నియోవంశములనుండి యీషధతిపై మండు నడిచిరి. ఒక్కరికి కలరా, టైఫాయిడు జ్వరము, బంకవిరోచనములు, రాలేదు. ఈవారము మీ దేశమువందలి ప్రతికలసి టిక్కిన

ప్రపంచి వైద్యులకు, ప్రజలకు సహాయముచేయుట మంచిన
తెలుసుకాదు. ఇట్టివాడ్యములను పారద్రోలుట ఈ
క్రొత్తపద్ధతి ఎంతో ప్రయోజనకారియౌ తెలుపుట మంచిది. ఈ
మాత్రము డిప్లీ 1 కి 1.4-0. ఎన్నికోజాలె నను నిల్వయుండును
ఈమాత్రలను హానిలో తయారుచేయుదురు. హిందూదేశ
ములో కావలసినవారికి జ: ల్యు కెటన్ అండ్ కంపెనీ, ఆమర్
సండ్ బిల్డింగ్, థెర్మలస్టేట్, బొంబాయి. అని ప్రాసిన దొరకు
నని 'టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా'లో నొక వైద్యవిశేషి వ్రాయ
చున్నాడు.

ముప్పదియేండ్ల వయస్సును స్వర్ణ గామి పొందియుండును. మహా
మృదీయ స్వర్ణమందు సాదృశముగాను గూడ తావున్నది ఆత్
జన్మతో లేకవనము అని దీనిపేరు. ఇట్లగుగాడ నాల్గుజంతువులు
నిత్యసంద వనభవిందురుండను. భయంకరమగు నరకస్థ
నానంతర విశిష్టమైన కర్మపుటపేయమృతమును పొలియున్నది
భగవదనుగ్రహీతములైన జంతువులేవియన 1. బలాముయొక్క
గాడిద 2. మహామృదుయొక్క బుర్రాళి 3. అగ్రీకడగట్టును 4
మహామృదీయులు అపరూపతయని పరిగణించెడు ఏనుకీర్తనవిక్రి
నగాడిద 5. కుహాదరమున దాగి కెండువందల ఏళ్లు నిద్రించిన
సప్తసిద్రాశులగు సిద్రునండి మేల్కొల్పిన కట్టెను కుక్క-
యినానాల్గును అయియున్నవి. స్వర్ణమందలి జంతువులసంఖ్య
పదియని మరియొక సాంప్రదాయము కలదు - ప్రైవడహరించిన
1,2,4 గాక (1) జోనాయొక్క తిమింగలము (2) సోలము యొ
క్క చీమ (3) సాలేబయొక్క లాట్టి (4) హెజెనుయొక్క
ఎద్దు (5) బెల్గినుయొక్క కోవిల (6) అబ్రహముయొక్క దూడ
(7) ఇబ్రాహనకుబురుగుగ సతనితండ్రిచే వధిపబడిన యజ్ఞపశునగు
సోట్టేలను యీ పదియైయున్నవి. ప్రాచీనకేసులయందు ఆపది
త్రజంతువుగా గూడబడు కుక్క వారిస్వర్ణ మెట్లు ప్రవేశింప
నంగీకరింపబడెనో వన కాశ్చర్యముగ దోచును తనననమ్మి
తనను కనిపెట్టికొనియున్న కుక్కనుగూడ స్వర్ణమును ప్రవేశింప
నంగీకరింపబడినట్లు తానును స్వర్ణమును ప్రవేశింప నష్టపడనని
యొకడు అనినట్లు హిందువు లొక గాధను జెప్పుదురు కాని
యీ కుక్క ప్రచ్ఛన్నవేషమున నొక దివ్యపురుషుడు గాక
వారిస్వర్ణము శ్యావనశంకరమువలన పవిత్రము కాలేదు. అర
బ్బులకు గుఱ్ఱమువారిది ప్రేమయే యితరజంతువులకుగూడ వ్యా
పించినట్లు కనబడచున్నది

షిహాభాష్యం సుబ్బారాయడు,

అనువాదకుడు.

తుని

Madras Races

GUINDY

మద్రాసు పందెములు, గిండి

ప్రారంభదినము

6-12-1924 తేదీ శనివారమునాడు

పాఠభిక్షువు

మొదటి పంచము మధ్యాహ్నము 2 గం 30 ని
పంచముగల రోజులందు స్పెషల్ బండ్లు బీచి,
కర్నూలు, ఎగ్గోరు స్టేషనులనుండి గిండికి పోవును.

చెన్నపట్టణములో అన్ని భాగములనుండి మోటారుబస్సులుకూడ గిండికి పోవును.

నెల్లూరు

(స్వ కీయ వి లే ఖ రి)

పురపాలక సంఘము

నవంబరు 22: ఈ నెలలో మా పురపాలక సంఘము యొక్క, అవసరమైనవే మొకటి కూడినది. నాటిదినము, చేర్చుకో గారు యాహ్వానితాపామిగాను అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుత తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు ప్రమాణమును చేశారు.

నీటివనతి

ఆగస్టాపామిగాను లోగడ, నెల్లూరుపురమునందు మునిసిపాలిటీవారు, నీటిపై దినమంతయు, అన్ని గంటలందు ను కలిగింపవలసినదనియు, కొంతకాలము కొలంబు వచ్చుట యు, కొంతకాలము రావండుటయు, లేకుండ చేయవలయునని కోరియుండిరి. అందువలననే చర్చరాగా, చైన చేర్చుకో గారు ఊరిలో చాల కొలంబులను మీటరు ఉంచుకొనినదిగానియు, నీరు చండుగ అయిపోవుననియు వాదించిరి. కాని ఎల్లప్పుడు నీళ్లువచ్చుచుండుట మిక్కిలి సౌకర్యమనియు కొద్ది కొలంబులు యిచ్చించిచూడవలయుననియు తీర్మానించుచు, పై సంవత్సరం మార్చి నెల 31 లేదీ మొదలు ఎల్లప్పుడు కొలంబులలో నీళ్లు వచ్చుచుండునట్లు ఏర్పాటు చేసిరి. సమావేశము ముగిసినది.

మా పురపాలక సంఘమునందు, సాధారణముగా జనమునకు వ్రాసిపంపు ఉత్తరువులు, సమావేశమునందలి తీర్మానములు అన్నియు ఆంగ్లభాషయందు జరుగుచుండుటయు, గత సమావేశమునకై ఆఫీసువారు కాగితములు, సభ్యులు మామకానుటకై పంపినపుడు, ఇంగ్లీషు తెలియనివారికి ఉపయోగములేని విధముననుండినదని శ్రీ తిక్కవరపులు అనుకొనిరనియు వినియుండిమి. ఇప్పుడు వినుటలో కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారు, మునిసిపల్ సంఘసభ్యులును వైన శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు ఈ క్రింది తీర్మానమును, పై సమావేశమున ఉపపాదించబోవుచున్నారనియు, పంపియున్నారనియు తెలియుచున్నది.

తీర్మాన మిట్లున్నది.

"నెల్లూరు జనసంఖ్యలో, దాదాపు అందరు తెలుగుభాషనే వ్రాయుటకును, ఎల్లప్పుడును మాటలాడుటకును వ్యవహారములందును, ఉపయోగించెదరు. కావున నెల్లూరు మునిసిపల్ కాౌన్సిలు సభ్యులలో సగముమంది ఆంగ్లభాష తెలియకుండుటచేతను అట్టివారికి ఇబ్బంది కలగకుండుటకై మున్సిపాలిటీకిని సర్పంచరువారికిని లేక ఐరోపియన్ పౌరులకును జరుగుచుండు వ్యవహారములందు తప్ప, తక్కిన మునిసిపల్ వ్యవహారములందు అనగా సభాతీర్మానముల పుస్తకము కమిటీ సమావేశములకు పూర్వము సభ్యులకు అజెండాకు సంబంధించి పంపబడు వ్యవహారసంగ్రహచరిత్ర మునిసిపాలిటీ వారు, పౌరులకు జారీచేయు ఉత్తరువులు సమావేశములందు జరుగుచర్చలు, కార్యనివేదికలు ఇతరముఖ్యమైన విషయములన్నియు, ఆంగ్లమునందే జరుపవలెను."

తిలక్ విప్రవిద్యాలయము - వార్షికోత్సవము

పల్లిపాడునందు ఏర్పరచబడియుండు తిలక్ విప్రవిద్యాలయముయొక్క వార్షికోత్సవము జరిగినది. మహామహాపాధ్యాయ, వెంకటరావు శాస్త్రిగారు, అధ్యక్షులుగా ఏర్పాటు చేసికొని యుండినను, రాజాలక, రాజైరి లోగడ జిల్లాకాంగ్రెస్ సంఘాధ్యక్షులుగ నుండిన శ్రీయుత కొమండూరు పార్థసారథి అయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించిరి. బాలురు మేఘసందేశాది గ్రంథములనుండి తమ పాఠముల వల్లించుటయు, ప్రతిపదార్థము చెప్పటయు మిక్కిలి శ్లాఘ్యముగా నుండినది. గతవత్సర కార్యనివేదికమును శ్రీయుత ఇంగన శిష్యుగారు చదివిరి. అధ్యక్షులు, జాతీయవిద్యాలయములను గురించి ఎక్కువగా చర్చించి ఇట్టివిద్యాలయములు జాతీయవిద్యాలయములు కావని కొందరికి కలిగియుండు అభిప్రాయములు సమంజసములు కావనియు, సర్వవిధము జాతీయత ఇందొప్పియున్నదనియు చెప్పుచు వైగా, నెల్లూరివారికి ఈవిద్యాలయముపై దృష్టి ఎక్కవగలదనియు, ఇందలి పురోవృద్ధిని వీక్షించువానిని నుడివిరి. సభ సాయంకాలము 7 గంటలకు ముగిసినది.

జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘము

ఈసంఘమువారు సమావేశమై, ఈజిల్లాతరపున, తెల్లూరు కాంగ్రెస్ కు 27 గురు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనిరి. దళభాషులు 40 దిక్కు వైగా నుండినవి. వీరెన్నుకొనినవారు కాక, కొన్ని కరభాషులను రాష్ట్రీయమునకు పంపి శిఫారుసు చేసిరి.

కార్యనిర్వాహకవర్గము

కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు సమావేశమై ముఖ్యముగా ప్రచారకుల విషయమునుగూర్చి చర్చించిరి. ప్రచారకులు తమ జీతముపాలు వరుంబడికి కల్పించుకొనదగిన ఉపాయము లేర్పాటుచేసి, జాతీయవిద్యాలయముల మూలముననో, లేక, నేతమగ

ముల నేర్పాటు చేసికొనుటచేతనో, కలిగింపవలయునను తమ అభిప్రాయమును నూచించుచు, ప్రస్తుత పనిచేయువారిలో మరి ముగ్గురిని ఆత్మకూరి, ఉదయగిరి, నెల్లూరు లోయకాలయందు మగ్గుములు ఏర్పాటుచేసి పనిచేయుచుంట్లై ఏర్పరచి ఆయాస్థలములందు నెట్టుబడికై కొంతద్రవ్యమునుసహా ఇచ్చిరి.

ఆంజనేయన లేఖక కంపెనీవారు

ఈకంపెనీవారు ఈయూర చాలానాటకములు ప్రదర్శించిరి. శ్రీ నలేఖకగారు మిక్కిలి ఉదార స్వభావులై, నెల్లూరు ప్రాగ్రెసివ్ యూనియన్ తిక్కన గ్రంథాలయమునకు ఒకవీరుపను 50 రూపాయలను ధర్మముగా నిచ్చియున్నారు. వీరి ఆంజనేయత్వమును ఈ కంపెనీయందు మహాత్మా కలీందర్ వగైరా పాత్రములు ధరించినవాకిని, బంగారుపతకము లొసగబడినవి.

నెల్లూరు జాతీయవిద్యాలయము-మిండి

ఈవిద్యాలయమునుండి, అఖిలభారతసమ్మేళనమువారి పరీక్షలకు ఎనిమిదిమంది విద్యార్థులు పంపబడిరి. వీరందరను కృతార్థులైరి తెలుపుట మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాము. ఇందువలననే మిక్కిలి శ్రద్ధగొనిన బాలురకు పాఠముచెప్పిన శ్రీయుత ఓరుగంటి వెంకటేశ్వరులుగారిని మిక్కిలి శ్లాఘింపవలసియున్నది. వీరు చతుశ్చెప్పకాలము వేతనము 4 గంటలు మొదలు ఉదయము 6 గంటలవరకు. దూరముననుండి విద్యార్థులు వచ్చియొనను తెక్కగొనక 4 గంటలకు విద్యాలయము వద్దకువచ్చుచుండురు. ప్రాథమిక కఠిన్కు 5 గురు పంపబడి 5 గురును కృతార్థులైరి. ప్రవేశపరీక్షకు 5 గురు పంపబడి, 3 మొదటితరగతియందును, 2 రెండవతరగతియందును విజయులైరి.

ఆగమనము

కృష్ణజిల్లా కాలవరం గ్రామవాస్తవ్యులును, కమ్మకులీ నులును మ. రా. తా. శ్రీ నాదెళ్ల రామయ్యచౌదరిగారి పుత్రులును నగు వెంకట దాసుగారు స్కాటలండుచేతములోని ఆ జర్జీను విశ్వవిద్యాలయములో వ్యవసాయవిద్య నభ్యసించి బి. యస్. సి. బిరుదునుబొంది యీ నెల పదు నెనిమిదవ లేదీ మంగవారమునాడు బొంబాయి నురక్షితముగ చేరినారు.

తిలువనాపల్లి } 25-11-24 } 20వల సాంబయ్య,

బీయమ్మ స్మృతి

నీ|| బహుజనబాహుళ్యప్రాధమ్యముగ నాండు భరతఖండంబునక బరగినావు చేతరక్షణయందు ధీరవతంసులై భాసిల్లు పుత్రులక బడసినావు దుర్వారదృష్ట్య దోర్బలంబునవీడ సోదరాధికై ద్రోవఁజూపినావు సత్కృత్యవెలుగొందు నిత్యకర్మలనెల్లఁ బ్రస్తాపవశమునక బలికినావు అన్నిటినిఁగూర్చి మేమిప్పు డాత్మలోనక దలఁచిమాడంగ దుర్వారతాపముజ్జ్వల స్వర్గఫలప్రాప్తి కామివై సనితీతల నవ్వు! యేమమ్మ! బీయమ్మ! మమ్మువీడి|| (కుం-వేం-)

నాడూరు సంఘమువారి నిరసననబ

తిరునల్వేలిజిల్లా సంఘమువారి

యేర్పాటు ఖండించుట

తిరునల్వేలి, నవంబరు 25: సముద్రతీరము గుండా కుల శేఖరపట్టణమువోకును తిరునల్వేలి తిరుమూరు రైలుమార్గమును విస్తరింపచేయుటకు తిరునల్వేలి జిల్లా సంఘమువారి నొనర్చు యేర్పాటుల ను ఖండించుటకు నాడూరు సంఘము వారు గడచిన రాత్రి నొక సభ గావించిరి. పరమంతురిచి, మానాడ్, ఒడంబడిగ్రామముల మీదుగా రైలుమార్గము బోయినయెడల గలగులాభము నిరూపింపబడెను. ఈగ్రామములకు రాకపోకలకు సౌకర్యములలేక కూప స్థమండుకములువలె నున్నారు వర్తకముగూడ యీప్రాంతముందు విజృంభించును. సముద్రతీరముమీదుగా రైలువేయబడినయెడల లాభమురాదని సమావేశమునందు దెల్పబడెను. అది తిరునాడూరు, మంబాగూడూరు, ముబ్బాస్వానాడూరుగార్ల సమావేశముయొక్క అభిప్రాయములను రాబోవుజిల్లా సంఘసమావేశమున దెల్పుటకు నియమింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

దక్షిణాంధ్రుల భవావృష్ట

రామనాథపురం జిల్లాలోని రాజపాలేమును గురించి పాఠకు లిదివరకు వినియేయుండవచ్చును. చెన్నపురిదక్షిణాంధ్ర భాషాభివృద్ధి సంఘమువారి కోర్కెనుసరించి యూనియన్ బోర్డుచెర్మక గారగు శ్రీ పూసపాటి రామస్వామిరాజుగారు అధ్యక్షతక్రింద 23-11-24 లేదీ పాయంకాలము స్థానికకోఆపరేటివు ఆఫీసులో యిచ్చటి ఆంగ్లలోకభవనీరి. భాష క్రమముగా ఊహించి పోవుచున్నదనియు దానిని పునరుద్ధరించుట తమకర్తవ్యమనియు, అందులకు సంఘముకదానిని స్థాపింప వలయుననియు, అట్టిది నామమాత్రమునకే కాక దృఢముగ సంకల్పముతో సరియైనకృషి సలుపవలెననియు, పలువురు పునర్యసించిరి. తరువాత యీక్రిందితీర్మానము లామోదింపబడెను.

(1) తమిళ జిల్లాలయందు ఆంగ్లము మేలుకొలిపి, క్రమముగా ఊహించివున్న మాతృభాషయగు తెలుగును తిరిగి ఉద్ధరింప సమకట్టినందులకు చెన్నపురి దక్షిణాంధ్ర భాషాభివృద్ధి సంఘమువారిని ఈసభవారెంతయు కొనియాడుచున్నాము.

(2) ఆ (ఆ) ప్రభుత్వహాయమును పొందుచున్న తెలుగు పిల్లలెక్కవగాయుండు ఇచ్చటి ఎగ్జిమెంటరీ పాఠశాలలలో ఉపాధ్యాయులను నియమించియు;

(3) విడిగా ప్రజలలో వర్ణములను స్థాపించియు,

(4) సరియైనబలము చేకూరినతరువాత, గ్రంథాలయమును స్థిరముగ తెలుగు పాఠశాలను స్థాపించియు;

ఇచ్చటి ఆంగ్లలో మాతృభాషయగు తెలుగును వృద్ధిచేయుటకుగాను యీక్రింది సభ్యులగు "ఆంగ్లభాషాభివృద్ధి సంఘము" ను స్థాపించుటకు తీర్మానించు చున్నారు.

(5) యీజిల్లావాసులగు యితర తెలుగువారి నందరిని, తమతమ గ్రామములలో యిట్టిసంఘములను నియమించి మాతృభాషాభివృద్ధికి పాలుబడ గోరుచున్నారు.

(6) తెలుగుపిల్లలెక్కవగా చదువుకొనుచుండు యీ జిల్లాలోని అన్ని ఎగ్జిమెంటరీ, ఉన్నత పాఠశాలలయందు ఒక్కొక్క తెలుగు ఉపాధ్యాయులను నియమించి గాని, గ్రాంటులనిచ్చిగాని, వీరిమాతృభాషయగు తెలుగు నేర్పవలయునని యీజిల్లా విద్యాకాళాధికారులను యీ సభవారు ప్రార్థించు చున్నారు.

పైరెండెం తీర్మానము ననుసరించి యీక్రింది సభ్యులెన్నుకొనబడిరి.

- (1) పూసపాటి రామస్వామిరాజుగారు - అధ్యక్షులు.
- (2) పూసపాటి కుమారస్వామిరాజుగారు - ఉపాధ్యక్షులు.
- (3) పూసపాటి అలగరాజుగారు - కోశాధ్యక్షులు.
- (4) పూసపాటిచినవెంకటరాజుగారు } కార్యదర్శులు
- (5) సోమయాజులవెంకటేశ్వరరామకర్మగారు }
- (6) యందుకూరి రంగస్వామిరాజుగారు }
- (7) పూసపాటి కువ్వస్వామిరాజుగారు }
- (8) పూసపాటి సుబ్బరాజుగారు }
- (9) పూసపాటి కుమారసుబ్బరాజుగారు }
- (10) ఎర్రగుంటల ముత్తస్వామిరాజుగారు }

పైసంఘము త్వరితగతినే కూడి గంగ్రహము ప్రచారము నుగులించి ఆలోచించి కార్యమును ప్రారంభించును. అధ్యక్షునికివందనములతో సభాద్రుప్రథమగా మిగిలెను (విలేఖరి)

ఉత్తరాఖండా యాత్రానికి తెలియక ఎందుకు దీర్ఘలోచన చేస్తావు

జగత్ ప్రసిద్ధమగు కే. యమ్. బెనర్జీగారి ఆంగ్లలెఖావళి

అను గ్రంథమునందు ఉత్తరములు వ్రాయుటకు కావలసిన అన్నివిషయములు పూర్తిగా యున్నవి. ఆగ్రంథమును చదివిన నీవు నేర్చుకొనుము.

ఆగ్రంథమునందు ఉత్తరములను వ్రాయుటగూర్చి వ్యాకరణము, లోకోక్తులునున్నగువానిని గూర్చియు అవసరమైనంత విషయములను తెలుపు ప్రకరణములు చాలగలవు. అనేక విషయములనుగూర్చి నమోనాఉత్తరములు కూడా విస్తారముగా నున్నవి. వర్తకమునకు, వ్యాపారమునకు, దావాలుకు, శ్రమలకు, ఇతరవిషయములకు సంబంధించిన అనేక ఉత్తరములును అనేక రకములకు పూర్వములును ఉన్నవి. విధ్యాధ్యక్షులకు కూడా చాల ఉపయోగకరము. వెల పోస్టేజి గాక 1-12-0

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలయును.

Industry Office (Book Depot) Shambazaar, CALCUTTA

మలేరియా జ్వరము దానియొక్క కఠినదుర్ఘటములను గురించి విచారపడ నవసరము లేకుండుటకై

ఇ స నా థె లి యను దివ్యావధమును సేవించుడు

ఈ ముప్రసిద్ధమైన మలేరియా నివారణ ఉష్ణమును తగ్గించి జ్వరగడ్డను కరిగించి మంచి ఆరోగ్యము నిచ్చును. మలేరియా జ్వరమునకు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనదని పేరుపొందినది. మలేరియా రోగికి అతింక పరమటకు ప్రతివేషము ఉదయము, సాయంకాలములందు ఒకమాత్రసంతున 15 దినములు సేవించినచాలును.

బిడ్డలకు ద్రవరూపముగానున్న ఇసనాథెలిని అనగా ఇసనాథెలి నాను ఉపయోగించుడు.

(2) ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల్ ఏజంట్లు,

Gorio Ltd, Post Box 159, Fort Bombay.

వెలస్వల్పము! ఫలమత్యధికము!! ప్రతియొక్క రుతప్వక వాడతగినది!!

సాక్ష్యపు వెంకటాచలపండితులు వారి లోకావయవార కన్ఠామిత్రులు:—ఈ దివ్యావధము మిక్కిలి నిలువదైనకన్ఠామిత్రులు, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అమూల్యమైన వనమూలికలుచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విలువగల ఔషధమువీడవారు మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుటకై 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1-కి ధర 0.4-0 కే యివ్వబడుచున్నది. 6 బు 1.4-0. పాకింకు. పోస్టాభివృత్త. బిడ్డలు మొదలు పెద్దలవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి అనుపానభేదములతో వాడవలెను. ఇక గాక ఈ దిగువ తెలుపబడినవి అత్యద్భుతమగు గుణమిచ్చును.

వ్యవస్థాపకసాయనము:—బలహీనత, రక్తిమలేనివారు, నిశ్శక్తులు, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి కాకము కలగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరామభాణముకావలెను. వైద్యులును వదుర్చుటయేగాక మంచిర కృత్తిని, అద్భుతమైన ధాతువృద్ధినికలిగించును. 2-0-0

మహాభృంగములకలెలు:—కంఠమంట, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాధులము, విసువని తలనొప్పి మొదలు పనిచేయకుండుట మొదలగు రోగి, నేత్రరోగములను తప్పక వదుర్చును. 0-8-0

వృద్ధులహారణి:—ఎట్టిరకము లీట, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్నను మూడుపూటలలో వాడెపోవును. 0-4-0

కాలికేశంజనము:—కండ్లలో ఎఱుపు, నీళ్లుకారుట, ముగ్ధ గాయములు, కండ్లనొప్పి, కండ్లమంట మొదలగునవిమూలముగను 0-8-0

మా ఔషధములన్నియు ధరస్వల్పము, ఫలమత్యధికము. దీనినిజను ఒకసారి మాఔషధములు కొనినవారికే తెలియును.

సాక్ష్యపు వెంకటాచలపండితులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు. 1

శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

అన్ని కేవిస్టులకు, ఔషధశాలలకు,

వైద్యశాలలకు

టిన్కర్లు కార్టమమ్, సెనెగె మొదలగు మైకమును గలి

గించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్టబడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని నడుపాయముల నొసంగుటచే వీటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాను వీలు గలదు.

మెలిబ్రాండు టిన్కరులకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వాసిన ధరల

జాబితా పంపబడును. 1587

"Depot for Burroughs Wellcome & Co,"

W. E. SMITH & Co. Ltd.

Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.

MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel: KARDYL

Phone: 225

P. B. No. 314

Branches: Esplanade,

Vepery

Ootacamund

Phone 37

102

రత్నపురుష లేహ్యము

శుక్లవస్త్రమునుపోగొట్టి బలముగలుగజేయు అద్భుత లేహ్యము. ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లవస్త్రమైనను పారవోలు వని అనేకులు కొనియాడినారు. ఈ లేహ్యమువల్ల మేహము నల్ల వచ్చిన దగ్గు మొదలగు రోగములు మాత్రరోగములు కూడ తగ్గును. డబ్బీ రూ 8-4-0.

మహాద్రాక్షాది మార్ణము

శ్రీలపాలిటి సంజీవిని

కాస్త్రసమృద్ధిగా అభ్రకభస్మము మొదలగు విలువగల వస్తువులతో తయారుచేయబడినది. శుగుములు, ఋతుశూల, వంధ్యత్వము మొదలగు శ్రీల సమస్తరోగములను బారవోలి సంతానము కలుగజేయును. ఒకమనిషికి నెలరోజులకు సరిపడు మార్ణము గల డబ్బీ రూ 4-0-0.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల,

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

శ్రేష్ఠతరమైన వెంట్రుకల

తైలము "మణీనూనె"

మిక్కిలి మనోహరమైన మువాసనగలది. వైట్ ఆయిల్ యితర అపాఘకరమైనవస్తువులు చేరుటలేదు. ఇది చాలకాలమునుండి మంచిగుణముకలిగి, వాడుకలోనున్నది. బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-0-0.

దీనిని వాడుటచే వెంట్రుకలు మిక్కిలి కాంతిగాను నల్ల గాను, బలముగాను యుండును. చూడును రానీయక వెంట్రుకలను బాగుగా పెంచును. యితరవివరములకు మా క్రొత్త క్యాటలాగునకు వ్రాసిన ఇనాముగా పంపెదము.

ఆ తంక నిగ్రహ ఫార్మసీ,

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఎలక్ట్రిక్ పాకెట్టు దీపము

సాధారణముగా ప్రతిదీపము బాటరి, బల్బుతో సహా ధర 1 కి రూ 2-8-0. వైన తెలుపబడినది వెత్తలెన్నగలది 1 కి ధర రూ 3-0-0. స్కాట్ దీపము (తెల్లని, ఎఱ్ఱని, అకువచ్చు తెన్నగలది) 1 కి ధర రూ 3-8-0. సైకిల్ దీపము 1 కి ధర రూ 5-0-0. చేతిలాండ్ర 1 కి ధర రూ 5-0-0 ప్రత్యేకముగా బ్యాటరీ వెల 1 కి రూ 0-12-0, బల్బు 1 కి ధర రూ 0-6-0. ఆటోమాటిక్ సిగ్నల్ లైట్ ధర 1 కి రూ 2-0-0. సాదా సిగ్నల్ లైట్ 1 కి ధర రూ 0-12-0. వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము. లక్ష్మీవిలాస వర్తకశాల, తపాలపెట్టె నెం. 35, మద్రాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగశ్శక్తి సామ్రాజ్యము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రకాస్త్రము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లకేక భూకలైద్యము, కమానా విచిత్ర విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తిన గాలిలో మనుష్యుని నిధారముగా నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథములు చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల 4-0-0 బు (2118) 8-8 పి ఆర్. జనార్దనం గారయ్య, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-2-0 డజన్ 1 కి 1-4-0 ఈదంతచూరముతో పండ్లుతోముటులన చిగుళ్లు గట్టెదము. అలగ్నాండి రక్తము కారకుండును నోటదుర్గంధములేక యుండును. పండ్లుముత్యములతో తెల్లగా నుండును. అమృతాంజనం డిపో, మహారాను - జొంబాయి.

Printed and Published by P. Nageswara Rao Editor, Andrapatrika, Power Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, MADRAS.